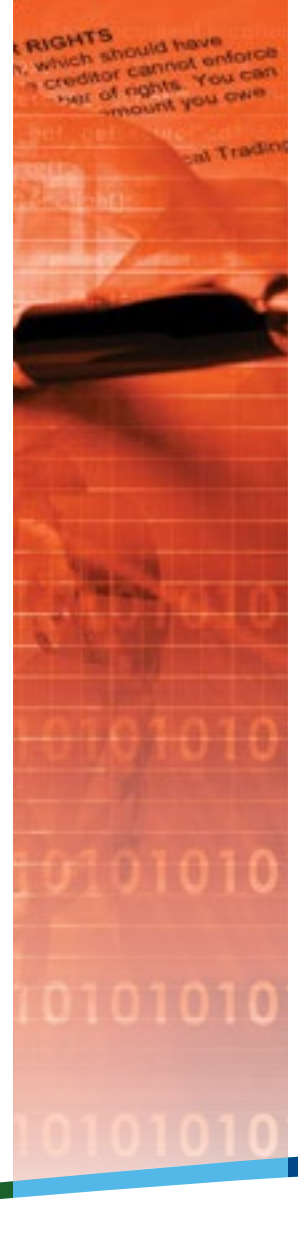
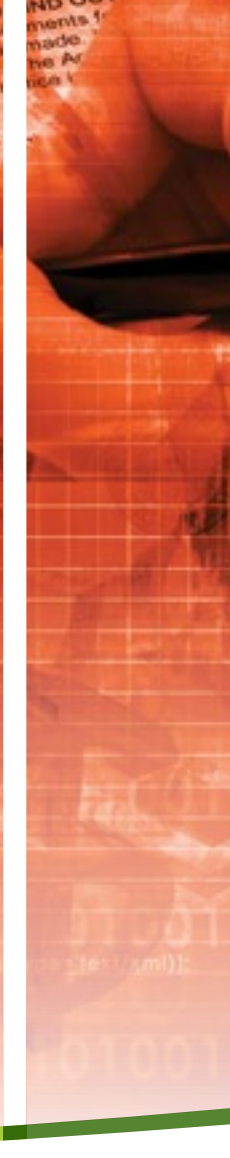
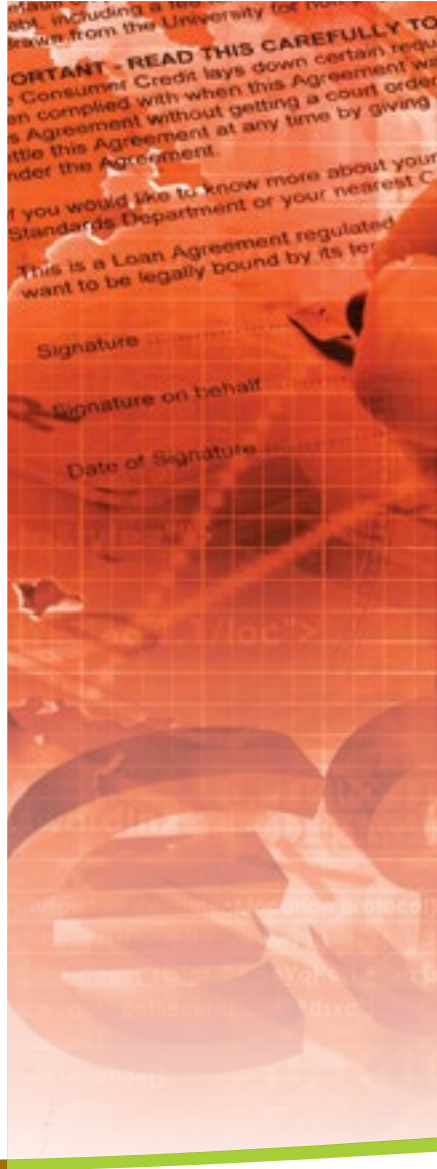

Dış Ticarete Bankacılık İşlemleri ve Akreditif

Bu kitapçık Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen Avrupa İşletmeler Ağı İstanbul Merkezi faaliyetleri çerçevesinde hazırlanmıştır. Bu kitapçıkta yer alan bilgiler firmaları bilgilendirme amacıyla derlenmiş olup, Avrupa Komisyonu ve İstanbul Sanayi Odası'nın görüşlerini yansıtmaz.

Kasım 2015, İstanbul
İstanbul Sanayi Odası Yayınları: 2015/11
ISBN: 978-605-137-512-0 (BASILI)
ISBN: 978-605-137-513-7 (ELEKTRONİK)
Sertifika no: 19176

**Avrupa İşletmeler Ağı İstanbul Merkezi
İstanbul Sanayi Odası**

Meşrutiyet Cad. No:62 34430 Tepebaşı / İstanbul
T: 0212 292 21 57
F: 0212 293 55 65

**Kapak ve iç sayfa grafik tasarım
KERTENKELE**

İbrahim Karaoğlanoğlu Caddesi No: 35 Kat 1 Seyrantepe / İstanbul
T: 0212 296 61 08
F: 0212 296 61 10

Baskı

UMUR BASIM SANAYİ VE TİC. A.Ş

Dudullu O.S.B 2.Cadde No:5 Ümraniye / İstanbul
T: 0216 645 62 00
F: 0216 365 83 20

Dış Ticarete Bankacılık İşlemleri ve Akreditif

İstanbul Sanayi Odası olarak firmalarımızın yurt dışı pazarlarda rekabetçi konuma yükselmeleri öncelikli hedeflerimiz arasındadır. Dünya ticaretindeki hızlı değişimler nedeniyle, ihracatçılarımızın potansiyel pazarlarda zamanında ve doğru pozisyon almaları büyük önem taşımaktadır. Müşteri beklentilerinin pazarı yeniden tanımladığı veya yeni pazarlar oluşturduğu günümüz koşullarında, hızla gelişen bilgi ve iletişim altyapısı ile elektronik ortama taşınan ticaret ve pazarlama faaliyetlerini benimseyen firmalar, yeni rekabet koşullarına daha hızlı uyum sağlamakta ve avantaj elde etmektedir.

Bu çerçevede, Odamız bünyesinde faaliyet gösteren Avrupa İşletmeler Ağı İstanbul Merkezi, firmalarımızın elektronik ticareti doğru anlamalarına, ihracatta etkili ve yaygın şekilde kullanmalarına ve uzun vadeli plan yapmalarına katkıda bulunmak amacıyla bir rehber kitapçık hazırlamıştır.

Firmalarımızın uluslararası ticarete kullanılan ödeme ve bankacılık işlemlerini, özellikle Akreditif adı verilen ödeme şeklini etkin kullanmaları, mevcut ve potansiyel müşterilerinin karşısına güçlü çıkmaları konusunda bir kaynak olması amacıyla, mümkün olduğunca kısa ve öz, ancak ticaret hayatında pratik olarak rahatlıkla kullanılacak bilgileri kapsayan "Dış Ticarete Bankacılık İşlemleri ve Akreditif" yayılımımızı firmalarımızın kullanımına sunuyor, dış ticaret faaliyetlerinde faydalı olmasını diliyorum.

Erdal BAHÇIVAN
İstanbul Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ULUSLARARASI TİCARETTE KULLANILAN ÖDEME ŞEKİLLERİ - GİRİŞ	9
1 - PEŞİN ÖDEME	9
2 - MAL MUKABİLİ ÖDEME	11
3 - VESAİK MUKABİLİ ÖDEME	12
4 - AKREDİTİFLİ ÖDEME	16
A - TARİHÇESİ	18
B - AKREDİTİFTE TARAFLAR VE TANIMLAR	18
C - AKREDİTİFİN İŞLEYİŞİ	23
D - AKREDİTİF SWİFT MESAJI ANALİZİ	27
E - AKREDİTİFTE VADELER	35
F - AKREDİTİF DEĞİŞİKLİKLERİ	37
G - AKREDİTİFLERDE RAMBUSMAN	38
H - AKREDİTİF TÜRLERİ	39
a - Kullanım alanı açısından	39
b - Sağladıkları güvence açısından	39
c - Ödeme sorumluluğu açısından	40
d - Akreditif tutarının ödenmesi açısından	41
e - Ödeme zamanı açısından	42
f - Kullanım şekli açısından	43
I - AKREDİTİFLİ İŞLEMLERDE SORUMLULUK	45
J - AKREDİTİFLERDE KISIMLAR/PARTİLER HALİNDE KULLANIMLAR VEYA YÜKLEMELER	46
K - AKREDİTİFTEN OLUŞACAK FONLARIN TEMLİKİ (UCP 600/Madde 39)	47
L - AKREDİTİF BELGELERİNİN İNCELENMESİ	47
M - AKREDİTİFLERDE REZERV	59
5 - KABUL KREDİLİ ÖDEME (ACCEPTANCE CREDIT)	61
6 - KARŞILIKLI TİCARET (COUNTER TRADE)	66
7 - BANKA ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ (BANK PAYMENT OBLIGATION)	67
A - DAYANAĞI	68
B - BANKA ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜNDE TARAFLAR	68
C - İŞLEYİŞİ	69
D - ÖZELLİKLERİ	70
Avrupa İşletmeler Ağı	71
Kaynakça	72
Kanun-Karar-Tüzük-Tebliğ-Yönetmelikler	74
Web Siteleri	74

1. BÖLÜM • PEŞİN ÖDEME

Peşin ödemede ithalatçı riskini minimize etmek için iki yöntem başvurabilir. Birincisi yazılı sözleşme yapmalıdır. Burada malın hangi süre ve koşullarla kendisine teslim edileceği açık bir şekilde belirtilmelidir.

Ancak ihracatçılarımız genellikle sözleşme yapmak yerine, proforma fatura ile satış koşullarını teklif etmek yolunu seçtiğinden ve bu yol da ithalatçılarımızca daha kolay bir yöntem olarak kabul gördüğünden, yazılı olur/onay ile ticarete başlanmaktadır. Ancak her hangi bir olumsuz durumda bu belgenin, dava açılmasına dayanak teşkil edecek bir hukuki geçerliliği yoktur. Bu nedenle sözleşme yapılması taraflarca imzalanması önerilmektedir.

Diğer yöntem ise; ihracatçıdan peşin ödeme karşılığında garanti mektubu talep etmektir.

Burada garanti mektubu iki şekilde verilebilir, ilki ithalatçının kendi bankasından alacağı bir teminat mektubudur. Kontr-garanti gereğince düzenlenecek bir teminat mektubu bu işi görecektir. Bu mektup malın teslimini garanti edecek şekilde düzenlenecektir. Konusunda “verilen avans konusu mallar sözleşmede belirtilen şekilde zamanında yüklenmezse ve istenilen nitelikte olmazsa, ilk yazılı talepte peşin ödenen tutarın ödeneceğini” içermelidir. Ya da buna benzer bir metne sahip olmalıdır.

İkincisi ise; düzenlenecek ve direkt olarak verilecek garanti mektubudur (stand-by letter of credit). Bu garanti mektubunda ihracatçının bankası, ithalatçıya hitaben “düzenlenen sözleşme koşullarına uygun olarak malın zamanında teslimi ve niteliğinin sözleşme koşulları ile uyum göstermemesi durumunda, mektubun kendisine iletmesine aracılık eden bankanın talebi üzerine mektup tutarının tazmin edileceğini” ifade eden içerikte olacaktır.

Garanti mektupları masrafları yüksek olan bankacılık ürünlerindedir. Bu nedenle, hem masraflarının hem de sürelerinin uzunluğu nedeni ile genellikle kullanıcılar tarafından, kredi limitlerini de uzun süreli doldurduğundan başka kredi kullanamamaları şikâyetleri ile caydırıcı bir etki yaratmaktadır. Böyle garanti mektuplarında hem yüklemeye yapıldıkça, mektup meblağında azaltma yoluna gidilerek kredi limitlerini boşaltacak, hem de süreli olması sözleşmede belirtilen süre içinde işlemin yapılmasını zorunlu kılacaktır. Bu nedenle peşin ödeme yapan satıcının riskini minimize etmiş olacaktır.

İhracat bedelleri ya da peşin ihracat bedelleri mevzuatımıza göre dört şekilde ülkeye gelir.

EFEKTİF	HAVALE	ÇEK	KREDİ KARTI
İthalatçı ve ihracatçı firma yetkilileri veya bunlar adına hareket edebilecek vekilleri aracılığı ile gümrükte Nakit Beyan Formu'na bağlatarak yurda getirilir.	Bankaların yurtdışı muhabirleri aracılığı ile SWIFT (MT 100) mesajı ile gönderilir.	Banka Çeki (Hemen ilgiliye ödenir) Şahıs Çeki (Tahsile alınır, karşılığı gelince ödenir) Seyahat Çeki (Karşılığı hemen ödenir)	Kredi kartının yurt dışında bir banka tarafından verilmiş olması kaydıyla, KK'da yeterli limit olması koşulu ile bedel tahsil edilir.

2. BÖLÜM • MAL MUKABİLİ ÖDEME

İhracat bedelleri ya da peşin ihracat bedelleri, ilgili ihracatçının döviz tevdiat hesabına alınabilir ya da Türk Lirasına çevrilerek kullanılabilir.

Ancak işlem prefinansman tanımı ile yapılmak isteniyorsa, mevzuatımız açısından farklılık gösterecektir. Peşin ihracat bedelleri dört yolla ülkemize getirilebildiği halde prefinansman dövizleri sadece havale yolu gelebilecektir. Malın alıcısından ya da uluslararası piyasalardan sağlanarak sadece banka kanalı ile havale yolu ile gelebilecek bu dövizler geçici bir hesaba ya da ilgilinin döviz tevdiat hesabına aktarılabilir. Kısım kısım Türk Lirasına çevrilebilir. Ancak prefinansman hükmüne sahip olabilmesi için mutlaka Türk Lirasına çevrilerek kullanılması gerekir. Prefinansman dövizlerine faiz de ödenebilir.

2. MAL MUKABİLİ ÖDEME - Cash against goods - T/T Telegraphic transfer - Open account - Cash on delivery (COD)

Peşin ödeme yönteminin tersi olarak tanımlayabiliriz. Yani ihracatçının mal bedelini tahsil etmeden malını alıcıya (ithalatçıya) göndermesidir. Burada ihracatçı malını yükler, malı temsil eden evrakları ya direkt olarak alıcıya gönderir, ya da çok ender olarak banka kanalı ile gönderebilir. Banka belgenin üzerinde, ödeme şekli olarak **cash against goods ifadesini gördüğünde evrakları hemen alıcıya verecektir**. İthalatçı malı teslim alır, parasını ne zaman ödeyeceği belli değildir. Alıcı ve satıcının birbirlerini çok iyi tanıdığı durumlarda, ya da ana şirket - yavru şirket alışverişlerinde, ya da çok iyi tanınan büyük marka sahibi şirketlerin alımlarında başvurduğu bir ödeme şeklidir.

Şekil.2 Mal Mukabili Ödeme

Mal bedeli, malın gümrükten çekilmesinden sonra sözleşmede belirtilen tarihte veya malların satışından sonra ödenebilir. İhracatçı, mal bedelini tahsil etmeden malları sevk ettiği, malı temsil eden evrakları da, ya doğrudan ithalatçıya ya da banka aracılığı ile bedelsiz teslim ettirdiği ödeme şeklidir. Yani bu yolla ihracatçının gönderdiği malı, ithalatçı hiçbir bedel ödemediği gümrükten çekmekte, parasını daha sonra ödemektedir. Bu ödeme şekli, ihracatçı tarafından ithalatçıya belirli bir süre için açılmış bir kredi gibi düşünülebilir. Burada ihracatçı risk taşımaktadır. Riskini minimize etmek için peşin ödemede olduğu gibi iki yöneme başvurabilir.

3. BÖLÜM • VESAİK MUKABİLİ ÖDEME

Birincisi yine yazılı sözleşme yapmalıdır. Burada malın hangi süre ve koşullarla kendisine teslim edileceği açık bir şekilde belirtilmelidir. Yine proforma fatura sözleşme yerini almamalıdır.

İkincisi ise ithalatçıdan yani ithalatçının bankasından gönderilen ödemeyi garanti eden bir garanti mektubudur.

Malların gümrükten çekildikten sonra sözleşmede belirtilen süre içinde ödemenin yapılacağı, eğer ithalatçı ödemeyi yapmazsa, garantiyi gönderen banka, ihracatçının ilk yazılı talebinde bu bedeli ödeyeceğini beyan ve taahhüt etmekte olacaktır. Bu mektup ihracatçı tarafından ya kendi bankasından alınan bir teminat mektubu olacaktır ki; bunun adı kontr-garanti gereğince düzenlenen bir teminat mektubudur. Bir diğeri ise, direkt garanti (stand-by letter of credit) olabilir. Bu da, ithalatçının bankası tarafından ihracatçıya hitaben düzenlenen sözleşme koşullarına uygun olarak, malın zamanında teslimini takip eden ödemenin, yine sözleşme koşullarına uygun tarihte yapılacağı, eğer yapılmazsa ihracatçının bankasının talebi üzerine bu parayı ithalatçının bankası olarak ilk yazılı talepte ödeyeceklerini beyan ve taahhüt etmektedir. Bu mektuplar da diğerlerinde olduğu gibi yüksek masraflı bankacılık ürünleridir. Bu nedenle hem masraflarının hem de sürelerinin uzunluğu, genellikle kullanıcılar tarafından kredi limitlerini de uzun süreli doldurduğundan, başka kredi kullanamamalarına yol açtığından caydırıcı bir etki yaratmaktadır. İthalatçılar garanti vermek istememektedirler. Hâlbuki bu garantilerde otomatik düşüm özelliğine tabi olarak ve süreli düzenlenerek, hem ödeme yapıldıkça, mektup meblağında azaltma yoluna gidilecek, kredi limitlerini boşaltacak, hem de süreli olması, sözleşmede belirtilen süre içinde işlemin yapılmasını zorunlu kılacaktır.

Bunun dışında konsinyasyon (consignments) ve müşterek hesap (joint account) yolu ile bir satış yöntemi daha vardır. Bu yöntem, kesin satışı daha sonra yapılmak üzere dış alıcılara ya da dış şubelere emaneten mal gönderilmesi demektir. Bunun ihracat mevzuatımızdaki süresi bir yıldır. Eğer bir yıl içerisinde satılmaz ise, iki yıl daha süre verilir, yine satılmaz ise ülkeye geri getirilmesi gerekir.

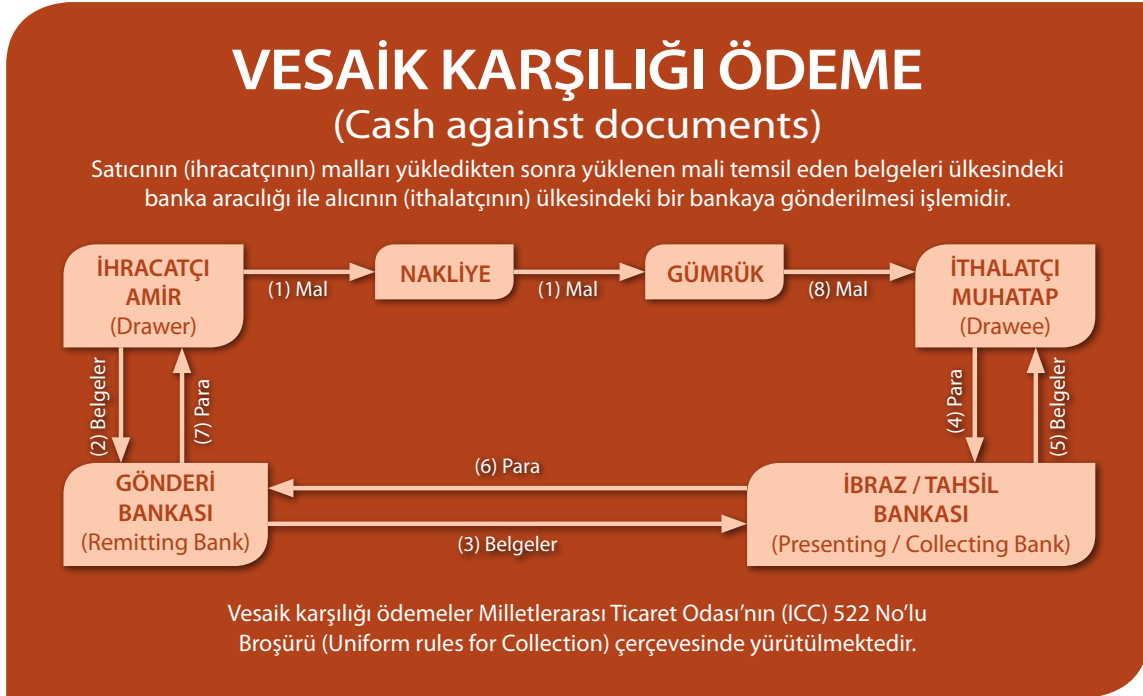
3. VESAİK MUKABİLİ ÖDEME - Cash against documents (CAD) - Documents against payment D/P - Documents against acceptance D/A - Documentary Collection

Vesaik mukabili ödemeye geçmeden önce, tahsiller üzerinde durmamız gerekir. Milletler- arası Ticaret Odası'nın 522 sayılı broşürü, (URC 522) ilk maddesinde "Tahsiller için Yeknesak Kuralların 1995 Revizyonunu içeren MTO'nun 522 sayılı yayını tahsil talimatında, işlemin bu kurallara tabi olacağı hususuna yer verildiği takdirde, broşürde tanımlaması yapılan bütün tahsillere uygulanacakları ve aksine açıkça anlaşma sağlanmadığı veya uyulması şart ulusal, eyalet veya yerel yasa ve/veya mevzuatına aykırılık oluşturmadıkları sürece ilgili bütün taraflar için bağlayıcı olacaklardır." demektedir.

3. BÖLÜM • VESAİK MUKABİLİ ÖDEME

İlk olarak 1956 yılında "Ticari Senetlerin Tahsili İçin Yeknesak Kurallar" adı altında yayınlanan kurallar 1967'de, sonra 1 Ocak 1979'da ve en son 1 Ocak 1996'da uygulamada ticari olduğu kadar mali özelliğe de sahip olması nedeni ile adı "Tahsiller İçin Yeknesak Kurallar" (Broşür No:522) olarak değiştirilerek revize edilmiştir.

Şekil.3 Vesaik Mukabili

Tahsil işleminin tarafları şunlardır;

amir, bir tahsili işleme alması için bir bankaya yönlendiren taraftır;

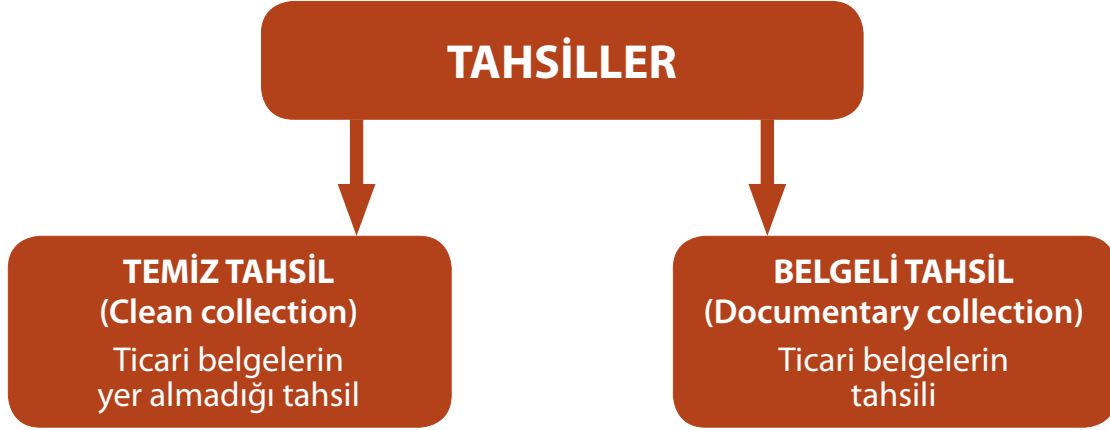
gönderi bankası, amirin tahsile yönelttiği bankadır;

tahsil bankası, tahsil işlemini yürütülmesinde devreye sokulan ve gönderi bankası dışındaki herhangi bir bankadır;

ibraz bankası, muhataba ibrazda bulunan tahsil bankasıdır.

muhatap (keşideli), tahsil talimatı uyarınca kendisine ibrazın yapılacağı kişidir.

URC 522 sayılı broşüre göre tahsiller;

14

Bu bilgilerin ışığı altında belgeler de yine broşürde tanımlanmıştır.

“Temiz Tahsil” (Clean Collection) ticari belgelerin eşlik etmediği mali belgelerin tahsili anlamına gelir.

“Belgeli Tahsil” (Documentary Collection)

- Ticari belgelerin eşlik ettiği mali belgelerin;
- Mali belgelerin eşlik etmediği ticari belgelerin tahsili anlamına gelir. (URC 522; Madde 2)

“Belgeler” mali belgeler ve/veya ticari belgeler anlamına gelir:

Temiz tahsilde ticari belgelerin dışında kalan bono, poliçe, çek, hisse senedi, tahvil gibi değerli kâğıtlar yer alır.

- “Mali Belgeler”**, poliçeler, bonolar, çekler ve para ödemesinin sağlanması için kullanılan diğer benzer belgeler anlamına gelir.
- “Ticari Belgeler”**, faturalar, taşıma belgeleri, tasarruf (sahiplik) yetkisi veren belgeler ve diğer benzer belgeler veya mali belgeler olmayan diğer herhangi tür belgeler anlamına gelir. (URC 522/Madde 2)

Ticari belgeler yoktur. Bankalar söz konusu evrakları ibraz eden müşterilerine ödeme yaparlar, bu müşteriler firmalardır yani lehtarlar, cirantalardır. Bankalar bu evraktaki tutarları ya vadesinde öderler ya da iştirâ ederler, başka bir deyişle vadeden önce satın alırlar.

3. BÖLÜM • VESAİK MUKABİLİ ÖDEME

Burada dikkat edilmesi gereken nokta, evrakların şekil şartlarının tam olmasıdır. Bu evrakların tahsiline yönelik banka masraflarının miktarı mutlaka net bir biçimde açıklanmalıdır.

Belgeli tahsil, yani ticari belgelerin tahsilinde; bankalar bu işleme aracılık eden bir güven unsurları olarak yer almaktadır.

Ticari belgelerin tahsili yine URC 522 sayılı broşüre göre iki şekilde olur;

Ödeme karşılığı teslim Documents against payment (D/P); = Cash against documents

İhracatçı malını karşı ülkeye gönderir, malı temsil eden evrakları da tahsil edilmek üzere bankasına verir, bankası bu evrakları ithalatçının bankası ya da ithalatçının bulunduğu yerde kendi muhabir bankasına tahsil bazında (collection based) gönderir. Banka evrakları aldığı anda, ithalatçı firmayı römiz mektubu ile ödeme yapmaya davet eder. Firma ödemeyi yaparsa belgeleri alıp, malı gümrükten çekme hakkına sahip olacaktır.

Poliçe kabulü karşılığı teslim Documents against acceptance (D/A)

Bu ödeme yönteminde ise satıcının, ödeme için alıcıya bir vade tanıdığı anlaşılmaktadır. Vesaiki teslim için kendisinden para değil, düzenlemiş olduğu vadeli ödeme taahhüdünü içeren poliçenin, alıcı tarafından vadesinde ödeneceğine dair üzerine kabul şerhi düşülmesini istemektedir. İthalatçının bankası vesaik ihbarını yaparken, bu kabul karşılığında kendilerine vesaikin teslim edileceğini bildirmektedir. Bu işlem gerçekleştikten sonra poliçeyi elinde tutan banka, poliçe vadesinde parayı tahsil ederken alıcıya ibraz eder. Bu arada poliçenin ödenmemesi halinde, protesto koşulunun olup olmadığı da belirtilmesi gerekmektedir.

Risk ve avantajları; Satıcı açısından bakıldığında, alıcı transfere müracaat etmeyebilir. Başka bir deyişle, tahsil bankasının ihbarına yanıt vermeyebilir. Bu durumda satıcı ya bu ülkeye gelip, yeni bir alıcı bulup, evrakları değiştirip, malını satar ya da malları geri getirir. Satamaz ve/veya geri getiremezse, bu ülkenin gümrüğüne terk eder. Bu nedenle alıcının, ticari deneyimi ve ödeme gücüne, bulunduğu ülkenin siyasi, ekonomik, yasal statülerine, poliçe kabullü işlemlerde banka avalinin talep edilip, edilmeyeceğine, taşıma belgesinin tahsil bankası adına mı, yoksa alıcı adına mı düzenlenmesi gerektiğine karar vermesi gerekir.

Alıcı açısından bakıldığında işlemin maliyeti, akreditifli ödeme şekline göre daha ucuzdur. Parasını ödmeden,

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

poliçe kabul yolu ile malı gümrükten çekebilir. Mal gelmeden ödeme yapmak istemediğinde, satıcının izni ile malı kontrol edip, bedelini ödeyebilir. Bunun tersi de olabilir; önceden bedelini ödeyip, daha sonra malı çekebilir. Poliçe kabul yöntemi ile ödeme yaparken, poliçeye koyduğu kabul şerhi nedeni ile yasal olarak yükümlü olduğundan, ödememe halinde satış sözleşmesinden bağımsız olarak protesto ve icra takibine uğrayabilir. Bankalar alınan belgelere ilişkin sorumluluk üstlenmezler.

Bankalar aldıkları belgelerin, tahsil talimatında listelenen biçimde gözüktüklerini saptamalı ve eksik veya listelendiklerinden farklı bulunan belgeleri, tahsil talimatını aldıkları tarafa gecikmeksizin, telefon haberleşmesi veya bu mümkün değilse, diğer haberleşme araçlarıyla en kısa zamanda bildirmelidirler. Bankaların bu konuda başkaca yükümlülüğü yoktur. (URC 522, Madde 12)

Ayrıca bankalar; belgelerin biçimi, yeterliliği, doğruluğu, gerçek/sahte olup olmadıkları konusunda, yasal sonuçları olan veya belgelerde yer alan veya sonradan eklenen genel ve/veya özel şartlar dolayısıyla, hiçbir yükümlülük veya sorumluluk üstlenmezler. Ayrıca yine bankalar evrakların gecikmesinden, yolda kaybolmasından sorumlu değildir. Ayrıca çeviriye ilişkin sorumlulukları da yoktur. (URC 522 Madde 13-14)

Protesto; Tahsil talimatı, ödememe veya kabul etmeme hallerinde protestoya (veya onun yerine başka bir yasal işleme) ilişkin belirli talimat vermelidir. Bu yolda belirli talimat bulunmadığı takdirde, tahsil işlemleri ilgili bankaların, ödememe veya kabul etmeme hallerinde belgeleri protesto ettirmek (veya onun yerine başka bir yasal işleme tabi tutturmak) yükümlülüğü yoktur. Protesto veya başka bir yasal işlem sebebiyle bankaların yaptığı masraflar, tahsil talimatının alındığı tarafa ait olacaktır. (URC 522; Madde 24)

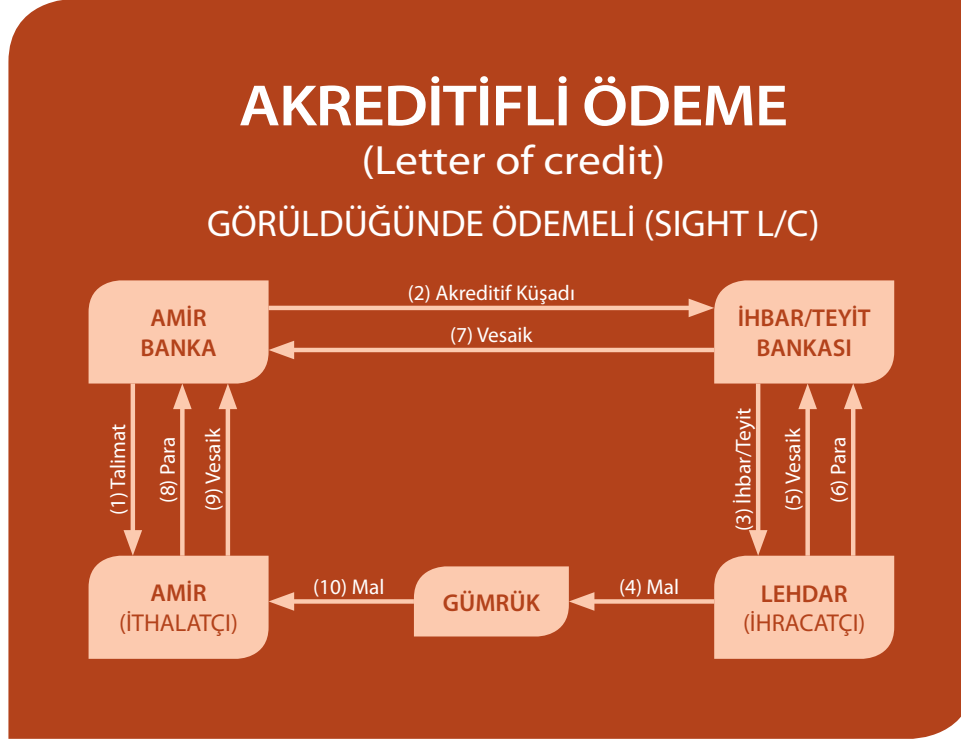
Poliçenin protesto edilebilmesi için;

- Görüldüğünde ödemeli bir poliçenin, keşideciye ibraz edildiği halde ödenmediğinin belirlenmesi
- Vadeli bir poliçenin ibraz edildiği halde kabul edilmemesi
- Kabul edilmiş bir poliçenin vadesinde ödenmemesi

gibi koşulların oluşması gerekir. (Erdemol; 1990, 83)

4. AKREDİTİFLİ ÖDEME

Akreditif şartlı bir ödeme taahhüdüdür. Burada şart uygun vesaik ibrazıdır. Akreditifi açtıran ithalatçıdır (alıcıdır). Bir malın satın alınması için satıcı (ihracatçı) ile sözleşme yapar ve ödeme şeklini akreditifli olarak belirler. Alıcı (ithalatçı - importer) ile satıcı (ihracatçı-exporter) arasında yapılan satış sözleşmesi, akreditifi açan (ithalatçının bankası-amir banka) ve işleme aracılık eden (ihracatçının bankası-lehtar banka) gibi bankaları ilgilendirmez.

Şekil.4 Akreditifli Ödeme

Akreditifli ödeme şekli Milletlerarası Ticaret Odası'nın yayınlamış olduğu UCP 600 (600 sayılı broşür) temel alınarak uygulanır. Bu kurallar akreditifli ödeme şeklini tercih eden tüm taraflar için sistemin nasıl uygulanacağını gösteren bir rehber niteliğindedir.

ERDEMOL, Haluk, *Bankalarda Dış Ticaret İşlemleri ve Uygulama*, Akbank Ekonomi Yayınları, İstanbul, 4.Baskı, 2014 Sf.83

A. TARİHÇESİ

Akreditiflere ilişkin tekdüze kurallar, ilk olarak Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) tarafından "Uniform Customs and Practice for Commercial Documentary Credits" başlığı ile 1929 yılında yayın hayatına girmiştir. Daha sonra ticari yaşamda, nakliye araçlarında, sigorta sistemlerinde kısaca ticarete konu olan ürün ve hizmetler başta olmak üzere tüm ticari iklim değişikliklerine dayalı olarak, broşürler de değişmiştir. Revizyonlar aşağıda belirtildiği yıllarda yapılmıştır.

1933 revizyonu sonucu	UCP 82	(82 numaralı broşür)
1951 revizyonu sonucu	UCP 151	(151 numaralı broşür)
1964 revizyonu sonucu	UCP 222	(222 numaralı broşür)
1974 revizyonu sonucu	UCP 290	(290 numaralı broşür)
1983 revizyonu sonucu	UCP 400	(400 numaralı broşür)
1993 revizyonu sonucu	UCP 500	(500 numaralı broşür)
2007 revizyonu sonucu	UCP 600	(600 numaralı broşür)

Halen 600 sayılı broşüre dayalı olarak uygulama yapılmaktadır.

B. AKREDİTİFTE TARAFLAR VE TANIMLAR

Applicant (Amir); Alıcı / ithalatçıdır. Akreditifin açılması için talepte bulunan taraf anlamına gelir. Amir bankaya akreditif açtırmak üzere, akreditif açtırma teklifnamesi, proforma fatura, talimat mektubu ile başvuruda bulunur. Sigorta kendisine ait ise, yükleme tarihi itibarı ile sigortayı yaptırmak üzere bankasını yetkilendirir. Vesaik ibrazında ortaya çıkan rezervleri (akreditif koşullarına uygun olmayan evraklar nedeni ile ödeme ya da poliçe kabulü ertelenmesi) kaldırır. Bankası ile yaptığı sözleşme gereği uygun vesaik ibrazında taahhütlerini yerine getirir, yani parasını öder. Vesaiki teslim alır. Malı gümrükten çeker.

Amir banka (Issuing Bank); Amirin (applicant) talebi üzerine veya kendi adına bir akreditif açan banka anlamına gelir. Amir banka, akreditifi açtığı an itibarıyla, ibrazı karşılamakla dönülemez biçimde yükümlüdür. Akreditif türüne göre amir bankanın gişelerinde, belgelerin ibrazı üzerine ödeme, vadeli ödeme veya poliçe kabulü yöntemiyle, kullanımda olduğu takdirde, koşullar gerçekleştiğinde ödeme yapmak zorundadır.

Aynı koşullar gerçekleşmediğinde; görevli bir bankanın gişelerinde belgelerin ibrazı üzerine ödeme yöntemiyle kullanımda olduğu ve o görevli banka ödeme yapmadığı takdirde;

Amir Bankanın Yükümlülüğü

- a.** İbrazi şart koşulan belgelerin, görevli bankaya veya amir bankaya ibraz edilmesi ve belgelerin uygun bir ibrazi oluşturması kaydıyla,
- akreditifin, amir bankanın gişelerinde, belgelerin ibrazı üzerine ödeme, vadeli ödeme veya poliçe kabulü yöntemiyle kullanımda olduğu takdirde
 - akreditifin, görevli bir bankanın gişelerinde, belgelerin ibrazı üzerine ödeme yöntemiyle kullanımda olduğu ve o görevli banka ödeme yapmadığı takdirde
 - akreditifin, görevli bir bankanın gişelerinde, vadeli ödeme yöntemiyle kullanımda olduğu ve o görevli banka, vadeli ödeme yükümlülüğüne girmediği veya girmiş olduğu halde ödeme vadesinde ödeme yapmadığı takdirde
 - akreditifin, görevli bir bankanın gişelerinde, poliçe kabulü yöntemiyle kullanımda olduğu ve o görevli banka, kendi üzerine çekilen bir poliçeyi kabul etmediği veya kabul etmiş olduğu halde, poliçenin ödeme vadesinde ödeme yapmadığı takdirde
 - akreditifin, görevli bir bankanın gişelerinde, iştirah yöntemiyle kullanımda olduğu ve o görevli banka, iştirah işlemi yapmadığı takdirde;
- amir banka ibrazı karşılmalıdır.
- b.** Bir amir banka, akreditifi açtığı an itibarıyla, ibrazı karşılamakla dönülemez biçimde yükümlüdür.
- c.** Bir amir banka, uygun bir ibrazı karşılayan veya iştirah eden ve belgeleri amir bankaya gönderen görevli bir bankayı ramburse etmekle (geri ödeme) yükümlüdür. Poliçe kabulü veya vadeli ödeme yöntemiyle, kullanımda olan bir akreditif altındaki uygun bir ibraz tutarının rambursmanı (geri ödemesi), görevli banka, ödeme vadesinden önce, ön ödeme veya satın alma işlemi yapmış olsun olmasın, ödeme vadesinde gerçekleştirilir. Bir amir bankanın, görevli bir bankayı ramburse etme yükümlülüğü, amir bankanın lehtar karşısındaki yükümlülüğünden bağımsızdır. (UCP 600/Madde 7)

Akreditif, amir bankanın, varsa teyit bankasının ve lehtarın onayı olmadan değiştirilemez veya iptal edilemez. (UCP 600/Madde 10)

Amir banka, belgelerin dış görünüşleri itibarıyla uygun bir ibrazı oluşturup oluşturmadığını belirlemek için, sadece belgeleri esas alarak vesaiki incelemelidir. (UCP 600/Madde 14)

Amir banka ibrazın uygunluğunu belirlemek için, ibraz gününü izleyen azami beş banka iş gününe (banking day) sahip olacaktır. İbraz tarihinde veya ertesinde herhangi bir vade tarihinin veya ibraz için son günün gelmiş olması, bu süreyi kısaltmaz veya etkilemez. (UCP 600/Madde 14)

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

Amir banka, bir ibrazın uygun olmadığını belirlediğinde, ibrazı karşılamayı veya iştiratı etmeyi reddedebilir. Amir banka, bir ibrazın uygun olmadığını belirlediğinde, sadece kendi kararıyla, rezerv kaldırma talimatı (waiver) almak için akreditif amiriyle temas edebilir.

Amir banka, bir ibrazın uygun olmadığını belirlediğinde, ibrazı karşılamayı veya iştiratı etmeyi reddedebilir. (UCP 600/Madde 16)

Amir banka veya teyit bankası, bu maddenin hükümlerine uygun hareket etmediği takdirde, belgelerin uygun bir ibrazı oluşturmadığını iddia etmekten yoksun kalacaktır. (Madde 16) Amir banka veya ihbar bankası, diğer bir bankanın seçimini kendisi yapmış olsa bile, o diğer bankaya gönderdiği talimatın yerine getirilmemesinden dolayı hiçbir yükümlülük veya sorumluluk üstlenmez. (UCP 600/Madde 37)

Belgeler, amir banka veya teyit bankası arasında veya teyit bankası ile amir banka arasında kaybolmuş olsa bile, amir banka veya teyit bankası ibrazı karşılamalı veya iştiratı etmeli veya o görevli bankayı ramburse etmelidir. (UCP 600/Madde 35)

Lehtar (Beneficiary), lehine akreditif açılan taraf anlamına gelir. İhracatçıdır, bir dış ticaret ilişkisinde malın satıcısıdır. Akreditif işleminde ise; akreditif koşullarına uygun evrakı hazırlayıp, kendisine akreditif metnini teyit /iştirat eden, bankaya sunan ve karşılığında evrakların bedelini tahsil eden taraftır.

İhbar bankası (Advising Bank), Amir bankanın verdiği görevle, akreditif metnini lehtara ya da onun bankasına, ihbar etmekle yükümlü olan bankadır.

- a. Bir akreditif üzerindeki herhangi bir değişiklik, bir ihbar bankası aracılığıyla lehtara ihbar edilebilir. Teyit bankası olmayan bir ihbar bankası, akreditif üzerindeki herhangi bir değişikliği ibraz karşılama veya iştiratı etme yükümlülüğü olmaksızın ihbar eder.
- b. İhbar bankası akreditifi veya değişikliği ihbar etmekle akreditifin veya değişikliğin görünür gerçekliğini kendine göre yeterli biçimde belirlediğini ve ihbarın, alınan akreditifin veya değişikliğin şartlarını, doğru olarak yansıttığını belirtmiş olur.
- c. Bir ihbar bankası, akreditifi ve herhangi bir değişikliği lehtara ihbar etmek için diğer bir bankanın (ikinci ihbar bankası) hizmetinden yararlanabilir. İkinci ihbar bankası, akreditifi veya değişikliği ihbar etmekle, almış olduğu ihbarın görünür gerçekliğini kendine göre yeterli biçimde belirlediğini ve ihbarın, alınan akreditifin veya değişikliğin şartlarını doğru olarak yansıttığını belirtmiş olur.
- d. Bir akreditifin ihbar edilmesi için, bir ihbar bankasının veya ikinci ihbar bankasının hizmetinden yararlanan bir banka, o akreditife ilişkin herhangi bir değişikliğin ihbar edilmesi için aynı bankayı kullanmalıdır.
- e. Bir akreditifi veya değişikliği ihbar etmesi istenen bir banka, ihbar etmeme yolunu seçtiği takdirde akreditifi, değişikliği veya ihbarı aldığı bankaya bu hususta gecikmeksizin bilgi vermelidir.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

- f. Bir akreditifi veya değişikliği ihbar etmesi istenen bir banka akreditifin, değişikliğin veya ihbarın görünür gerçekliğini kendine göre yeterli biçimde belirleyemediği takdirde, talimat hangi bankadan gelmiş görünüyorsa o bankaya bu durumu gecikmeksizin bildirmelidir. Buna rağmen ihbar bankası veya ikinci ihbar bankası akreditifi veya değişikliği ihbar etme yolunu seçtiği takdirde lehtara veya ikinci ihbar bankasına akreditifin, değişikliğin veya ihbarın görünür gerçekliğini kendine göre yeterli biçimde belirleyemediğini bildirmelidir. (UCP 600/Madde 9)

Confirmation (Teyit), amir bankanın kesin yükümlülüğüne ek olarak, teyit bankasının uygun bir ibrazı karşılayacağına veya iştirâ edeceğine ilişkin kesin bir yükümlülüğü anlamına gelir. (UCP 600/Madde 2)

Confirming bank (Teyit bankası), amir bankanın talebi veya verdiği yetki üzerine, akreditife teyidini ekleyen banka anlamına gelir. (UCP 600/Madde 2)

Teyit Bankasının Yükümlülüğü

- a. İbrazı şart koşulan belgelerin teyit bankasına veya diğer herhangi bir görevli bankaya ibraz edilmesi ve belgelerin uygun bir ibrazı oluşturması kaydıyla,
- (i) Teyit bankası,
- a) Akreditif teyit bankasının gişelerinde belgelerin ibrazı üzerine ödeme, vadeli ödeme veya poliçe kabulü yöntemiyle kullanımda olduğu takdirde;
- b) Akreditif diğer görevli bankanın gişelerinde belgelerin ibrazı üzerine ödeme yöntemiyle kullanımda olduğu ve o görevli banka ödeme yapmadığı takdirde;
- c) Akreditif diğer görevli bankanın gişelerinde, vadeli ödeme yöntemiyle kullanımda olduğu ve o görevli banka vadeli ödeme yükümlülüğüne girmediği veya girmiş olduğu halde ödeme vadesinde ödeme yapmadığı takdirde;
- d) Akreditif diğer görevli bankanın gişelerinde, poliçe kabulü yöntemiyle kullanımda olduğu ve o görevli banka kendi üzerine çekilen bir poliçeyi kabul etmediği veya kabul etmiş olduğu halde, poliçenin ödeme vadesinde ödeme yapmadığı takdirde; Akreditif diğer bir görevli bankanın gişelerinde iştirâ yöntemiyle kullanımda olduğu ve o görevli banka iştirâ işlemi yapmadığı takdirde;
- ibrazı karşılamalıdır.
- (ii) Akreditif teyit bankasının gişelerinde iştirâ yöntemiyle kullanımda olduğu takdirde rücu hakkı olmaksızın iştirâ işlemi yapmalıdır.
- b. Bir teyit bankası, akreditife teyidini eklediği an itibarıyla, ibrazı karşılamakla veya iştirâ etmekle dönülemez biçimde yükümlüdür.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

- c. Bir teyit bankası, uygun bir ibrazı karşılayan veya iştirâ eden ve belgeleri teyit bankasına gönderen, diğer bir görevli bankayı ramburse etmekle yükümlüdür. Poliçe kabulü veya vadeli ödeme yöntemiyle kullanımda olan bir akreditif altındaki uygun bir ibraz tutarının rambursmanı, diğer bir görevli banka ödeme vadesinden önce ön ödeme veya satın alma işlemi yapmış olsun olmasın, ödeme vadesinde gerçekleştirilir. Bir teyit bankasının diğer bir görevli bir bankayı ramburse etme yükümlülüğü, teyit bankasının lehtar karşısındaki yükümlülüğünden bağımsızdır.
- d. Bir banka, amir bankadan akreditifin teyidi için talep veya yetki aldığı, fakat teyit etmek istemediği takdirde, bu durumu amir bankaya gecikmeksizin bildirmelidir; akreditifi teyitsiz ihbar edebilir. (UCP 600/Madde 8)

Negotiation (İştirâ), uygun bir ibraz altında poliçelerin (görevli bankadan başka bir banka üzerine çekilen poliçelerin) ve / veya belgelerin, görevli bankanın ramburse edilmesi gereken banka iş gününde veya daha önce, görevli banka tarafından lehtara avans ödeme yapılarak veya avans ödeme yapılacağı kabul edilerek satın alınması anlamına gelir. (UCP 600/Madde 2)

22

Negotiation Bank (İştirâ Bankası), ihracatçının akreditif koşullarına uygun vesaiki ibraz ettiği bankadır. Vesaik incelemesi sonucunda uygunluğunu onaylarsa vesaikin parasını öder (satın alır) akreditif metnine göre amir banka veya ödeme bankasına gönderir. Genellikle iştirâ ve teyit bankası aynı bankadır.

Nominated Bank (Görevli banka), akreditifin kullanımda olduğu banka veya herhangi bir banka nezdinde kullanılır biçimde açılmış bir akreditifte herhangi bir banka anlamına gelir. (UCP 600/Madde 2)

Presentation (İbraz), bir akreditif altında belgelerin amir bankaya veya görevli bankaya teslimi veya bu surette teslim edilen belgeler anlamına gelir. (UCP 600/Madde 2)

Presenter (İbraz eden), ibrazı yapan bir lehtar, banka veya diğer taraf anlamına gelir (UCP 600/Madde 2)
Complying presentation (Uygun ibraz), akreditifin şartlarına, bu kuralların uygulanabilir hükümlerine ve uluslararası standart bankacılık uygulamasına uygun bir ibraz anlamına gelir. (UCP 600/Madde 2)

- a. Akreditif belgelerin ibrazı üzerine ödeme yöntemiyle kullanımda (available by sight payment) ise ibrazda ödeme yapmak,
- b. Akreditif vadeli ödeme yöntemiyle kullanımda (available by deferred payment) ise vadeli ödeme yükümlülüğüne girmek ve ödeme vadesinde ödeme yapmak,
- c. Akreditif poliçe kabulü yöntemiyle kullanımda (available by acceptance) ise lehtar tarafından çekilen poliçeyi kabul etmek ve poliçenin ödeme vadesinde ödeme yapmak, anlamına gelir. (UCP 600/Madde 2)

Rambursman, Akreditifi açan bankanın (amir banka) verdiği yetkiye dayanarak akreditiften bağımsız olarak, kendisine talepte bulunan bankaya (görevli banka/teyit bankası) ödeme yapan, vadeli poliçe(leri) kabul eden ve ödeyen, talepte bulunan bankaya bu hizmetin yapılması için verilen talimat/yetkidir.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

Rambursman Bankası (Reimbursing Bank)

“Rambursman Bankası” Amir bankanın ödeme aracıdır. Amir bankadan aldığı yetkiye dayanarak akreditif metninde ismi geçen bankanın talebi üzerine akreditif meblağını ödeyecek olan bankadır.

Amir Banka tarafından verilmiş rambursman yetkisi sonucu rambursmanı sağlaması için kendisine talimat ve/veya yetki verilen bankadır. Başka bir tanımla teyit bankası/görevli bankanın ihracatçıya ödediği/ödeyeceği parayı talep ettiği, amir bankanın hesabının bulunduğu banka.

- a. Bir akreditif, rambursmanın görevli bankaca (talep bankası) başka bir taraftan (rambursman bankası) talep edilmek suretiyle sağlanacağını belirttiği takdirde rambursmanın akreditifin açılış tarihinde yürürlükte olan ICC'nin Bankalararası Ramburman Kuralları'na tabi olup olmadığı akreditifte belirtilmelidir.
- b. Ramburmanın ICC'nin Bankalararası Rambursman Kuralları'na tabi olduğu akreditifte belirtilmediği takdirde aşağıdaki kurallar uygulanır.
 - (i) Bir amir banka rambursman bankasına akreditifte belirtilen kullanım yöntemine uygun bir rambursman yetkisi vermelidir. Rambursman yetkisinin bir vade tarihine tabi olmaması gerekir.
 - (ii) Bir talep bankasından, rambursman bankasına akreditifin şartlarına uyulduğunu belirten bir uygunluk sertifikası vermesi istenmeyecektir.
 - (iii) Rambursman akreditif şartları uyarınca ilk talep üzerine rambursman bankası tarafından sağlanmadığı takdirde amir banka herhangi bir faiz kaybindan ve oluşan masraflardan sorumlu olacaktır.
 - (iv) Rambursman bankasının komisyon ve masrafları amir bankaya aittir. Bununla beraber komisyon ve masraflar lehtara ait olduğu takdirde bu hususun akreditifte ve rambursman yetkisinde belirtilmesi amir bankanın sorumluluğundadır. Bir rambursman bankasının komisyon ve masrafları lehtara ait olduğu takdirde bu tutarlar rambursman yapıldığında talep bankasına yapılacak ödmeden düşülecektir. Rambursman yapılmadığı takdirde rambursman bankasının komisyon ve masrafları amir banka'nın yükümlülüğünde kalacaktır.
- c. Rambursman ilk talep üzerine rambursman bankası tarafından yapılmadığı takdirde amir banka ramburmanın sağlanmasına ilişkin yükümlülüklerinden kurtulmuş olmaz. (UCP 600/Madde 13)

C. AKREDİTİFİN İŞLEYİŞİ

Amir, bankasına başvuruda bulunur. Akreditif açtırmak istediğini beyan eder. Bunun gerçekleşmesi için banka üç evraka gereksinim duyar. Bu evrakların akreditif amiri tarafından titizlikle hazırlanıp, bankalar tarafından dikkatle kontrol edilmesi gerekir.

Burada amirin bilgi eksikliği, ya da bankacının, amirin lehtarla yapmış olduğu sözleşme içeriğinden haberdar olması gerekir. Akreditif işleminin sağlıklı bir şekilde yapılması tarafların açık,net olarak taleplerini birbirlerine iletmeleri ile mümkün olacaktır.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

1. Talimat mektubu

Akreditif amirinin yani ithalatçının, akreditifi açacak bankaya hitaben, akreditifin açılması talebini ifade eden yazılı talimattır.

----- BANKASI AŞ	TARİH
----- ŞUBESİ	
Nam ve hesabımıza ekte sunulan akreditif açtırma teklifnamesi ile detayları verilen akreditifin açılmasını rica ederiz.	
Saygılarımızla,	EK: 1 Proforma fatura
Firma imzası	1 Akreditif açılış teklifnamesi

24

2. Akreditif Açtırma Teklifnamesi

Akreditif açtırma teklifnamesi her bankada matbu olarak bulunan bir belgedir. İthalatçıların işini kolaylaştırmak amacı ile firmalar bankalardan boş olarak aldıkları bu belgeleri dolu olarak bankaya ibraz ederler ve bankacılar teslim almadan önce herhangi bir olumsuzluğa hataya meydan vermemek için proforma faturadaki bilgilerle kontrol eder. Firma ile birlikte inceler.

.....	BANKASI A.Ş.	İTHALAT AKREDİTİFİ AÇTIRMA	
.....	Şubesi	TEKLİFNAMESİ	
Nam ve hesabımıza aşağıda belirtilen şartlar çerçevesinde			
☐ Teleks/Swift ile	☐ Gayrikabilirücu	☐ Teyitli	☐ İbrazda ödemeli
	☐ Kabilirücu	☐ Teyitsiz	☐ Kabul kredili
			☐ Vadeli
			☐ Karışık Ödemeli
- (50) Firmanın Adı ve Adresi : -----			
- (20) Akreditif No: -----			Şube Kodu/Dosya No.
- (328) Akr. Tutarı: -----			(Döviz)
- (59) İhracatçının Adı ve Adresi: -----			(Gün/Ay/Yıl olarak)
- (310) Akr. vadesi ve bitim yeri: -----		/...../.....
			☐ Muhabir gişelerince son bulacaktır.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

----- Yüklemeye ilişkin bilgi-----

(43P) Kısmi sevkiyat: Kabul edilir Kabul edilmez

(43T) Aktarma: Kabul edilir Kabul edilmez

(44A) Yükleme Yeri: (44B) Boşaltma Yeri:

Sevkiyatın Yapılacağı Araç: Gemi Kamyon Tren Uçak

Türk

Yabancı

(44C) Son Yükleme Tarihi: (Gün/Ay/Yıl olarak)...../...../.....

(48) Vesaikin yükleme vesikası tarihinden sonra ibraz edileceği süre: (X).....gün

(X) Bu maddenin belirtilmemesi malların sevk edildiği tarihten 21 gün içerisinde ibraz edileceğine vesaikin kabul edildiği anlamına gelir.

----- (45) Malın Detayı

Mal Adı:

Mal Menşei:

Proforma Fatura No / Tarih:

Mal Miktarı:

Birim Fiyat:

Mal Bedeli:

Navlun:

Sigorta:

Teslim Şekli: FOB CFR CIF

(46A) İstenilen vesaik:

Belgeler	Orijinal	Kopya	Belgeler	Orijinal	Kopya
Fatura			Analiz belgesi		
Menşe Şahadetnamesi			Kontrol Belgesi		
ATR			Nakliye Belgeleri		
EURO 1			B/L		
EURO MED			AWB		
Sigorta Poliçesi			CMR		
Gözetim Belgesi			Demiryolu Hamule Senedi		
Çeki Listesi			FİATA Belgeleri		
Koli Müfredat Listesi			FBL / FCT		

(47A) Özel Şartlar: (Bu nüsha ithalatçıda kalacaktır.)

Not: İşbu formda seçilen şıklar X şeklinde işaretlenecektir.

3. Proforma Fatura

Satıcı tarafından alıcıya gönderilen tekliftir. Mal ve hizmetin fiyatı, satış koşulları yani ödeme şekli, teslim şekli, teklifin geçerlilik süresi, malın niteliği, ambalajı, nakliyesi gibi tüm şartları ve gerekli bilgileri içeren faturadır. Alıcı tarafından yazılı onay verildiğinde etkili olacaktır. Teklif yani hukuksal tanımı ile icap, alıcı tarafından kabul edildiğinde geçerlilik kazanacaktır. Malın satılması noktasında iradelerin uygunluğunu belirleyen kabul sonucu satış işlemi hazırlıkları başlayacaktır. Burada önerilen, kabulün hemen arkasından tarafların satış koşullarının detaylarını belirledikleri satış sözleşmesinin hazırlanmasıdır. Genellikle ihracatçılarımız bu konuda proforma fatura kabulünü yeterli görmekte, sözleşme yapmamaktadır. Ancak proforma faturanın sözleşme gibi etkili bir sonucu yoktur. Uyuşmazlık halinde herhangi bir dava söz konusu olduğunda sonuçları açısından sözleşme kadar etkili olmayacaktır.

CID
San. ve Tic. A.Ş.
Marka Mahallesi Samsun Çarşısı
CID İş Merkezi No:150 Samsun / Turkey

Created: 17.03.09

Ömür (Genel) & Co KG
Wandlöhner Straße 3-7
D-22117 Hamburg - Germany

Account : 311-1075
Our Ref : CID 123
Phone : 2128440010
Fax : 2128440011
www.gurcan.com.tr

PROFORMA INVOICE

Quantity	Description	Destination	Amount
20-480 (1,524 Cases)	20mm Trussers 3.7	Germany, Hamburg	
Net Weight : 42,348.00 kg			
Gross Weight : 42,672.00 kg			
Price	FOB Price EUR 8,000 per 1000 pieces All Freight Charges Insurance from warehouse to warehouse CIP Hamburg, Germany		211,840.00 4,900.00 2,438.00 EUR 211,178.00
Packing	20 x 20 x 30 (each case consists of 20 Trussers) Net Weight : 27.00 kg per case Gross Weight : 28.00 kg per case		
Port of Loading	---		
Mode of Delivery	---		
Terms of Delivery	Within three weeks after receipt of L/C		
Terms of Payment	CIP Hamburg, Germany		
Country of Origin	Available terms of credit Turkey		

For price: CID SAN. VE TIC. A.Ş.
Muhirli ile GİRİŞİM
Director (Sales Dept.)

Please be advised that the price of the goods cited in this proforma invoice is only valid up to April 15, 2009.
SP0023-001

Akreditif, amirin (ithalatçı), amir banka ile yapacağı ayrı bir sözleşmeye dayanır. Banka bu sözleşmeye göre akreditif iki şekilde açılabilir.

- Nakit karşılığı
- Teminatlı

Nakit karşılığı açılıştan ithalatçı akreditif bedelini bankasına peşin olarak yatırarak, akreditifin açılışını sağlar. Teminatlı yöntemde ise ithalatçı bankaya, açılacak akreditif için teminat gösterir ve akreditife dayanarak gelecek mallar üzerinde bankaya rehin ve satış hakkı tanır.

Ayrıca, imzaladığı sözleşme ile de akreditife dayanarak lehtara ödeyeceği mal bedelini bankaya ilk talep te ödeyeceğini taahhüt eder.

Banka teminat konusunda amirle anlaşılardan sonra yukarıda görülen üç evraka dayalı olarak akreditifi ihracatçının bankasına ya da kendisine teyit verebilecek, ihracatçının ülkesindeki muhabir bankaya açar. Bu bilgiler banka tarafından bir araya getirildikten sonra ihracatçının bankasına ya da amir bankanın anlaşmalı, aralarında kredi line'ni olan, ya da muhabirlik ilişkisi olan bankaya SWIFT formatına dönüştürülerek gönderilecektir. 4. Bölümde SWIFT formatının analizi incelenebilir. SWIFT (Society for Worldwide Inter-

terbank Financial Communication) Dünya Bankalararası Mali İletişim Topluluğu tarafından bankacılık işlemlerinin belli format ile birbirlerine iletildiği bir uygulamadır. Mesaj tipleri ile uluslararası bankacılık işlemleri bölümlenmiş,

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

kendi içlerinde şifrelenmiştir. İşlem tipine göre, o işlem için gereksinilen tüm bilgilerin bir araya getirildiği ve bunların da şifreler ile yetkilendirilmiş yetkililer tarafından düzenlenip, kontrol edilerek birbirlerine aktarıldığı bir sistemdir. Yüksek güvenliğe sahip bu sistem tüm uluslararası bankacılık işlemlerinin temel dayanağıdır. Aktif bir şekilde kullanılıp, etkin bir şekilde uygulanmaktadır.

D. AKREDİTİF SWIFT MESAJI ANALİZİ

MT 5700 (Mesaj Tipi) Issue of a Documentary Credit

(Akreditif Açılış Mektubu "Bankacılık" literatüründe bilinen adı ile "Küşat Mektubu") demektir.

MSGACK ACK/ (acknowledge= karşı taraf tarafından kabul edildi alındı) anlamına gelir.

Home Dest: ISN: 37619(gönderen bankanın kodu)

Corr Dest: (mesajı alan bankanın kodu)

Sequence of Total *27: 1/3 sayfa sayısı

Bu alanda akreditifin toplam sayfa sayısı ve bu mesajın kaçınıcı sayfa olduğu gösterilir. 1/1 - 2/2 gibi.

Form of Doc. Credit *40 A: IRREVOCABLE(dönülemez)

dönülemez transfer edilebilir olup olmadığı

dönülemez standby (teminat) akreditif olup olmadığı

dönülemez transfer edilebilir stand by (teminat) akreditifi olarak aşağıdaki ifade ile yazılır.

IRREVOCABLE TRANSFERABLE

IRREVOCABLE STANDBY

IRREVOCABLE TRANSFERABLE STANDBY

Bir akreditifin dönülemez (irrevocable) olduğu belirtilmese dahi o akreditif dönülemezdir.

Doc. Credit Number *20: 539700792A7 (Amir bankanın dosya numarası)

Reference to Pre Avi *23: Pre avi 34567 (varsa Numarası MT 705 veya Free Format)

Bu alanda açılan akreditifin daha önceden ön ihbarının (pre-advice) yapıp, yapılmadığı gösterilir. Yapılmış ise bu alana ön ihbar mesajı ile ilgi kuracak bir bilgi yazılır.

Date of Issue *31 C: 140315

Bu alanda, akreditifin geçerliliğin başlangıç tarihi, günün tarihinden farklı bir gün olacak ise o tarih gösterilir. Boş bırakılması halinde mesaj tarihi akreditifin açılış tarihi olarak kabul edilir.

Date and Place of Expiry *31 D: Date 100802 MERSİN, TÜRKİYE

En son bu tarihe kadar gösterilen yerde belgeler ibraz edilebilir. 41A alanında gösterilen bankanı bulunduğu yer yazılır. "any bank by negotiation" olanlarda "at the counters of negotiation bank" yazılır.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

Applicable Rules *40 E: UCP LATEST VERSION

1 Temmuz 2007 'den sonra bu kodun kullanılması halinde UCP 600'e tabi olacaktır. Akreditifin başka yerinde belirtmeye gerek yoktur.

Applicant *50: CORDOBA SOCIETA LTD
PARIS STR. NO:46/A-B,SAO PAOLO-BRASIL

Amir / Alıcı / İthalatçı firmanın adı / ticaret unvanı ve adresi yazılır. Amir yabancı ise akreditif ihracat akreditifidir. Amir yerli firma ise akreditif ithalat akreditifidir.

Beneficiary *59: DONUS AS
URAY CADDESİ NO.25-A, MERSİN /TÜRKİYE

Satıcı / İhracatçı firmanın adı / ticaret unvanı ve adresi yazılır. Lehtar yerli firma ise akreditifi ihracat akreditifidir. Yabancı ise akreditif ithalat akreditifidir.

Amount *32 B: Currency EUR amount 40.000,
Bu alanda akreditifin döviz cinsi ve tutarı belirtilir.

Amount Specification *39 A: Percentage Credit Amount Tolerance

Akreditif meblağındaki tolerans yüzdesini gösterir. Örnek: 10/10 yazıldığında, akreditif tutarının % 10 oranına kadar fazla veya eksik yüklemenin yansımaları olarak faturada kabul edilebilir fazla ve noksanlık anlamına gelir (ilk rakam fazlalık için, ikinci rakam eksiklik için kullanılır), veya 5/10 yazıldığında % 5'e kadar fazla, % 10'a kadar eksik kullanıma izin verilir. Bu alana yazılan tolerans sadece tutar ile ilgilidir. Eğer malın adet/miktarında da aynı tolerans verilecek ise malın tanımı kısmında yani 45A alanında belirtilmelidir.

Akreditif Tutarında, Mal Miktarında ve Birim Fiyatlarında Tolerans

Akreditif tutarıyla veya akreditifte belirtilen mal miktarıyla veya birim fiyatıyla ilişkili olarak kullanılan "about"/ "yaklaşık" veya "approximately"/ "civarında-takriben" sözcüklerinden, bu sözcüklerin bulunduğu akreditif tutarı veya mal miktarı veya birim fiyatında artı eksi % 10 ' u aşmayacak bir toleransa izin verildiği anlaşılacaktır. (UCP 600/ Madde 30)

Maksimum Credit Amount 39 B: NOT EXCEEDING

Akreditifin meblağını sınırlandırır, artı toleransa izin vermez. Yani fazla ödeme yapılmasına izin vermez. (Eğer 39A da tolerans belirtildiği hallerde bu alan kullanılmaz.)

Additional Amount Covered 39 C: USD.200.-

Bu alanda ilave olarak yapılacak ödemeler gösterilir. Navlun, Sigorta, Faiz gibi ilave tutarı toplam olarak gösterir.

Available with/by *41 A: SWIFT KODU AMİR BANKA / GÖREVLİ BANKA / TEYİT BANKASI

Bu alanda amir bankanın görevlendirdiği bankalar ve görevleri yazılır. Bu kısımda yer alan banka görevli bankadır. Teyitsiz akreditiflerde amir banka, teyitli akreditiflerde bu kısımda aynı zamanda teyit bankası yer alır. Akreditif tahtında ibraz edilen belgeler bu kısımda yazılı olan bankaya ibraz edilir, bu kısımda yer alan banka tarafından incelenir ve belirtilen ödeme şartına göre ödemesi yapılır veya iştirah (satın alınır) edilir.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

AVAILABLE WITH

BY PAYMENT

BY ACCEPTANCE

BY DEF PAYMENT

BY MIXED PAYMENT

BY NEGOTIATION

GÖREVLERİN SWIFT METNİNDEKİ ANLAM VE KULLANIMLARI

***41A: AVAILABLE WITH....BY....:** XXYTRISO45 BY PAYMENT

şeklinde bir ifade varsa SWIFT kodu yazılan bu banka amir banka ise bu akreditifin görüldüğünde ödemeli (sight) akreditif olduğu anlaşılır. Swift kodu yazılan bu banka tarafından vesaik ibrazında para ödenecektir.

***41A: AVAILABLE WITH....BY....:** XXYTRISO45 BY ACCEPTANCE

şeklinde bir ifade varsa SWIFT kodu yazılan bu banka, bu akreditifin Poliçeli Bir ödeme taahhüdü içerdiği yani akreditifte istenilen evraklar arasında poliçenin olduğu ve bu poliçenin burada swift kodu yazılan banka tarafın ödeneceğini ifade eder. Poliçe swift kodu yazılan bu banka tarafından ibrazında kabul edilecek vadesinde üzerinde yazılan meblağı ödeyecektir.

Kullanım Yöntemi, Vade Tarihi ve İbraz Yeri (UCP 600/Madde 6)

Bir akreditif amir (applicant) üzerine çekilmiş bir poliçe ile kullanımda olacak şekilde açılmamalıdır.

Aynı zamanda SWIFT metninde Kabul Kredisi yani poliçe ile ilgili maddeler de yerini almalıdır. Bunlar 42C ve 42a maddeleridir.

Drafts at * 42 C: Poliçe vadesi ve şartını gösterir. Bu alanda sadece 41A da "by acceptance" olarak belirtilen akreditifler için kullanılır.

Drawee* 42 A: AMİR BANKA/ GÖREVLİ BANKA/TEYİT BANKASI

Teyitsiz ve iştirak akreditiflerinde, amir banka, teyitli akreditiflerde teyit bankası, teyitsiz ancak görevli bankanın bulunduğu işlemlerde, görevli banka yer alır. Bu alanda sadece 41A da "by acceptance" olarak belirtilen ödeme şeklinde poliçelerin hangi banka üzerine çekileceğini belirtmek için kullanılır.

***41A: AVAILABLE WITH.... BY....:** XXYTRISO45 BY MIX PAYMENT

şeklinde bir ifade varsa SWIFT kodu yazılan bu bankanın ödeme yapacağını, bu akreditifin karışık ödemeli akreditif olduğunu gösteriyor. Ödemenin ne şekilde yapılacağı da bu maddede gösterilmektedir. Akreditif tutarının bir kısmı peşin, bir kısmı uygun evrak görüldüğünde, bir kısmı ise malın gümrükten çekilmesinden sonra belirlenen vadede ödemenin yapılacağını açıklamaktadır.

Mix Payment Details 42 M: KARIŞIK ÖDEME BİLGİSİ YAZILIR

Bu alanda sadece 41A'da "by mixed pymt" belirtilen ödeme şeklinde yani karışık ödeme şekli detaylarını vermek için kullanılır.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

Örnek;

%25 at sight, %75 180 days from B/L date
USD 10.000 DOWN PYMNT RED CLAUSE
USD 40.000 PYMNT SIGHT
USD 10.000 ACCEPTANCE 90 DAYS AFTER SHIPMENT

***41 A: AVAILABLE WITH.... BY....:** XXYTRISO45 BY DEFERRED PAYMENT

şeklinde bir ifade varsa SWIFT kodu yazılan bu banka, akreditifte belirtilen ödeme vadesinde ödemeyi yapacak olan bankayı gösterir.

Deferred Payment Details 42 P: VADELİ AKREDİTİFTE VADELİ ÖDEME BİLGİSİ

Bu alanda sadece 41A'da "by def payment" belirtilen ödeme şeklinde yani vadeli ödeme detayını vermek için kullanılır. Vadenin başlangıç zamanı ve bitiş zamanı açıkça belirtilmelidir.

Örnek;

110 days after B/L date,
95 days after invoice date

***41 A: AVAILABLE WITH.... BY....:** XXYTRISO45 BY NEGOTIATION

İhracatçının akreditif koşullarına bağlı olarak hazırladığı vesaiki ibraz ettiği bankadır. Bu banka vesaiki inceler, akreditif şartlarına uygun olduğuna karar verirse, karşılığını öder yani satın alır. Burada bakılması gerekli bir diğer konu rambursman yetkisinin kimde olduğudur. Kendi adına ise, ödediği bedeli amir bankadan talep eder, belgeleri de amir bankaya iletir. Komisyonunu alır. Uygulamada teyit ve iştirah görevlerini aynı bankanın üstlendiğini görürüz. Eğer akreditif herhangi bir bankada serbest iştirahli olacaksa (free negotiable) "ANY BANK BY NEGOTIATION" şeklinde yazılması gerekir.

Kullanım Yöntemi, Vade Tarihi ve İbraz Yeri (UCP 600/Madde 6)

Bir akreditif hangi bankanın gişelerinde (nezdinde) kullanımda olduğunu veya herhangi bir bankanın gişelerinde kullanımda olduğunu belirtmelidir. Bir görevli bankanın gişelerinde kullanımda olan bir akreditif amir bankanın gişelerinde de kullanımdadır.

Partial Shipments 43 P: Kısmi sevkiyat bilgisi yer alır.

Bu bölümde kısmi sevkiyatların kabul edilip edilmeyeceği belirtilir.

Eğer kabul ediliyor ise: "permitted" veya "allowed",

kabul edilmiyor ise: "not permitted", "prohibited" veya "not allowed" yazılır.

Bu bölümün boş bırakılması halinde İZİN VERİLECEĞİ yani "allowed" veya "permitted" olarak anlaşılır.

Kısmi Kullanımlar Veya Kısmi Yükleme (UCP 600/Madde 31)

Kısmi kullanımlara veya yüklemelere izin verilir.

Transshipment 43 T: A Bu bölümde aktarmaya izin verilip verilmediği belirtilir.

İzin veriliyor ise: "permitted" veya "allowed",

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

İzin verilmiyor ise: "not permitted", "prohibited" veya "not allowed" yazılır.

Bu bölümün boş bırakılması halinde İZİN VERİLECEĞİ yani "allowed" veya "permitted" olarak anlaşılır.

"Açılan akreditifte yükleme deniz yolu ile yapılacak ve aktarmaya izin verilmeyecekse ve kesinlikle herhangi bir aktarmanın yapılması amir tarafından istenmiyor ise akreditif şartlarında" aktarma kabul edilmez = transhipment not allowed" şartının yer alması yeterli değildir.

Şayet amir kesinlikle aktarma yapılmasını istemiyor ise Akreditif şartlarında UCP 600 Md. 20/c-i'nin (bu madde taşımanın tek ve aynı konşimento kapsamında yapılması kaydıyla konşimento üzerinde aktarma yapılacağını veya yapılabileceğine ilişkin bir kaydın yer alabileceğini ve bu hususun bankalarca rezerv konusu edilemeyeceğini belirtmektedir.) uygulanmayacağını aşağıdaki şekilde belirtilmesi gerekir:

"(47 A: Additional Conditions: Sub. Article 20/ c- i Does Not Apply)"

Shipment / Dispatch from. / Place of Taking in Charge *44 A: "Yükleme/sevk/teslim alma yeri Any Turkish port" vs. şeklinde yer alabilir. Ancak konşimentoda gerçek bir yükleme limanı, havaalanı veya teslim alma yeri belirtilmelidir.

Port of Loading / Airport of Departure *44 E: Yükleme Limanı / Hava Limanı

Port of Discharge / Airport of Discharge *44 F: Boşaltma Limanı / Hava Limanı

Place of Final Destination/ Transport To/ Place of delivery *44 B: Son varış / Teslim Alma Yeri

Bu alanda varış ve boşaltma yeri belirtilir. Nakliye türü de bu alanda belirtilebilir. "by vessel" gibi.

Latest Date of Shipments *44 C: Yüklemenin yapılması gereken en son tarih yıl/ay/gün olarak belirtilir. (44 C ve 44 D aynı anda kullanılamaz)

Shipment Periods *44 D: Yükleme vadesi gösterilir.

44 C'de belirli bir tarih olarak belirtilmiyorsa ör: within two weeks after advising date of the l/c to the beneficiary veya yükleme vadeleri her bir parti için ayrı ayrı verilmek istenirse bu alan kullanılabilir.

ÖRNEK: 30.10.2014 FOR 50 ITEMS

30.11.2014 FOR 50 ITEMS (44 C ve 44 D aynı anda kullanılmaz.)

Shipment of Goods/ or Services *45 A: Bu alanda malın tam tanımı belirtilir. Malın tam ismi, birim fiyat, miktar, sigorta ve navluna ilişkin meblağlar ve teslim şekli yazılır. Teslim şekli mutlaka türüne göre bir yer ile birlikte yazılmalıdır.

Örneğin Marsilya'dan ithal edilecek bir malın

FOB teslimi söz konusu ise "FOB Marsilya port, Incoterms 2010" gibi yükleme yeri ile birlikte yazılır.

EXW, Tırmıl Organize Sanayi Bölgesi No:3, Mersin, Turkey, Incoterms 2010

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

FOB YUKLEME YERİ (tam adres, Incoterms 2010)

EXW YUKLEME YERİ (tam adres, Incoterms 2010)

Documents required *46 A: Talep edilen belgeler belirtilir. Hangi belge ne şekilde talep ediliyorsa, (adedi, miktarı, içeriği, niteliği, nereden alınması gerektiği, ıslak imzalı, tasdikli) bu bölümde belirtilmelidir. Akreditiflerde ödeme bu bölümde istenilen evrakların incelenmesi ve doğruluğunun saptanması ile yapılır. Bu yüzden bu hanenin ödeme üzerinde direkt etkisi vardır. Evrakların her biri (+) işareti ile başlayarak yazılır.

Mallar / Hizmetler / Yapılan İşler Karşısında Belgeler (UCP 600/Madde 5)

Bankalar belgelerin ilişkili olabileceği malları, hizmetleri veya yapılan işleri değil, belgeleri göz önünde bulundurarak (belgeler üzerinden) işlem yaparlar.

Belgelerin İncelenmesine İlişkin Standart (UCP 600/Madde 14)

Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası ve amir banka, belgelerin dış görünüşleri itibarıyla uygun bir ibrazı oluşturup oluşturmadığını belirlemek için sadece belgeleri esas alarak ibrazı incelemelidir.

Documents required *46 A: Talep edilen evraklar

Ödeme koşulu, akreditifte talep edilen belgelerin, yine akreditifte talep edilen şartlar doğrultusunda düzenlenmesi yani mutlaka belgeye bağlanmasıdır. Belgeye bağlı olmayan şartlar bankalar tarafından yazılmamış olarak kabul edilecektir.

Belgelerin içeriği ve düzenleyicisi mutlaka belirtilmelidir. Aksi takdirde bir kurum tarafından genel olarak akreditif metni ve diğer belgeler ile bir çelişki göstermeyen her türlü belgenin ibrazı bankalar tarafından olduğu gibi kabul edilecektir.

İthalatçı onayı gerektiren belgeler ihracatçı açısından temin edilememe riski açısından çok dikkatli bir değerlendirilmeye tabi tutulmalıdır. Örneğin malın kabul edildiğine ilişkin yazılı beyan vb. gibi.

Düzenleyen dışında, onay şartı taşıyan belgeler (Konsolosluk Faturası, Tasdikli Fatura, Ticaret Odası onayı taşıyan belgeler gibi) açıkça belirtilmelidir.

Belgeler;

+ SIGNED COMMERCIAL INVOICE BY HAND ISSUED IN 2 ORG1COPY

+ CERTIFICATE OF ORIGIN, LEGALIZED BY CHAMBER OF COMMERCE IN 1 ORG, 1 COPIES INDICATING THAT THE GOODS ARE OF TURKISH ORIGIN.

+ COPY OF CABLE OR TLX OR E MAIL SENT TO US ON SHIPMENT DATE ABOUT EXPEDITION DETAILS AS DESCRIPTION OF VALUE, LOADED QUANTITY OF MERHANDISE AND CHARACTERISTICS TRANSPORT (TRUCK PLATE REGISTER NUMBER, FLIGHT NO, NAME OF CARRYING VESSEL AND AGE OR WAGON NUMBER AS THE CASE MAY BE

+ BILL OF LEADING CLEAN ON BOARD 3 ORG, 4 COPIES, CONSIGNED TO THE NAME OF BANK /

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

- BRANCH AND NOTIFY APPLICANT'S FULL NAME AND ADDRESS, FREIGHT COLLECT SHOWING GOODS 'EN ROUTE'
- + 1 CERTIFICATE OF INSURANCE
 - + 1 ORG, 1 COPY PACKING LIST SHOWING THE NUMBER OF PARCELS SEPARATELY
 - + 1 ORG, 1 COPY WEIGHT LIST EVIDENCING THE TOTAL AND EACH PARCEL WEIGHT AND SIGNED BY THE BENEFICIARY.
 - + 1 ORG, 1 COPY QUALITY CERTIFICATE

şeklinde talep edilir.

Additional Conditions *47 A: Akreditif şartlarına ilave özel koşulların yazıldığı alandır.

Örnek;

- + ANY DOCUMENT ISSUED PRIOR TO L/C OPENING DATE IS NOT ACCEPTABLE.
(Akreditif açılış tarihinden önceki bir tarih taşıyan evrak kabul edilmeyecektir.)
- + REQUIRED DOCUMENTS AND DRAFT(S)(IF) ANY MUST BEAR THIS CREDIT NUMBER.
(Akreditif dosya numaramız her evrakta belirtilmelidir.)
- + DISCREPANT DOCUMENTS WILL BE SUBJECT TO DISCREPANCY FEE OF USD.50.- FOR EACH SET OF DOCUMENTS.
(Akreditif koşullarına uygun ibraz yapılmadığı takdirde, uygunsuzluk tespit edilen evrak başına alınacak rezerv komisyonunu ifade etmektedir.)
- + ALL DOCUMENTS SHOULD BE SENT TO OUR HEAD OFFICE ADDRESS
BY COURIER A.S/ HEAD OFFICE - ISTANBUL - TURKEY
(Evrakların gönderileceği banka adresi belirtilmektedir.)
- + SUB. ARTICLE 37 / C DOES NOT APPLY

Akreditif açıldıktan ve lehtara ihbar edildikten sonra lehtar bankasına ödenmesi gereken komisyonların amir tarafından ödenmesi istenmiyor ise aşağıdaki şartın akreditifte yer almasının sağlanması gerekir. Bu şartın akreditifte yer alması ile herhangi bir nedenle (akreditifin kullanılmaması durumu da dahil) lehtarın masraf ve komisyonları ödememesi durumunda lehtar bankasının amir bankaya dönme şansı ortadan kaldırılmış olacaktır.

Aksi takdirde lehtarın herhangi bir masrafı ödememesi durumunda nihai olarak akreditif amiri (ithalatçı) akreditifin açılması için talimat veren taraf olması nedeniyle masrafları ödemek zorundadır.

Presentation Period *48: Evrak ibraz süresidir.

Örnek;

DOCUMENTS TO BE PRESENTED WITHIN 15 DAYS AFTER SHIPMENT DATE BUT IN ANY EVENT WITHIN L/C VALIDITY

Belgelerin İncelenmesine İlişkin Standart

19, 20, 21, 22, 23, 24 veya 25. maddeye tabi bir veya birden fazla orijinal taşıma belgesi içeren bir ibare, lehtar tarafından veya lehtar adına, bu kurallarda tanımlanan, yükleme tarihinden sonraki 21 takvim gününden daha

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

geç olmamak kaydıyla, fakat her durumda akreditifin vade tarihinden geç olmamak üzere yapılmalıdır. (UCP 600/ Madde 14)

Confirmation Instructions *49: WITHOUT
CONFIRM
MAY ADD

Bu bölümde akreditifin ihracatçıya hangi şekilde ihbar edeceğini gösterir. Akreditifin türüne göre teyitli ihbar isteniyor ise bu alana "CONFIRM", teyitsiz ihbar isteniyorsa "WITHOUT", İthalatçının ihracatçıya akreditifin türünü seçmek yetkisini veriyorsa "MAY ADD" yazılır. "May add" yazıldığında, ihracatçının talep etmesi, muhabir bankanın kabul etmesi halinde teyidin ilave edileceği anlamına gelmektedir.

Bu alanda "confirm / teyitli" ifadesinin varlığı akreditifin ihracatçı açısından kesin olarak teyitli olduğu anlamına gelmez. Bu konuda nihai belirleyici akreditifi ihbar eden bankanın ihbar mektubunda teyit ekleme konusundaki istekliliği ve bunu da yazılı olarak ifade etmesidir.

Dolayısı ile bankalar kendilerine açılan akreditifleri şartları, açıldığı ülke ve banka açısından risk değerlendirirler ve teyit ekleyip eklememe konusunda karar verirler.

Akreditif kendilerine teyitli açılrsa bile teyit eklemeyen akreditifi ihbar etme hakkına her zaman sahiptirler.

Bir teyit bankası akreditife teyidini eklemesi sonrası akreditif için gelen değişiklik sonucunda değişikliği reddetme yoluna giderek akreditif üzerindeki teyidini sona erdirmeye hakkına her zaman sahiptir. Ama bu kararı en kısa zamanda amir bankaya iletmek durumundadır.

Instructions to the Paying / Accepting / Negotiating Bank *78:

+ ALL DOCUMENT SHOULD BE FORWARDED TO US IN ONE LOT BY..... OR SIMILAR COURRIER SERVICE DIRECTLY TO OUR ADDRESS MENTIONED BELOW:

..... BANK /..... BRANC

YILDIZ POSTA CADDESİ

BESİKTAS-İSTANBUL-TURKEY

(Evrakların hangi şekilde ve hangi adrese gönderileceği bu bölümde gösterilir.)

+ UPON RECEIPT OF CREDIT CONFORM DOCUMENTS AT YOUR COUNTERS AND AFTER YOUR AUTHENTICATED MSG INFORMING US THE CONFORMITY YOU ARE AUTHORIZED TO CLAIM THE AMOUNT OF CONFORM DOCUMENTS FROM THE REIMBURSEMENT BANK WITH DUE DATE VALUE.

(Bu ifade teyitli veya görev kabul edilen VADELİ / KABUL KREDİLİ akreditif için kullanılır.)

+ UPON RECEIPT OF CREDIT CONFORM DOCUMENTS AT YOUR COUNTERS YOU ARE AUTHORIZED TO CLAIM THE AMOUNT OF CONFORM DOCUMENTS FROM THE REIMBURSEMENT BANK WITH THREE BUSINESS DATE VALUE FROM THE DATE OF YOUR AUTHENTICATED MSG INFORMING US THE CONFORMITY.

(Bu ifade teyitli veya görev kabul edilen İBRAZDA ÖDEMELİ (SIGHT) akreditif için kullanılır.)

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

+ UPON RECEIPT OF CREDIT CONFORM DOCUMENTS AT YOUR COUNTERS WE SHALL COVER YOU AS PER YOUR INSTRUCTION(S)

(Bu ifade teyitsiz iştirah akreditiflerinde kullanılır.)

Advise Through Bank *57 A: İhbar Bankası

Amir bankanın talebi üzerine akreditif metninin doğruluğunu kontrol ettikten sonra ihracatçıya ihbar eden bankadır. Akreditifi ihbar etmek istemiyorsa bunu ivedi olarak akreditif amirine bildirmelidir. İhbar bankası amir bankanın lehtarın bulunduğu ülkedeki şubesi de olabilir. İhbar bankası lehtarın önerdiği veya akreditifte belirtilen herhangi bir banka ya da görevli banka, teyit bankası da olabilir.

Charges/Fees *71 B: Bu alanda muhabir masrafları belirtilir.

Muhabir masrafları amire (ithalatçı) ait ise bu alana hiç bir şey yazılmaz.

Lehtara ait olacak masraflar bu alanda belirtilir. Bu alanda banka masrafları dışında başka bir masraftan söz edilemez (yükleme - boşaltma masrafları, liman masrafları, antrepo masrafları gibi).

ALL CHARGES AND COMMISSIONS OUTSIDE OF TURKIYE ARE ACCOUNT OF BENEFICIARY / APPLICANT

Masrafı ödeyecek tarafın akreditifte net olarak belirlenmesi son derece önemlidir. İthalatçı ya da ihracatçı olarak diğer tarafın masrafının da üstlenilmesi halinde ödenecek tutarın oranının mutlak surette akreditifte belirlenmesi gerekir. Aksi takdirde ciddi oranda yüksek masraflarla karşılaşılma riski mevcuttur. Diğer taraftan akreditif masrafların lehtara ait olduğu akreditif şartlarında belirtilmiş olsa bile akreditifin kullanılmaması durumunda, akreditifin açılması için talimat veren taraf olması nedeniyle nihai olarak masrafların ödenmesinden amir firma sorumludur. Kullanılmayan akreditiflere ilişkin masraflar UCP 600 Madde 37/c gereğince ithalatçı tarafından (amir banka) tarafından ödenir

Sender to Receiver Information *72: Subject to UCP 600 PLS ACK RECEIPT

Mesajı gönderen banka mesajı alan bankaya bir bilgi aktarmak istediğinde bu bölüm kullanılır. (Yukarıda belirtilen ifade gibi)

E. AKREDİTİFTE VADELER

Akreditiflerde dört ayrı vade vardır.

- Akreditif vadesi (Expiry date)
- Yükleme vadesi (Latest shipping date)
- Vesaik ibraz Süresi (Latest date for presentation of the documents)
- Ödeme vadesi (Payment date)

a. Akreditif Vadesi (Expiry date)

Malların yüklenip, evrakların bankaya ibraz edileceği en son gündür. (BKZ. 4. Bölüm SWIFT *31 D Maddesi) Akreditifin geçerli olduğu süreyi belirler. Bu tarihten sonra akreditif hükümsüz kalacaktır. Yani bu tarihten sonra ibraz

edilen vesaiki bankalar dikkate almayacaklardır. Bu tarihin yanı sıra ibraz yeri de çok önemlidir. İbrazın akreditif koşullarına uygun yer ve zamanda yapılması gerekir. Yapılmadığında ise geç ibraz rezervi doğacaktır.

Bir banka kendi çalışma saatleri dışında bir ibrazı kabul etmekle yükümlü değildir. (UCP 600/Madde 33)

Bankalar mücbir sebepler oluştuğunda ise aşağıdaki maddeye göre hareket ederler.

Bir banka doğal afetler, isyan, ayaklanma, iç karışıklık, savaş hali, terör eylemleri veya grev ve lokavtlar veya kendi kontrolleri dışındaki diğer nedenlere bağlı olarak faaliyetinde meydana gelecek kesintiden kaynaklanan sonuçlardan dolayı hiçbir yükümlülük veya sorumluluk üstlenmez.

Bir banka tekrar faaliyete geçtiğinde faaliyetinin kesintiye uğradığı süre içinde vadesi son bulmuş bir akreditif altında ibraz karşılamayacak veya iştirâ etmeyeceklerdir. (UCP 600/Madde 36)

b. Yükleme Vadesi (Latest Shipping Date)

Malların yükleneceği en son tarihi belirtmek için kullanılan bir ifadelerdir. Akreditif metninde gösterilmesi zorunludur. Mallar tek seferde veya parti parti de yüklenebilir. Amir sözleşmede belirlenen şartlar çerçevesinde malların yüklenmesini talep eder. Bu sürenin belirlenmesinde aşağıda belirtilen maddeye göre işlem yapılması gerekir.

Bir belge içinde kullanılmaları istenmediği sürece “prompt”, “immediately”, “as soon as possible” gibi sözcükler dikkate almayacaklardır. (Yani hemen, derhal, mümkün olur olmaz yükleyin gibi ifadeler)

“On or about” veya buna benzer bir ifade, bir olayın/eylemin, belirtilen tarihin beş takvim günü öncesinden beş takvim günü sonrasına kadar uzanan bir süre içinde (başlangıç ve bitiş tarihleri dahil) gerçekleştirileceğine/yapılacağına ilişkin bir şart olarak yorumlanacaktır.

Bir yükleme süresinin belirlenmesi için kullanıldıklarında “to”, “until”, “till”, “from” ve “between” sözcükleri, belirtilen tarihi veya tarihleri içine alır; “before” ve “after” sözcükleri belirtilen tarihi hariç tutar.

Bir ayın “ilk yarısı”, “ikinci yarısı” terimleri, bütün tarihler dahil olmak üzere, sırasıyla o ayın 1’inden 15’ine ve 16’sından son gününe kadar olarak yorumlanacaktır.

Bir ayın “başı”, “ortası” veya “sonu” ifadeleri, bütün tarihler dahil olmak üzere, sırasıyla o ayın 1’inden 10’una, 11’inden 20’sine ve 21’inden son gününe kadar olarak yorumlanacaktır. (UCP 600/Madde3)

Taşıma belgelerinin türlerine göre yükleme tarihi, belge düzenleme tarihi, teslim sevk tarihleri yükleme tarihi olarak belirlenir.

c. Vesaik İbraz Süresi (Latest date for presentation of the documents)

İbraz, akreditif koşullarına uygun olarak hazırlanmış evrakın bankaya sunulmasıdır. Evrakları hazırlayan ihracatçıdır. Akreditif metninde evrakların bankaya ibrazı için bir süre belirlenmesi gerekir. (Bkz. 4. Akreditifi swift mesajı analizi / Presentation Period *48 koşulu) buna göre son yükleme, bir veya birden fazla orijinal taşıma belgesi içeren bir ibare, lehtar tarafından veya lehtar adına, yükleme koşullarına göre belirlendiği şekilde, yükleme tarihinden sonraki 21 takvim gününden daha geç olmamak kaydıyla, fakat her durumda akreditifin vade tarihinden geç olmamak üzere yapılmalıdır.

d. Ödeme Vadesi (Payment date)

Akreditifte akreditif vadesi dışında bir de ödeme vadesi varsa yani ödeme ithalatçı tarafından mallar gümrükten çekildikten sonra belli bir tarihte ödenecekse, ya da kısım kısım ödenecekse veya akreditif poliçeli yani kabul kredili ise; mallar gümrükten çekildikten sonra poliçede belirtilen vadede ödeme yapılacaksa bu vadeye akreditiflerde ödeme vadesi denir. Akreditiflerde vade; belge ibrazından, fatura tarihinden, yükleme tarihinden itibaren başlayabilir. İhracatçı, gönderdiği malların bedelini belgeleri ibraz ettiğinde değil, bu akreditif metninde belirtilen sürelerin sonunda almaktadır. Eğer ihracatçı dilerse bu süreyi beklemeden vadeli ihracat alacağını belli bir iskonto oranında kırdırabilmektedir.

F. AKREDİTİF DEĞİŞİKLİKLERİ

- Mücbir sebep olarak belirtilen durumlar dışında bir akreditif, amir bankanın, varsa teyit bankasının ve lehtarın onayı olmadan değiştirilemez veya iptal edilemez.
- Bir amir banka değişikliği gönderdiği an itibarıyla o değişiklikle dönülemez biçimde bağlıdır. Teyit bankası bir değişikliğin teyidinin kapsamı içine alabilir; bu durumda değişikliği ihbar ettiği an itibarıyla dönülemez biçimde bağlı olacaktır. Bununla beraber teyit bankası bir değişikliği teyidinin kapsamına almadan ihbar etme yolunu seçebilir; bu takdirde durumu gecikmeksizin amir bankaya ve ihbar yazısında lehtara bildirmelidir.
- Asıl Akreditifin (veya evvelce kabul edilmiş değişiklikleri içeren bir akreditifin) şartları, bir değişikliği ihbar eden bankaya lehtarın bu değişikliği kabul ettiğini bildirmesine kadar lehtar için yürürlükte kalacaktır. Lehtarın bir değişikliği kabul veya reddettiğine ilişkin bildiri vermesi gerekir. Lehtar böyle bir bildiri vermediği takdirde akreditife ve henüz kabul edilmemiş herhangi bir değişikliğe uygun bir ibraz o değişikliği kabul etmiş olduğuna ilişkin bildiri sayılacaktır. Akreditif o an itibarıyla değiştirilmiş olacaktır.
- Bir değişikliği ihbar eden bir bankanın, değişikliğin kabulü veya reddi ile ilgili olarak aldığı herhangi bir bildiri hakkında değişikliği aldığı bankaya bilgi vermesi gerekir.
- Bir değişikliğin kısmen kabulüne izin verilmez; kısmen kabul o değişikliğin reddedildiğine ilişkin bildiri olarak görülecektir.
- Bir değişiklikte yer alan ve belirli bir süre içinde lehtarca reddedilmediği takdirde o değişikliğin yürürlüğe gireceğine ilişkin bir şart dikkate alınmayacaktır. (UCP 600/ Madde 10-11)

Telekomünikasyon Aracılığıyla Gönderilen, Ön İhbarı Yapılan Akreditifler ve Değişiklikler

- Şifreli telekomünikasyon aracılığıyla gönderilen bir akreditif veya bir değişiklik, üzerinden işlem yapılacak (operative) akreditif veya değişiklik olarak görülecek ve daha sonra alınan herhangi bir posta teyidi dikkate alınmayacaktır. Telekomünikasyon aracılığıyla gönderilen bir mesaj "ayrıntılarının tamamı gönderilecektir" (full details to follow) (veya benzer anlamdaki sözcükleri) içerdiği veya gönderilecek olan posta teyidinin, üzerinden işlem yapılacak akreditif veya değişiklik olacağını belirttiği takdirde anılan mesaj, üzerinden işlem yapılacak akreditif veya değişiklik olarak sayılmayacaktır. Bu durumda amir banka, üzerinden işlem yapılacak akreditifi veya değişikliği telekomünikasyon aracılığıyla alınan mesajla uyumsuz olmayan şartlarda gecikmeksizin göndermelidir.

- b.** Bir akreditifin açılışının veya değişikliğinin ön ihbarı (preavi), amir bankanın ancak üzerinden işlem yapılacak akreditifi açmaya veya üzerinden işlem yapılacak değişikliği yapmaya hazır olması halinde gönderilecektir. Bu ön ihbar gönderen amir banka üzerinden işlem yapılacak akreditifi ön ihbarla uyumsuz olmayan şartlarda gecikmeksizin açmakla veya değişikliği ön ihbarla uyumsuz olmayan şartlarda gecikmeksizin yapmakla dönülemez biçimde yükümlüdür. (UCP 600/ Madde 10-11)

G. AKREDİTİFLERDE RAMBURSMAN

Rambursman, ödeme yetkisi verilmesidir. ilgili Akreditiften bağımsız olarak bir amir Banka tarafından bir rambursman bankasına hitaben verilen ve onun bir talep bankasını ramburse etmesi (ona ödeme yapması) veya amir bankanın isteğine göre rambursman bankası üzerine çekilen vadeli poliçe(leri) kabul etmesi ve ödemesini öngören bir talimat ve/veya yetki anlamına gelecektir.

Rambursman verilme yetkisi bakımından;

- a.** Karşılıklı olarak birbirlerindeki hesapları kullanma yolu ile; Yani uygun vesaik ibrazı üzerine ihracatçının bankası kendisinde bulunan amir banka hesabını borçlandırarak ödeme yapmasıdır. Vesaik iştir eden banka nezdinde amir bankanın hesabı varsa o hesap borçlandırılarak ihracatçıya ödeme yapılmasıdır.
- b.** Amir bankadan direkt talep yolu ile; İştir banka akreditif metninde verilen yetkiye dayanarak, kendisine ibraz edilen uygun vesaikin karşılığını amir bankadan direkt olarak talep etmesidir. Bu yetki akreditif koşulları arasında bulunmakta ve iştir bankasında bu yetkiyi kullanmaktadır.
- c.** Araya üçüncü banka girmesi yolu ile; Amir banka ile ihracatçının bankası arasında hesap ilişkisi yoksa araya her ikisinin de hesaplarının bulunduğu üçüncü bir banka girmektedir. Uygun vesaik ibrazı üzerine ihracatçının bankasının akreditifte belirtilen rambursman bankasına başvurarak vesaiklerin bedeli ile komisyonlarını talep edebilir. Bu konuda başlangıçta amir banka rambursman bankasına bilgiyi akreditifin açılış sırasında vererek, ihracatçının bankası tarafından bir talep geldiğinde akreditif şartları gereğince kendi hesabı borçlandırılıp, ilgili bankanın hesabına alacak verilmesini sağlar. İhracatçının bankası başlangıçta hangi bankadan kendisine rambursman yetkisi verildiğini bildiğinden dilerse rambursman bankasından bu konuda teyit isteyebilir.
- d.** Özel Hesaplar yolu ile; İki ülke arasında yapılan anlaşma ile açılan hesaplardan karşılıklı bedel alışverişlerinin yapılmasıdır. A ve B ülkeleri karşılıklı iş yapan iki ülkedir. A ülkesi borcunu karşı ülkeye göndermek yerine kendi ülkesinde merkez bankası ya da anlaşılan bir banka nezdinde ki özel hesaba yatırmakta, alacağını da B ülkesinden tahsil etmek yerine yine bu özel hesaptan tahsil etmektedir. Akreditifte bu hesap lehine rambursman tahsis edip, akreditif içeriğinde bu hesabı belirterek rambursman yetkisi tesis edip, uygun vesaik ibrazı ile bedelinin bu hesaptan tahsil edilmesini sağlarlar.

H. AKREDİTİF TÜRLERİ

Akreditifler, nitelik ve kullanım şekillerine, etkilerine, uygulanabilme yeteneklerine göre çeşitli şekillerde sınıflandırılırlar.

Ticari Akreditifler
(Commercial Letter of Credit)

Basit Akreditifler
(Clean Letter of Credit)

Teminat Akreditifleri
(Stand by L/C)

a. KULLANIM ALANI AÇISINDAN

i) Ticari Akreditifler (Commercial L/C)

Dış ticaret işlemlerinde kullanılan akreditifler ticari akreditiflerdir. Bu akreditiflerin karşılığında mal alınıp, satılır.

ii) Basit Akreditifler (Clean L/C)

Bu akreditifler hizmet akreditifleridir. Karşılığında mal değil hizmet alınıp verilen ödemelerinde hizmet faturaları karşılığı yapıldığı akreditiflerdir.

iii) Teminat Akreditifleri (Stand by L/C)

İhtiyat akreditifi olarak da adlandırılır. Stand-By akreditif bir

banka teminat mektubu niteliğindedir. Bir işin yapılması, bir taahhüdün yerine getirilmesi amacı ile bir bankanın diğer bir bankaya gönderdiği, üçüncü şahısların kontrat şartlarını yerine getirmemeleri halinde akreditifte belirtilen tutarı ödemeyi garanti eden bir mektuptur. Uygulamada diğer akreditiflerde kullanılan formatta uygulanmaktadır. Burada ödeme ilk yazılı talepte, yani yalnızca kontratta belirlenmiş istenilen mal veya hizmetin ifa edilmemesi halinde, "stand by letter of credit" in muhatabı olan alıcının, kontrat şartlarının yerine getirilmediğini belirten beyanı ekindeki ve istenilen diğer belgelerin ibrazı ile ödenebilir hale gelmektedir.

İhtiyat akreditiflerinde ödemeyi temin eden belge, normal akreditiflerindeki gibi bir sevk belgeleri değil, sözleşmenin yerine getirilmediğini belirten yazılı bir beyandır.

Geri Dönülebilir
(Kabili Rücu)
(Revocable)

Basit Akreditifler
(Gayri Kabil Rücu)
(Irrevocable)

b. SAĞLADIKLARI GÜVENCE AÇISINDAN

i) Geri Dönülebilir (Kabili Rücu) / (Revocable)

Bu tür akreditiflerde akreditifi açan amir banka, akreditifin herhangi bir anında lehtara herhangi bir bildirimde bulunmaksızın akreditiften cayabildiği, yani amirin mal almaktan vazgeçebildiği akreditif türüdür. Bu tip akreditiflerin bir diğer olumsuz yönü amir bankanın lehtara karşı kesin bir ödeme taahhüdünün bulunmamasıdır. Bu tip akreditiflerin bir çıkar yolu, vesaikin bankaya ibraz edilmesi durumunda, o andan itibaren geri dönüşün kabul edilmemesidir. Yani uygun vesaik ihracatçının bankasına ibraz edildiği anda akreditif iptal edilemez. Bu akreditif artık uygulanmamaktadır. UCP 600'de geri dönülebilir tanımına rastlanmamıştır. Yürürlükten kalkmıştır.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

ii) Geri Dönülemez (Gayri Kabil Rücu) / (Irrevocable)

Akreditifin herhangi bir anında akreditiften geri dönüşün, vazgeçmenin, iptalin mümkün olmadığı akreditif türüdür. Amir bankanın ihracatçıya kesin bir ödeme taahhüdünü içermektedir. Akreditif koşullarına uygun vesaik ibraz edildiğinde amir banka geri dönülemez şekilde bedelini ödemekle yükümlüdür. Bu tür akreditifte değişiklik, ya da iptal edilmesi talep edildiğinde tarafların onayı ile gerçekleştirilir. Tarafların her birinin ayrı ayrı onayı olmadıkça geriye alınması, iptal edilmesi ya da değiştirilmesi mümkün olmayan bir akreditif türüdür.

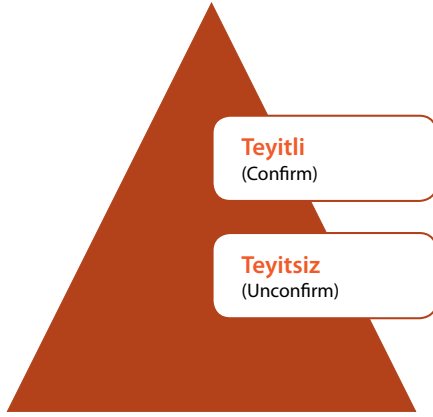
UCP 600 /Madde 7

Bir amir banka akreditifi açtığı an itibariyle ibrazı karşılamakla dönülemez biçimde yükümlüdür.

UCP 600 /Madde 10

38. Maddede belirtilen durumlar (mücbir sebep) dışında bir akreditif amir bankanın, varsa teyit bankasının ve lehtarın onayı olmadan değiştirilemez veya iptal edilemez.

40

c. ÖDEME SORUMLULUĞU AÇISINDAN

i) Teyitli (Confirm)

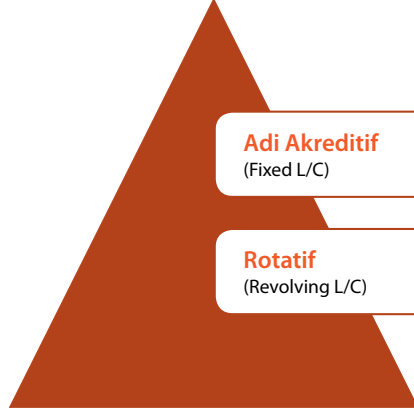
Amir bankanın talebi üzerine teyit vermeye karar veren ihracatçının bankası önce amir banka ile olan kredi limitlerini gözden geçirir, uygunluğunun saptanması ile amir banka adına ihracat akreditif kredisi tahsis eder. İhracatçıya da geri dönülemez şekilde, uygun vesaik ibrazında, vesaik bedelini kayıtsız koşulsuz, amir bankadan karşılığı gelmeden ödeyeceği taahhüdünde bulunur.

ii) Teyitsiz (Unconfirm)

İhbar Bankası / Görevli Banka Amir bankanın verdiği talimata istinaden akreditifin görünür gerçekliğini kendine göre yeterli biçimde belirlediğini ihracatçıya ihbar eder.

İhbar Bankası / Görevli Banka akreditifi, lehtara sadece ihbar eder, amir banka gibi herhangi bir taahhüt veya sorumluluk altına girmez.

Teyitsiz akreditifte uygun vesaik ibrazında ihracatçının bankası karşı bankadan bedel gelmeden ödeme yapmacaktır. İhracatçının bankası yani ihbar / görevli banka olarak vesaikleri incelemesi ve usulüne uygun olarak kendisine verilen yetkiler çerçevesinde rambursman bankasından rambursman talep etmesi veya amir bankadan vesaik tutarını talep etmesi gerekir.

d. AKREDİTİF TUTARININ ÖDENMESİ AÇISINDAN

Kullanım sayısı açısından ise iki tür akreditif karşımıza çıkmaktadır. Kullanım sayısı ifadesinden akreditif konusu meblağ bir seferde ödenip, akreditif kapanması hali ile akreditifin bir süre yeni bir akreditif açılmasına gerek kalmaksızın otomatik olarak kendini yenilemesi anlamı taşımaktadır. Bu türlerin teknik olarak karşılıkları;

i) Adi Akreditif (Fixed L/C)

Akreditifte belirtilen tutar bir defada kullanılınca akreditif sona erdiği akreditif türüdür. Mallar yüklenip, uygun vesaik ibraz edilip, bedeli alındığında akreditif işlemi sona eriyor, dosya kapatılıyorsa bu tip akreditifler adi akreditif (fixed L/C)'dir.

ii) Rotatif Akreditif (Revolving L/C)

Alıcı bir maddeye sürekli gereksinim duyuyorsa bu maddeyi üretimde kullanmak üzere aynı sürelerle almak arzusunda ise her sefer ayrı bir akreditif açmak yerine bir akreditif açarak bunun belli sürede (15 günde bir, ayda bir, 45 günde bir, üç ayda bir) yenilenmesini sağlayabilir. Bunu sağlayacağı akreditif türü rotatif akreditiftir. Bu akreditifler taşıdığı şart doğrultusunda kullanıldıkça otomatik olarak yenilenecek, tekrar kullanılabilir hale dönüşecektir. İki türü vardır. Bunlar:

- + Birikimli (Cumulative)
- + Birikimsiz (Non-Cumulative)

Birikimli (Cumulative) Rotatif L/C'de önceden belirlenen sürede yenilenen akreditif meblağının kullanılmayan bakiyesi bir sonraki döneme aktarılır. Lehtar bir sonraki dönemde kullanmadığı bakiyeyi cari bakiyeye ilave ederek kullanabilir.

Örnek; USD.50.000.-'lık Birikimli Rotatif L/C açılmıştır. Vadesi içerisinde 6 ay boyunca her ay yenilenecektir.

SÜRE	TUTAR	KULLANIM
1. AY	USD. 50.000.-	KULLANILDI
2. AY	USD. 50.000.-	KULLANILDI
3. AY	USD. 50.000.-	KULLANILDI
4. AY	--	KULLANILMADI
5. AY	--	KULLANILMADI
6. AY	USD. 150.000.-	KULLANILABİLİR

6. ayda kullanım USD. 150.000.- olacaktır.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

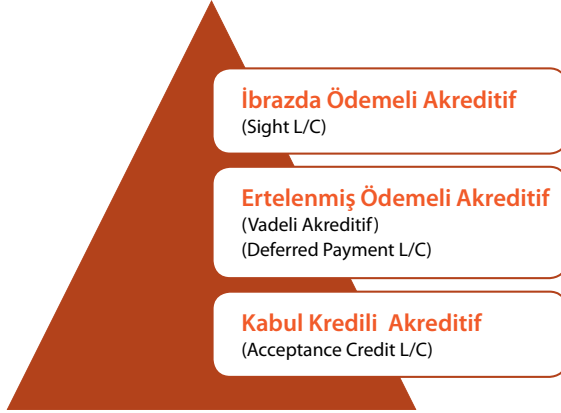
Birikimsiz (Non-Cumulative) Rotatif bir akreditifte önceden belirlenen sürede yükleme yapılmaması halinde, kullanılmayan bakiyesi bir sonraki döneme aktarılmaz. Lehtar bir sonraki dönemde önceki dönemden kalan bakiyeyi cari bakiyeye ilave olarak kullanamaz.

Örnek; USD.50.000.-'lık Birikimsiz Rotatif Akreditif açılmıştır. 6 ay boyunca her ay yenilenecektir.

SÜRE	TUTAR	KULLANIM
1. AY	USD. 50.000.-	KULLANILDI
2. AY	USD. 50.000.-	KULLANILDI
3. AY	USD. 50.000.-	KULLANILDI
4. AY	--	KULLANILMADI
5. AY	--	KULLANILMADI
6. AY	USD. 50.000.-	KULLANILABİLİR

6. ayda sadece USD. 50.000.- kullanılabilir.

42

e. ÖDEME ZAMANI AÇISINDAN

Ödeme şekilleri açısından üç tür akreditif karşımıza çıkmaktadır.

i) İbrazda ödemeli Akreditif (Sight L/C)

Akreditif şartlarına uygun evrakların akreditif vadesi içinde ihracatçı tarafından bankaya ibraz edildiği anda ödemenin yapıldığı bir akreditif türüdür.

ii) Ertelenmiş Ödemeli Akreditif (Vadeli Akreditif) (Deferred Payment L/C)

Bu akreditiflerde akreditif vadesi, dışında bir de ödeme vadesi varsa yani mallar gümrükten çekildikten sonra akreditifte belirlenen vadede bedeli ödenecekse bu tip

akreditiflere vadeli akreditif adı verilir. Yine bu akreditiflerde akreditif vadesi içinde kalan yükleme vadesi ve akreditif vadesini aşabilen ödeme vadesi mevcuttur.

Akreditif çerçevesinde yapılan yüklemelere ilişkin belgelerin bedeller, belgelerin ihbar / teyit bankasına ibrazında eğil belirli bir süre sonra, poliçe olmaksızın saptanmış bir vadede, ödenebilmesi mümkündür. Bu akreditif türünde ihracatçı, sattığı malın bedelini ancak belirlenmiş vadede alabilecektir.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

Örnek;

- Ödeme, belgelerin ibrazından itibaren gün sonra yapılacaktır.
(Payment deferred at days from date of presentation of the following documents.)
- Ödeme, fatura tarihinden itibaren gün sonra yapılacaktır.
(Payment deferred at days from date of commercial invoice.)
- Ödeme, konşimento tarihinden itibaren gün sonra yapılacaktır.
(Payment deferred at days from date of bill of lading.)
- Ödeme, yüklemeden gün sonra yapılacaktır.
(Payment deferred at days from date of shipment.)

gibi çeşitli süreler belirlenebilir.

iii) Kabul Kredili Akreditif (Acceptance Credit L/C)

Vadeli bir ödeme taahhüdüdür. Burada ödeme aracı POLİÇE'dir. Akreditifte talep edilen belgeler arasında poliçe de vardır. Vadeli alım satım işlemlerinde kabul kredisi,

- satılan malın bedelinin bir vadeli poliçeye bağlandığı ve
- poliçe bedelinin ihracatçıya poliçenin vadesinde ödendiği ödeme şeklidir.

Kabul kredisi, ithalatçının ithal ettiği malın bedelinin malın alımında değil daha sonraki bir vadede, ihracatçının keşide edeceği vadeli bir poliçenin ithalatçı tarafından kabul edilmesi veya ithalatçı tarafından kabul edilen poliçeye bankası tarafından aval verilmesi veya bankalar (amir banka veya teyit bankası) tarafından kabul edilmesi suretiyle vadede ödeneceğini ihracatçıya garanti eden bir kredi şeklidir. Ancak Kabul kredili akreditiflerde poliçeler daima amir banka veya teyit bankası üzerine keşide edilir. Asla ithalatçı üzerine keşideli poliçe düzenlenmez. Poliçenin girmiş olduğu ödeme şekillerine kabul kredili işlemler, bu işlem bir akreditif ise kabul kredili akreditif denir. (Kabul Kredisi ile ilgili detaylar 5. Bölümde incelenebilir)

Karşılıklı Akreditif
(Back-to back Credit)

Devredilebilir Akreditif
(Transferable L/C)

Peşin ödemeye imkan veren akreditif

f. KULLANIM ŞEKLİ AÇISINDAN

Akreditifler amirin talimatı ile amir banka tarafından ihracatçının bankasına gönderilerek ihracatçının kullanımına sunulmaktadır. İhracatçıların kullanımlarına sunulmak üzere açılan üç çeşit akreditif vardır.

i) Karşılıklı Akreditif (Back-to back credit)

Birbirinden bağımsız iki ayrı akreditif işleminin ilk akreditifin lehtarının ikinci akreditifin amiri olduğu ilk akreditifin tutarından ikinci akreditifin karşılığının ödendiği akreditif türüdür. Bu bir teminat gösterme olayıdır. Bir akreditif açtırmak isteyen ithalatçı akreditifi kredili olarak açtırmayı hedeflemiş, kredi teminatı olarak kendi lehine gelen bir ihracat

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

akreditifini göstermek istemiştir. Vadeleri uyumluluğunu sağlayan bankalar bu işlemi back to back yani karşılıklı akreditif olarak formüle ederler.

ii) Devredilebilir Akreditif (Transferable L/C) (UCP 600 / Madde 38)

- a. Bir banka açıkça onayladığı kapsam ve yol dışında bir akreditifi devretmek hususunda hiçbir yükümlülük altında değildir.
- b. Bu Maddenin amacına yönelik olarak: Devredilebilir akreditif özellikle devredilebilir "transferable" olduğunu belirten bir akreditif anlamına gelir. Devredilebilir bir akreditif lehtarın (ilk lehtarın) talebi üzerine kısmen veya tamamen diğer bir lehtarın (ikinci lehtar) kullanımına hazır tutulabilir.

Devir bankası (transferring bank) akreditifi devreden görevli banka veya herhangi bir banka nezdinde kullanılabilir bir akreditifte amir bankanın akreditifi devretmesi için özel yetki verdiği ve akreditifi devreden banka anlamına gelir. Bir amir banka devir bankası olabilir. Devredilmiş akreditif (transferred credit) devir bankası tarafından ikinci lehtarın kullanımına hazır tutulmuş bir akreditif anlamına gelir.

44

- c. Devir sırasında aksine anlaşmaya varılmadığı sürece devirle ilgili bütün masraflar (komisyon, ücret ve yapılan masraflar gibi) ilk lehtar tarafından ödenmelidir.
- d. Kısmi kullanımlara veya yüklemelere izin verilmesi kaydıyla bir akreditif birden fazla ikinci lehtara kısmen devredilebilir. Devredilmiş bir akreditif ikinci lehtarın talebi üzerine başka bir lehtara devredilemez. İlk lehtar başka bir lehtar olarak görülmez.
- e. Devir için yapılan herhangi bir talep, değişikliklerin ikinci lehtara ihbar edilip edilmeyeceğini, edilecekse hangi şartlar altında edileceğini belirtmelidir. Devredilmiş akreditif bu şartları açıkça belirtmelidir.
- f. Bir akreditifin birden fazla ikinci lehtara devredildiği takdirde bir değişikliğin bir veya birden fazla ikinci lehtar tarafından reddedilmesi o değişikliğin diğer herhangi bir ikinci lehtarca kabulünü geçersiz kılmaz ve akreditif bu ikinci lehtar için o değişiklik uyarınca değiştirilmiş olacaktır. Değişikliği reddeden diğer herhangi bir ikinci lehtar için akreditif değiştirilmemiş olarak kalacaktır.
- g. Devredilmiş akreditif, aşağıdakiler hariç olmak üzere, varsa teyit dahil, akreditifin şartlarını doğru olarak yansıtmalıdır.
 - akreditifin tutarı,,
 - akreditifte belirtilen herhangi bir birim fiyatı,
 - vade tarihi,
 - ibraz süresi, veya
 - en geç yükleme tarihi veya yükleme için verilen süre.

Bunlardan herhangi biri veya hepsi azaltılabilir veya kısaltılabilir. Sigorta tutarının tabi olması gereken diğer yüzdesi akreditifte veya bu maddelerde şart koşulan sigorta tutarına ulaşılacak miktarda arttırılabilir. İlk lehtarın ismi akreditif amirinin ismiyle değiştirilebilir. Akreditif amirinin isminin fatura dışındaki herhangi bir belgede gösterilmesi akreditifte özellikle istenildiği takdirde bu şart devredilen akreditife yansıtılmalıdır.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

- h. İlk lehtar akreditifte şarta bağlanan tutarı aşmayan bir tutardaki kendi faturasını ve varsa poliçelerini ikinci lehtarın faturası ve poliçesi ile değiştirme hakkına sahiptir. Bu değiştirmenin yapılması üzerine ilk tekrar kendi faturası ile ikinci lehtarın faturası arasında fark varsa bu fark kadar akreditif altında kullanımda bulunabilir.
- i. İlk lehtar kendi faturasını ve varsa poliçesini ibraz etmek durumunda olduğu halde ilk talepte bunu yapmadığı takdirde veya ilk lehtarın ibraz ettiği faturalarda ikinci lehtarca yapılan ibrazda mevcut olmayan rezervler bulunduğu ve ilk lehtar ilk talepte bunları düzeltmediği takdirde devir bankası ikinci lehtardan aldığı belgeleri ilk lehtara karşı başka sorumluluğu olmaksızın amir bankaya ibraz etme hakkına sahiptir.
- j. İlk lehtar, ikinci lehtarın yapacağı ibrazın akreditif vade tarihine kadar –vade tarihi dahil– akreditifin devredildiği yerde karşılanacağını veya iştirak edileceğini devir talebinde belirtebilir. Bu husus 38 (h) fıkrası uyarınca ilk lehtarın sahip olduğu hakkı etkilemez.
- k. İkinci lehtar tarafından veya onun adına/namına yapılacak belge ibrazı devir bankasına yapılmalıdır.

iii) Peşin ödemeye imkan veren akreditifler

Akreditifin belli bir miktarının akreditif açılır açılmaz ya da alıcıya gönderilmeden önce ihracatçıya ödenmesine imkan sağlayan akreditif türüdür. Uygulamada iki şekilde görülür.

Kırmızı şartlı akreditif (Red clause)

Bu akreditifte, akreditif tutarının bir kısmı ya da tamamının ihracatçıya peşin olarak ödenmesine olanak sağlayan bir akreditif türüdür. Burada ihracatçıya malını yüklemekten önce bir tür avans ya da ön finansman sağlanmaktadır. Akreditif şartları arasında öngörülen bu durum sonucu akreditifi alan ihracatçının bankası yani teyit bankası ya da görevli banka ödemedede bulunacaktır. Burada amir banka üstlendiği risk ile ilgili olarak garanti mektubu talep edebilir. Garanti mektubunun konusu ise avans ödenen bu tutar karşılığında sözleşmede belirlenen sürede yüklemenin yapılması ve malların gönderilmesidir.

Yeşil şartlı akreditif (Green clause)

Bu tip akreditifler de peşin ödemeye imkan veren akreditif türüdür. Mal bedeli, ihracatçının sevkiyattan önce mallarını, banka tarafından kontrol edilen ambar/antrepoya konulmasından sonra düzenlenen, malların mülkiyetini bankaya devreden ambar teslim makbuzları / antrepo makbuzları ile garanti altına alınmaktadır. Ambar teslim makbuzları / antrepo makbuzları ambar firması tarafından düzenlenir ve depolanan malların değerini gösterir. Bu bedelin belli bir kısmının ya da tamamının ihracatçıya ödenmesine imkan veren akreditiflerdir. Green clause akreditif ihracatçıya, malları sevk etmesinden önce akreditiften tahsilat yapmasına olanak tanımaktadır. Amir banka ihracatçının bankasına ambar makbuzu karşılığında ödeme yapacaktır.

i. AKREDİTİFLİ İŞLEMLERDE SORUMLULUK

UCP 600 / Madde 34 “Belgelerin Geçerliliğine İlişkin Sorumluluk Üstlenilmemesi”

Bir banka belgelerin şekli, yeterliliği, doğruluğu, gerçek/sahte olup olmadığı veya herhangi bir belgenin hukuki etkisi/sonucu veya bir belgede şarta bağlanan veya o belgeye sonradan eklenen genel veya özel şartlar dolayısıyla hiçbir yükümlülük veya sorumluluk üstlenmediği gibi herhangi bir belgenin temsil ettiği malların, hizmetlerin

veya yapılan diğer işlerin mevcut olup olmadığı veya tanımı, miktarı, ağırlığı, kalitesi, durumu, ambalajı, teslimatı ve değerine veya malları gönderenin, taşımacının, navlun komisyoncusunun, alıcının veya malları sigorta edenin veya diğer herhangi bir kişinin iyi niyetine veya eylemlerine veya ihmallerine, mali durumlarına, icraatına veya ticari itibarına ilişkin olarak hiçbir yükümlülük veya sorumluluk üstlenmez.

UCP 600 / Madde 35 “Mesajların İletilmesine ve Çeviriye İlişkin Sorumluluk Üstlenilmemesi”

Bir banka, mesajlar, mektuplar veya belgeler akreditifte belirtilen şartlara göre iletildiğinde veya gönderildiğinde veya akreditifte bu gibi şartların bulunmaması halinde gönderi/teslim servisini kendi seçimiyle belirlemiş olduğunda herhangi bir mesajın iletilmesinde veya mektupların veya belgelerin tesliminde ortaya çıkan gecikme, yolda kaybolma, bozulma ve diğer hatalardan kaynaklanan sonuçlardan dolayı hiçbir yükümlülük veya sorumluluk üstlenmez.

Görevli banka bir ibrazın uygun olduğunu belirlediği ve belgeleri amir bankaya veya teyit bankasına gönderdiği takdirde, görevli banka ibrazı karşılamış veya iştira etmiş olsun olmasın, belgeler görevli banka ile amir banka veya teyit bankası arasında veya teyit bankası ile amir banka arasında kaybolmuş olsa bile amir banka veya teyit bankası ibrazı karşılamalı veya iştira etmeli veya o görevli bankayı ramburse etmelidir.

Bir banka, teknik terimlerin çevirisinde veya yorumlanmasındaki hatalardan dolayı hiçbir yükümlülük veya sorumluluk üstlenmez ve akreditif şartlarını çeviri yapmaksızın iletir.

UCP 600 / Madde 37 “Talimat Verilen Tarafın Eylemine İlişkin Sorumluluk Alınmaması”

- a. Akreditif amirinin talimatını yerine getirmek amacıyla diğer bir bankanın hizmetinden yararlanan bir banka bu işi akreditif amiri hesabına ve riski ona ait olmak üzere yapar.
- b. Bir amir banka veya ihbar bankası diğer bir bankanın seçimini kendisi yapmış olsa bile o diğer bankaya gönderdiği talimatın yerine getirilmemesinden dolayı hiçbir yükümlülük veya sorumluluk üstlenmez.
- c. Hizmetin yerine getirilmesi için diğer bir bankaya talimat veren bir banka, verdiği talimatla ilgili olarak o diğer bankanın komisyonlarının, ücretinin ve yaptığı masrafların toplamını (“charges”) ödemekle yükümlüdür.

Bir akreditif masrafların (charges) lehtara ait olduğunu belirttiği ve bunlar tahsil edilemediği veya akreditiften doğan fonlardan düşülemediği takdirde amir banka masrafları ödemekle yükümlü kalır.

Bir akreditifte veya değişiklikte, lehtara yapılacak ihbarın ihbar bankasının veya ikinci ihbar bankasının masraflarının (charges) bu bankalarca tahsil edilmesi şartına bağlı olduğuna ilişkin bir şart bulunmaması gerekir.

- d. Akreditif amiri yabancı ülke yasalarının ve usullerinin getirdiği bütün yükümlülüklerle ve sorumluluklarla bağlı ve bunlar karşısında bir bankayı tazmin etmekle yükümlü olacaktır.

j. AKREDİTİFLERDE KISIMLAR / PARTİLER HALİNDE KULLANIMLAR VEYA YÜKLEMELER (UCP 600/Madde 32)

Akreditifte bir kullanımın veya yüklemenin verilmiş olan süreler içinde kısımlar/partiler halinde yapılması şarta

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

bağlandığı ve herhangi bir kısım/ parti o kısım/parti için izin verilen süre içinde kullanılmadığı veya yüklenmediği takdirde o kısım/parti ve onu izleyen herhangi bir kısım/ parti için akreditifin kullanımı son bulur.

k. AKREDİTİFTEN OLUŞACAK FONLARIN TEMLİKİ (UCP 600/Madde 39)

Bir akreditifin devredilebilir olduğunun belirtilmemesi lehtarın o akreditif altında hak veya elde edebileceği fonları uygulanabilir yasa hükümleri uyarınca temlik etme hakkını etkilemeyecektir. Bu madde sadece akreditiften oluşacak fonların temliğiyle ilgili olup akreditifi kullanma hakkının temliğine ilişkin değildir.

I. AKREDİTİF BELGELERİNİN İNCELENMESİ

Akreditif belgelerinin incelenmesinde DÖRT temel öge vardır. Bunlar;

1. Akreditifte öngörülen bütün belgeler ibraz edilmiş mi? (COMPLETENESS) Belgeler sayısal olarak tam olmalıdır.
2. Akreditifteki tüm şartlar yerine getirilmiş mi? (Belgeler akreditif şartlarına uygun mu? (CONFORMITY) Belgelerin akreditif şartlarına uygun olmalıdır.
3. Belgeler birbirine uygun mu? (CONSISTENCY) Belgelerin kendi aralarında uyumlu olmalıdır. (Taşıma belgelerindeki net/brüt ağırlıkların çeki listesinde kayıtlı ağırlıklarla aynı olması)
4. Belgeler 600 Sayılı UCP kurallarına uygun mu? (COMPLIANCE WITH UCP) Belgelerin yeknesak kurallara uygun olması.

Belgeler SWIFT mesajı "46A Required Documents" bölümünde gösterilmektedir. Firmalar belgeleri bu bölümde talep edildiği şekli ile düzenleyeceklerdir. Belgeler yerel yasalara, uluslararası bankacılık teamüllerine ve MTO kurallarına aykırı olmamalıdır.

Belgelerde inceleme yaparken dikkat edilecek noktalara gelince;

Fatura (Invoice-Commercial Invoice) İncelerken Dikkat Edilecek Unsurlar;

1. Lehdar tarafından düzenlenmiş görünüyor mu?
2. İthalatçının adı ve adresi akreditif koşulları ile uyumlu mu?
3. Akreditifte istenilen sayıda fatura ibraz edilmiş mi?
4. Mal/Hizmet/iş tanımı akreditifte belirtilen tanımla aynı mı?
5. Fatura akreditifin para birimi üzerinden düzenlenmiş mi?
6. Teslim şekli belirtilmiş mi? Bu akreditif koşullarına ve ICC-INCOTERMS kurallarına uygun mu?
7. Fatura imzalanmış mı? 600 Sayılı Broşür gereği, ticari faturaların imzalanmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak ülkemiz yasaları gereğince, elle imzalanmış ticari faturaların kullanılması gerekmektedir. Bu nedenle akreditif metinlerinde, elle imzalanmış ticari fatura istendiği mutlaka belirtilmelidir.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

8. Akreditifte fatura için herhangi onay istenmiş mi ? Konsolosluk veya Ticaret Odası onayı vb. İstenen onaylar ilgili kuruluşlardan alınmış mı?
9. Akreditifte öngörülen bütün diğer özel şartlar fatura üzerinde belirtilmiş mi?
10. Mal miktarı,birim fiyatı, akreditif koşullarına uygun mu?

Koli Listesini İncelerken Dikkat Edilecek Unsurlar;

1. Koli listesinde, fatura numarası ve tarihi mutlaka belirtilmiş mi?
2. Koli ve konteyner ilgili bilgilerin doğru olmasına, (adetleri, numaraları) her bir kalem malın gösterilen miktarlarını diğer belgelerle,akreditif koşulları ile, sayımla tutuyor mu?
3. Her bir kalem mala ilişkin verilen açıklamalar yeterli mi ve fatura bilgilerine uygunluk gösteriyor mu?
4. Her bir koli için koli ve içindeki malların boyutları ayrı ayrı verilmiş mi? (net ve brüt olarak)
5. Net ve brüt ağırlık her bir ambalaj ve içeriği için hesaplanmış mı?
6. Kullanılan ambalaj türü açıklanmış mı?
7. Koliler üzerinde“alıcı adresi” ve koli numaraları yer alıyor mu?
8. Gönderilen malların toplam koli sayısı her bir koli içindeki kaplar ayrı ayrı adetleri belirtilerek gösterilmiş mi?

Dolaşım Belgelerini (ATR - EUR 1 - EUR MED) İncelerken Dikkat Edilecek Unsurlar

1. Akreditifte istenilen belgeler, ilgili kuruluşlardan sağlanıp, istenilen şekilde doldurulmuş mu?
2. İçerdiği bilgiler, akreditif koşulları ve diğer belgelerle uyumlu mu?
3. Akreditif metninde istenildiği şekilde onaylanmış mı?

Taşıma Belgelerini İncelerken Dikkat Edilecek Unsurlar

Taşıma Belgeleri;Taşıma belgelerinin ne şekilde düzenlenmesi gerektiği ve dikkat edilecek unsurlara ilişkin ipuçları bize UCP 600/Madde 19-20-22-23-24'de detayları ile verilmiştir.Bu detaylardan yola çıkarak belge incelerken dikkat edeceğimiz noktalara göz atacak olursak;

UCP 600 Md. 19	En az iki farklı taşıma şeklini kapsayan taşıma belgesi(By at least two different modes of transports)	Multimodal Transport Document Combined Transport Document Through Transport Document
----------------	---	--

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

Multimodal Taşıma: Farklı taşıma üniteleri veya araçları ile birden fazla taşıma türü kullanılarak yapılan taşımacılıktır.

Kombine Taşıma: Eşyanın tek bir taşıma biriminin içinde yeniden yüklemeye gerek kalmadan en az iki taşıma yöntemi kullanılarak taşınmasıdır.

Kombine (Through) Taşıma: İki liman arasındaki denizden taşımının uzantısında bir karayolu bağlantısı varsa malın bu türlü aktarmalı taşınmasına kapsıyorsa buna Kombine (Through) Taşıma denir.

En az iki farklı taşıma şeklini kapsayan taşıma belgesi (By at least two different modes of transports)'ni İncelerken;

1. Belge üzerinde belirtilen teslim alma yeri veya yükleme limanı ve boşaltma yeri akreditif koşullarına uygun mu?
2. Belge, taşıyıcının veya kombine taşıma operatörünün adını belirtiyor mu?
3. Belgeyi imzalayan;
 - a. Taşıyıcı veya kombine taşıma operatörü (taşıyıcı veya kombine taşıma operatörü olarak ismi belirtilmiş kişi) veya b. İsmi belirtilmiş taşıyıcı veya ismi belirtilmiş kombine taşıma operatörünün, ismi belirtilmiş temsilcisi veya Kaptan (Kaptan olarak ismi belirtilmiş kişi) veya c. İsmi belirtilmiş kaptanın ismi belirtilmiş temsilcisi mi?
4. Belge bir düzenleme tarihi taşıyor mu? (Ayrıca bir tarih belirtilmedikçe, bu tarih teslim almanın veya yüklemenin ve sevkiyatın yapılacağı tarih olarak kabul edilecektir.)
5. Belge, birden fazla orijinal olarak düzenlenmişse, düzenlenen bütün orjinallerin sayısı belirtilmiş mi ?
6. Belge ciro edilebilir nitelikte ise, akreditifte öngörülen taraf emrine mi düzenlenmiş? Diğer bir deyişle;
 - a. Belli bir kişi emrine mi düzenlenmiş?
 - b. Banka emrine mi düzenlenmiş?
7. Yükletenin adı / adresi akreditif metnine uygun mu?
8. Alacak olanın adı / adresi (Konşimento nama düzenlenmiş ise) akreditifte belirtildiği gibi mi?
9. İhbar edilecek kişinin adı / adresi akreditifte belirtildiği gibi mi?
10. Yükleme işaretleri / Paket Adedi / Mal Tanımı / Ağırlık / Taşımaya İlişkin Tanımlamalar akreditifte belirtildiği gibi mi?

dikkat etmeliyiz.

UCP 600 Madde 20

Konşimento

Bill of Lading

Konşimento (Bill of Lading): Limandan limana yapılan deniz taşımacılığında düzenlenir. Malın mülkiyetini temsil eder. Gemi acentesi, yükletene konşimentoyu teslim etmekle konşimentoda belirtilen malları teslim aldığını, aldığı mali taşıyıp, alıcısına veya alıcının gösterdiği yetkili kişiye teslim edeceğini taahhüt etmiş olur. Mülkiyetin devri ciro yolu ile olur.

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

Adı ne olursa olsun (however named) veya nasıl tanımlanmış olursa olsun, bir limandan diğer bir limana (port-to-port) taşımayı kapsıyorsa ve aşağıda belirtilenlerden herhangi birisi UCP 600 Md. 20 kapsamında istenilen özellikleri taşıması durumunda bankalarca uygun konşimento olarak kabul edilecektir.

İbraz edilen konşimento (bill of lading) aşağıda belirtilen konşimentolardan biri olmasına rağmen akreditif şartlarında istenen belge ismini taşıması nedeniyle rezerv konusu edilmeyecek ve ibrazı sırasında belgenin uygun olup olmadığına UCP 600 Md. 20' nin özellikleri taşıması durumuna göre karar verilecektir.

Bill of Lading - Marine Bill of Lading- Ocean Bill of Lading- Port-to-Port Bill of Lading- Sea Bill of Lading- Sea Transport Document- Port-to-Port Transport Documentolarak adlandırılan bu belgeler adı ne olursa olsun deniz konşimentosu sayılacaktır.

Konşimento üzerinde gemi ismi yanında "intended vessel" ifadesi kullanılması halinde, konşimento matbu olarak yüklendi (shipped) kaydı taşısa bile, ayrıca bir yükleme kaydının olması gerekir ve bu kaydın gemi ve tarihin yanısına akreditifte şart koşulan yükleme limanını da içermesi gerekir. Konşimento üzerinde yüklemenin yapılmış olduğu "Shipped on board" / "Clean on board" / "Shipped" / "On Board" ifadelerinden birinin kullanılması ile ifade edilir. Bu ifade ya matbu olarak ya da kaşe ile belge üzerinde görülebilir.

UCP 600 Madde 21	Ciro Edilemez Denizyolu Taşıma Senedi	NonNegotiable Seaway Bill
------------------	---------------------------------------	---------------------------

Ciro Edilemez Denizyolu Taşıma Senedi (Non negotiable Sea way Bill); Limandan limana deniz taşımacılığında düzenlenir. Malın mülkiyetini temsil etmez. Taşıma Senedi üzerinde belirtilen alıcıya teslim edilir. Orjinal konşimento nüshası aranmaz.

UCP 600 Madde 22	Charter Party Konşimento	Charter Party Bill of Lading
------------------	--------------------------	------------------------------

Charter Party Konşimento (Charter Party Bill of Lading); Taşıyanın bir bedel karşılığı geminin tamamını yada bir bölümünü taşıtana tahsis etmek sureti ile deniz yolu ile taşımayı üstlenmesi sonucu düzenlenen konşimento ya denir. Ciro edilebilirliği tamamen charter party sözleşmesine bağlıdır. (Malın mülkiyetini temsil kabiliyeti sözleşmeye bağlıdır.) Charter party sözleşmesindeki şartlara göre malın teslimi sağlanır. Charter party konşimentosunda mutlaka yükleme yerinin ismen belli olması zorunludur. Ancak boşaltma yeri yerine any.....port gibi ifadeleri kabul edebiliriz. Çünkü bazen mal gemide iken satılabilir varna limanı konşimento düzenlendiğinde belli olmayabilir. Bazen konşimentonun ana ismi charter party olduğunu çağırıştırılmaz ancak içerisinde alt başlık veya küçük puntolarla yazılan ifadeden taşımanın charter party olduğu anlaşılabilir bu ifadeler;

Konşimento adı	Charter Party olduğunu kanıtlayan ifade
Sea Bill of Lading	Tanker Bill of Lading
Port-To-Port Bill of Lading	To be Used Charter Party
Marine Bill of Lading	Freight Payable As Per Charter Party

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

Bill of Lading	To be Used With Charter Parties
Bill of Lading	Subject to Charter Party Agreement

Konşimentoyu incelerken;

1. Konşimento ismi ile akreditifte istenilen belge ismi uyumlu mu? Adı ne olursa olsun kuralı kapsamında istenilen belge ile uyumlu mu?
2. Yüklemenin adı/adresi akreditif metni ile uyumlu mu?
3. Alacak olanın adı / adresi (Konşimento nama düzenlenmiş ise) akreditif metni ile uyumlu mu?
4. İhbar edilecek kişinin adı / adresi akreditif metni ile uyumlu mu?
5. Konşimentoda belirtilen mal tanımı akreditifte belirtilen mal tanımı ile uyumlu mu ?
6. Belge bir düzenleme tarihi taşıyor mu ?
7. Belge üzerinde gemi adı yer alıyor mu ?
8. Yükleme ve boşaltma limanı olarak belirtilmiş limanlar akreditifte belirtildiği gibi mi?
9. Belge taşıyıcının adını belirtiyor ve imzalayan;Taşıyıcı (taşıyıcı olarak ismi belirtilmiş kişi) veya ismi belirtilmiş taşıyıcının ismi belirtilmiş temsilcisi, veya, kaptan (kaptan olarak belirtilmiş kişi) veya ismi belirtilmiş kaptanın ismi belirtilmiş temsilcisi mi?
10. Üzerinde "Charter Party" ibaresi ya da malların güvertede taşınacağını belirtir (on deck) bir ibare taşıyor mu?

'Güverte Üzerinde Taşıma" a.Bir taşıma belgesi malların güverte üzerinde (on deck) olduğunu veya güverte üzerine yükleneceğini göstermemelidir. Bir taşıma belgesinde malların güverte üzerine yüklenebileceğini belirten bir ibare kabul edilir.(UCP 600/Madde 26)

11. Konşimento bir " yükleme " kaydı taşıyor mu ?
 - a. Konşimento üzerinde kendinden baskılı olarak,(Bu durumda konşimentonun düzenlenme tarihi, yükleme tarihi olarak kabul edilecektir.)
 - b. Konşimento üzerinde sonradan eklenmiş bir kayıt olarak,(Bu durumda "yükleme" kaydı, tarihi de içermelidir ve bu tarih yükleme tarihi olarak kabul edilir ancak ayrıca imzalanmış olmasına gerek yoktur.)
12. Belge üzerinde kaç orjinal nüsha olarak düzenlendiği belirtilmiş mi?
13. Konşimentonun kimin emrine düzenlenmiş, bu, akreditifte belirtilen taraf mı ?
 - a. Belli bir kişi emrine mi düzenlenmiş ?
 - b. Banka emrine mi düzenlenmiş ?(Bu durumda Bankaca ciro edilmesi unutulmamalıdır.)

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

14. Mallar akreditif şartlarına aykırı olarak aktarmaya tabi tutulmuş mu?
15. Taşımanın yapılacağı gemi, yükleme limanı ya da boşaltma limanına ilişkin olarak "Tasarlanan" "Intended" ya da benzeri bir ibareyi taşıyor mu?
16. Belgenin bir navlun komisyoncusu tarafından düzenlenmemiş olduğu görüldü mü?
17. Konşimento "temiz" mi ? Diğer bir deyişle malların ve/veya ambalajının hasarlı/kusurlu olduğunu açıkça gösteren ek bir ibare ya da kayıt taşımadığı görüldü mü?

"Temiz Taşıma Belgesi" Bir banka sadece temiz bir taşıma belgesini kabul edecektir. Temiz bir taşıma belgesi malların veya malların ambalajının kusurlu bir durumunu açıkça ifade eden bir ibare veya kayıt taşımayan bir belgedir. Bir akreditif bir taşıma belgesinin "clean on board" olması şartını içerse bile "clean" sözcüğünün bir taşıma belgesinde gözükmemesi gerekmez. (UCP 600 / Madde 27)

52

18. Navluna ilişkin bilgi akreditif şartlarına uygun mu?
19. Yükleme işaretleri /Paket Adedi/Mal Tanımı/Ağırlık/Taşımaya İlişkin Tanımlamalar akreditifte belirtildiği gibi mi?

Noktalarına dikkat etmeliyiz.

Havayolu Konşimentosu-Air waybill; Havayolu taşıma şirketlerince düzenlenir. Malların taşınmak üzere teslim alındığını gösterir, malın mülkiyetini temsil etmez. Alıcı ya da alıcının bankası adına düzenlenir. Ciro kabiliyeti yoktur. Banka varma noktasında havayolu şirketine hitaben verdiği yazılı talimatla malların alıcıya teslimini sağlar. 3 orijinal 9 kopya olarak düzenlenir.

UCP 600 Madde 23

Havayolu Taşıma Belgesi

Airwaybill

Havayolu Taşıma Belgesini incelerken;

1. Belge, taşıyıcının adını belirtiyor mu ve imzalanmış mı? İmzalayan;
 - a. Taşıyıcı (taşıyıcı olarak ismi belirtilmiş kişi) veya
 - b. İsmi belirtilmiş taşıyıcının ismi belirtilmiş temsilcisi mi?(Navlun komisyoncularınca düzenlenmiş Havayolu Taşıma Belgeleri, navlun komisyoncusu taşıyıcı ya da taşıyıcı adına hareket eden bir temsilci olmadıkça kabul edilmeyecektir.)
2. Yüklemenin adı / adresi akreditif metni ile uyumlu mu?
3. Alacak olanın adı / adresi (Havayolu Konşimentosu nama düzenlenmiş ise) akreditif metni ile uyumlu mu?
4. İhbar edilecek kişinin adı / adresi akreditif metni ile uyumlu mu?
5. Havayolu Konşimentosunda belirtilen mal tanımı akreditifte belirtilen mal tanımı ile uyumlu mu ?

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

6. Belge bir düzenleme tarihi taşıyor mu ?
(Ayrıca bir tarih belirtilmedikçe, bu tarih uçuş tarihi olarak kabul edilecektir.)
(Havayolu Taşıma Belgesi üzerinde "Sadece Taşıma İçindir" ibaresi veya benzeri ibareler taşıyan kutularda yer alan uçuş numarası, uçuş tarihi gibi bilgiler, sevkiyat tarihine ilişkin özel bir ibare olarak düşünülmeyecek ve dikkate alınmayacaktır.)
7. Belge, malların taşınmak üzere teslim alındığını belirtiyor mu?
8. İbraz edilen belge, alacak olana / yükletene verilen orjinaller elimizde mi ?
9. Konişmento "temiz" mi? Diğer bir deyişle malların ve/veya ambalajının kusurlu olduğunu açıkça gösteren ek bir ibare ya da kayıt taşıyor değil mi?
10. Akreditifte belirtilen kalkış ve varış hava limanlarını belge ile aynı mı?
11. Yükleme işaretleri / Paket Adedi / Mal Tanımı / Ağırlık / Taşımaya İlişkin Tanımlamalar akreditifte belirtildiği gibi mi?

Noktalarına dikkat etmeliyiz.

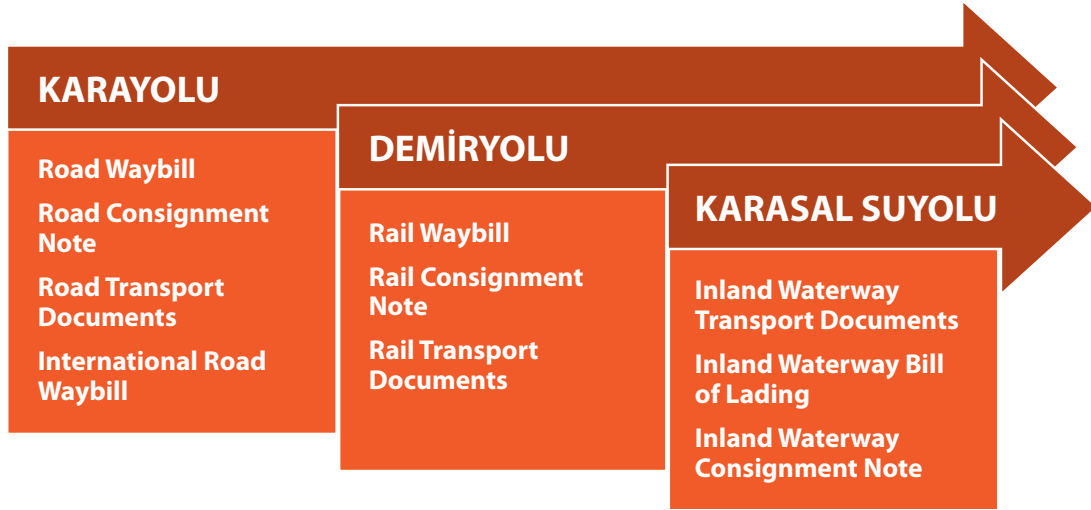
Karayolu, Demiryolu veya Karasal Suyolu Taşıma Belgeleri - (Road - Rail Transport Document, Inland Waterway Transport Document) ;

UCP 600 Madde 24	Karayolu, Demiryolu veya Karasal Suyolu Taşıma Belgeleri	(Road - Rail Transport Document, Inland Waterway Transport Document)
------------------	--	--

Akreditif şartlarında ibrazı şart koşulan "karayolu", "demiryolu" ve "karasal suyu" taşıma belgesinin UCP 600 / Madde 24 kapsamındaki özellikleri taşıması durumunda "adı ne olursa olsun = however named" bankalarca kabul edilecektir.

Bir demiryolu veya karasal suyu taşıma belgesi orijinal kaydı taşıyıp taşımadığına bakılmaksızın orijinal olarak kabul edilecektir. UCP 600 / Madde 24 (iii)

Karayolu taşımasında "yükletene = for shipper" veya "gönderene = for consignor" nüshasının ibrazı ie orjinal belge ibrazına ilişkin şart yerine getirilmiş olur. İbraz edilen belge üzerindeki " orjinal for shipper / consignor " veya " copy for shipper / consignor " ifadeleri belgenin orjinalliğini değiştirmez. Buradaki " copy for shipper " ifadesinden " belge kopyası değil " belge nüshasının anlaşılması gerekir. UCP 600 / Madde 24 (i)

54

Karayolu Taşıma Belgeleri; İki tür karayolu taşıma belgesi karşımıza çıkar.

Karayolu Taşıma Senedi _CMR Roadwaybill

CMR(Convenson Marhandises Routiers) anlaşması kapsamında düzenlenen karayolu taşıma belgesidir.Türkiye'nin 1995 tarihinde taraf olduğu bu anlaşmaya üye ülkelerden birisi taşımada bu belgeyi kullanabilir karşı tarafın da üye ülke olması gerekmez.Malların anlaşma belirtilen şartlara dayalı olarak taşınacağı ve sağlam şekilde karayolu ile taşınmak üzere teslim alındığının kanıtıdır.Malın mülkiyetini temsil etmez. Üç orijinal nüsha olarak düzenlenir. Birincisi yükletene verilir, ikincisi mallara eşlik eder, üçüncüsü de taşımacıda kalır.

<http://www.istekobi.com.tr/kobi-bilgi-merkezi/sizin-icin-arastirdik/cmr-nedir-s145.aspx> erişim tarihi:17/4/2014

Demiryolu Hamule Senedi (CIM-Rail Consignment Note)

Malların demiryolu ile taşınmasına ilişkin uluslararası CIM Anlaşması gereğince belirlenen kurallar ışığında düzenlenen belgedir. Demiryolu idaresince bir vagonun dolması ile düzenlenip gönderene verilir. 6 nüsha olarak düzenlenir. Ciro kabiliyeti yoktur. Hamule senedi 4. nüshası "hamule senedi duplikatası" adını alır. Bu belge malların demiryolu idaresine teslim edildiğini gösteren bir alındı özelliğindedir. Mülkiyetin devri "temlikname" ile olur. Kredili işlemlerde alıcı olarak banka görünür. Banka dördüncü nüshanın kendisine ibrazı ile temlikname düzenler, malların mülkiyeti alıcıya geçip, teslim alınmasını sağlar.

Nakliyeciler Makbuzları (FIATA Belgeleri)

Nakliyeciler makbuzları malların kamyonla veya trenle gönderilmek üzere taşıma işi yapan komisyoncular tarafından yüklenmek üzere teslim alındığını gösteren taşıma belgeleridir. Taşıma komisyoncuları (freight forwarders) taşıma organize eden belli bir ücret karşılığında bir başkası hesabına mal taşıtmayı meslek edinen firmalardır. Bunlar taşıyıcı veya taşıyanın acentası olmayıp taşıyıcı adına hareket edemezler. Bunlar sadece organizasyonu yaparlar. Taşıma şirketinden kendi adlarına taşıma senedi alırlar, ihracatçılarda teslim aldıkları mallar için kendi makbuzlarını verirler. Bu makbuzlar malın mülkiyetini temsil etmez ve ciro ile devredilemezler.

FIATA/FCR – Sevkiyatçı Firmanın Tesellüm Sertifikası (FIATA/FCR – Forwarder's Certificate of Receipt)

Malların sevk edilmek veya alıcının emrine hazır tutulmak üzere teslim alındığını gösteren bir belgedir. Nama yazılı şekilde düzenlenir. Malın mülkiyeti ciro yolu ile devredilemez. Karayolu taşımacılığında yaygın bir şekilde düzenlenen FCR (Forwarding Certificate of Receipt) taşıma belgesi değildir. Sadece malın teslim alındığını gösteren bir makbuzdur. Akreditifte açıkça belirtilmediği sürece bankalarca kabul edilmez.

FIATA/FCT – Sevkiyatçı Firmanın Taşıma Sertifikası (FIATA/FCR – Forwarder's Certificate of Transport)

Takım halinde ve emre yazılı olarak düzenlenir. Ve ciro edilebilir. Taşıma komisyoncusunun sorumluluğu mallar alıcıya teslim edilinceye kadar devam eder.

FIATA/FBL – Birleşik Taşıma Konşimentosu (FIATA/FBL – Combined Transport B/L)

Hukuksal niteliği deniz konşimentosuyla aynıdır. Belgenin içeriği Fiata tarafından belirlenmiştir. Deniz konşimentosu gibi malın mülkiyetini temsil eder. Ciro kabiliyeti vardır. Kıymetli evrak niteliğindedir. Birden fazla orijinal nüshalı takım halinde düzenlenir.

Karayolu, Demiryolu ya da İçsu Taşımacılığında Kullanılan Taşıma Belgelerini İncelerken;

1. Belge üzerinde belirtilen yükleme ve varış yerleri akreditif koşullarına uygun mu?
2. Belge, taşıyıcının adını belirtiyor mu ve imzalayan;
 - a. Taşıyıcı (taşıyıcı olarak ismi belirtilmiş kişi) veya
 - b. İsmi belirtilmiş taşıyıcının ismi belirtilmiş temsilcisi mi?
3. Belge bir düzenleme tarihi taşıyor mu? (Ayrıca bir tarih belirtilmedikçe, bu tarih teslim alma/yükleme/sevkiyat tarihi olarak kabul edilecektir.)

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

4. Yüklemenin adı/adresi
5. Alacak olanın adı / adresi
6. Yükleme işaretleri
7. Paket adedi
8. Mal tanımı
9. Ağırlık
10. Taşımaya ilişkin tanımlamalar

dikkat etmeliyiz.

Kurye ve Posta Alındısı veya Postalama Sertifikası (Courier / Post Receipt , Certificate of Posting);

56

UCP 600 Madde 25	Kurye ve Posta Alındısı veya Postalama Sertifikası	(Courier / Post Receipt / Certificate of Posting)
------------------	--	---

Kurye şirketleri ve posta yoluyla yapılan taşımalarda düzenlenir. Malın mülkiyetini temsil etmez. Makbuz veya posta alındısı üzerinde ismi belirtilen alıcıya teslim edilir veya teslim edildiğini kanıtlayan bir kurye alındısı, posta makbuzunun "adı ne olursa olsun = however named" aşağıda belirtilen isimleri taşıması halinde bankalarca kabul edilecektir. Courier Receipt (Kurye Makbuzu veya Alındısı) / Receipt Courier / Post Receipt / Post Certificate / Courier Transport Documents.

Kurye ve Postalama Makbuzalarını incelerken;

1. Düzenleyenin adı belirtilmiş mi ?
2. Belge, düzenleyenin mühürlü ya da başka şekilde şifrelenmiş bir imzasını taşıyor mu ?
3. Belge, teslim alma yeri ve tarihi belirtiyor mu ?
Akreditifte öngörülen bütün diğer koşullar, aşağıda sayılanlar gibi yerine getirilmiş mi?
4. Alıcının adı / adresi
5. Taşımaya ilişkin koşullar
6. Yükleme yeri, vb.
7. Paket adedi
8. Mal tanımı
9. Ağırlık
10. Taşımaya ilişkin tanımlamalar akreditif metni ile uyumlu mu?

dikkat edelim.

Menşe Şahadetnamesi - Certificate of Origin İncelerken Dikkat Edilecek Unsurlar;

1. Akreditifte belirtilen ülke menşeyini gösteriyor mu?
2. Üretici/Satıcı adını içeriyor mu?
3. İstenilen sayıda ibraz edilmiş mi?
4. Akreditifte belirtilen makamlarca onaylanmış mı?
5. Yükleme ile ilgili marka ve numaralarda noksanlık/yanlıklık var mı?
6. Belge imzalanmış mı?
7. Yükleme tarihinden sonraki bir tarih taşıyıp taşımadığı kontrol edildi mi?
8. Akreditifte- varsa-özel şartlara uyulmuş mu?

Gözetim Belgesi-Inspection Report İncelerken Dikkat Edilecek Unsurlar;

1. İstenilen şirketlerce düzenlenip,imzalanmış mı?
2. Analiz sonuçları akreditifte istenilen sonuçlara uyuyor mu?
3. İstenilen sayıda nüsha verilmiş mi?
4. Yükleme tarihinden sonraki bir tarih taşıyıp taşımadığı kontrol edildi mi?
5. Eklèmeler/düzeltilmeler/silintiler imzalanmış mı?
6. Akreditifte öngörülen diğer noktalara uyulmuş mu?

Insurance Policy = Sigorta Poliçesi - Insurance Certificate = Sigorta Sertifikası-pen – Open cover'a dayalı sigorta belgesi İncelerken Dikkat Edilecek Unsurlar;

Insurance Policy = Sigorta Poliçesi İbraz edilebilir. Çünkü hukuki anlamda sigorta poliçesi sigorta sertifikasından daha öncelikli bir belge olması nedeniyle sigorta sertifikası yerine sigorta poliçesinin bankalara ibrazında diğer şartlarının uygun olması kaydıyla rezerv konusu edilemez Insurance Policy = Sigorta Poliçesi ve Insurance Certificate = Sigorta Sertifikası bankalarca kabul edilebilir.

Sigorta belgesinde birden fazla orijinal düzenlendiğinin belirtilmesi halinde bütün orijinaler ibraz edilmelidir. UCP 600 / Madde 28 / d

Sigorta belgesi sigortanın yükleme tarihinden daha geç olmayan bir tarihten itibaren geçerli olduğunu göstermediği sürece sigorta belgesinin düzenlenme tarihi yükleme tarihinden daha geç olmamalıdır. UCP 600 / Madde 28 / e

4. BÖLÜM • AKREDİTİFLİ ÖDEME

Sigorta belgesi sigorta tutarını göstermeli ve para cinsi akreditiftekiyle aynı olmalıdır. UCP 600 / Madde 28 / f (i)

Sigorta tutarının mal veya fatura değerinin veya benzer bir değer bir yüzdesi kadar olması için akreditife konan bir şarttan, istenilen sigorta tutarının asgari tutar olacağı anlaşılır.

Akreditifte istenilen sigorta tutarına ilişkin bir kayıt bulunmadığı takdirde sigorta tutarı malların CIF veya CIP değerinin en az % 110' u kadar olmalıdır.

CIF veya CIP değer belgelerden belirlenememesi halinde sigorta tutarı, belgelerin ibrazında karşılanması veya iştirah edilmesi istenen tutar veya malların faturada gösterilen brüt değeri, bunlardan hangisi daha büyükse o tutar esas alınarak hesaplanmalıdır. UCP 600/Madde 28/ f (ii)

Sigorta belgesi en azından akreditifte belirtilen teslim alma veya yükleme yeri ile akreditifte belirtilen boşaltma veya nihai varış yeri arasındaki risklerin sigorta kapsamında olduğunu göstermelidir. UCP 600/ Madde 28/ f (iii)

58

1. Sigorta belgesi akreditif koşullarına uygun olarak, poliçe ya da sertifika şeklinde mi düzenlenmiş?
2. İmzalanmış mı?
3. Cirolanmış mı?(Banka emrine düzenlenmiş bir sigorta poliçesinin ciro edilmesi gerekmektedir)
4. Akreditifteki döviz cinsi ile uyuyor mu?
5. Ekleme/düzeltilme/silintiler imzalanmış mı?
6. Taşıma aracının tanımı ile bilgiler tam mı?(Plaka no,uçuş no, gemi adı gibi)
7. İstenilen sayıda belge ibraz edilmiş mi?
8. Malların tanımı akreditifteki tanıma uyuyor mu?
9. Konşimento tarihinden önceki bir tarih taşıyor mu?
10. Sigorta belgesi, bir sigorta şirketi veya bunların temsilcileri tarafından mı düzenlenip imzalanmış? Sigorta komisyoncuları tarafından düzenlenen kuvertür pusulası (Sigorta Sözleşmesinin varlığını kanıtlayan yazılı belge. Bu belge asıl poliçenin hazırlanması ve sigortalıya teslim edilmesine kadar geçerli olan geçici bir belgedir.) akreditifte aksi öngörülmedikçe kabul edilmeyecektir.
11. Ulaşım güzergahı ve biçimine ilişkin bilgiler akreditifle Uyumlu mu?
12. Sigorta belgesi akreditifte öngörüldüğü gibi "tüm riskler"i kapsamına alıyor mu? (Akreditifte "tüm risklere karşı sigorta" şartının yer alması halinde, sigorta belgesinde belirli risklerin kapsamadığı belirtilmiş olsa bile, bankalar, sigorta kapsamında olmayan riskler için herhangi bir sorumluluk almaksızın tüm risklerin kapsandığı anlamına gelen bir ibarenin bulunduğu sigorta belgesini kabul edeceklerdir.)

m. AKREDİTİFLERDE REZERV (DISCREPANCIES)

Rezerv=Farklılık,akreditifte istenilen belgeler ile ibraz edilen belgeler arasında ortaya çıkan farklılıklara rezerv denir. Bankalar rezerve karşılık komisyon talep ederler. ADDE 16

Rezervli / Uygun Olmayan Belgeler, Rezerv Kaldırma ve Bildiri

- a. Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası veya amir banka bir ibrazın uygun olmadığını belirlediğinde ibrazı karşılamayı veya iştirah etmeyi reddedebilir.
- b. Bir amir banka bir ibrazın uygun olmadığını belirlediğinde sadece kendi kararıyla, rezerv kaldırma talimatı (waiver) almak için akreditif amiriyle temas edebilir. Ancak bu eylem 14 (b) fıkrasında sözü edilen süreyi uzatmaz.
- c. Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası veya amir banka ibrazı karşılamayı veya iştirah etmeyi reddetmeye karar verdiğinde ibrazda bulunan tarafa bu hususta tek bir bildiri göndermelidir. Bu bildiri;
 - i. bankanın ibrazı karşılamayı veya iştirah etmeyi reddettiğini; ve
 - ii. bankanın ibrazı karşılamayı veya iştirah etmeyi reddetmesine ilişkin her bir rezerv unsurunu; ve
 - iii. a. bankanın ibraz edenden yeni talimat beklerken belgeleri elde tutmakta olduğunu; veya
 - b. amir bankanın akreditif amirinden rezerv kaldırma talimatı alıp bunu kabul etmeyi uygun görünceye kadar veya rezerv kaldırma talimatını kabul etmeyi uygun görmeden önce ibraz edenden yeni talimat alınca kadar belgeleri elde tutmakta olduğunu; veya
 - c. bankanın belgeleri iade etmekte olduğunu; veya
 - d. bankanın ibraz edenden evvelce almış olduğu talimat uyarınca hareket etmekte olduğunu belirtmelidir.

16 (c) Fıkrası gereğince gönderilecek bildiri, ibraz gününü izleyen beşinci banka iş gününün bitiminden geç olmak üzere telekomünikasyon aracılığıyla, bu mümkün değilse diğer hızlı araçlarla gönderilmelidir.

Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası veya amir banka 16 (c)(iii)(a) veya (b) Fıkrası gereği olan bildiriye gönderdikten sonra belgeleri her an ibraz edene iade edebilir.

Bir amir banka veya teyit bankası bu maddenin hükümlerine uygun hareket etmediği takdirde belgelerin uygun bir ibrazı oluşturmadığını iddia etmekten yoksun kalacaktır.

Bir amir banka ibrazı karşılamayı reddettiği veya bir teyit bankası ibrazı karşılamayı veya iştirah etmeyi reddettiği ve bu konuda bu madde uyarınca bildiriye bulunduğu takdirde yapılmış olan herhangi bir rambursmanın faiziyle birlikte geri ödenmesini istemeye hak kazanacaktır. UCP 600/Madde 16

b. Görevi çerçevesinde hareket eden bir görevli banka, varsa bir teyit bankası ve amir bankalardan her biri ibrazın uygunluğunu belirlemek için ibraz gününü izleyen azami beş banka iş gününe (banking day) sahip olacaktır. İbraz tarihinde veya ertesinde herhangi bir vade tarihinin veya ibraz için son günün gelmiş olması bu süreyi kısaltmaz veya etkilemez. UCP 600/Madde 14

Vesaik Üzerinde Sık Rastlanan Rezervler = Farklılıklar (Discrepancies)

- Akreditifte belirtilen vesikin tamamının ibraz edilmemesi
- İbraz edilen belgeler arasında tutarsızlık, belgelerde birbirleriyle çelişen hususlar olması (özellikle mal tanımı, mal ağırlığı, meblağ ve markalarda)
- Faturadaki mal tanımının akreditiftekenden farklı olması
- Faturadaki döviz cinsi ile akreditif döviz cinsinin farklı olması,
- Fatura üzerinde belirtilen alıcı ve satıcı firma ve ünvanlarının akreditif şartlarına uygun olmaması
- Akreditifte öngörülen ibarelerin vesaikte yer almaması (özellikle akreditif tarih ve numarası, sözleşme tarihi ve sayısı, proforma fatura tarihi ve sayısı, sigorta sözleşmesinin tarihi ve sayısı)
- Vesaik üzerindeki firma adı ve adreslerinin akreditiften farklı olması
- Vesaikin imzasız olması
- Yüklemenin, yükleme vadesinden sonra yapılması yani geç yükleme
- Eksik yükleme yapılması
- Akreditif meblağının aşılması
- Vesaikin akreditif vadesi içinde ibraz edilmemesi yani geç ibraz
- Yükleme ve boşaltma yerlerinin akreditifte öngörülenden farklı olması
- Taşıma belgesinde malların fiilen yüklendiğini gösteren ibare olmaması
- Temiz olmayan (unclean) konşimento ibrazı
- Akreditif şartlarında kabul edileceği belirtilmemesine rağmen "Charter Party" konşimentonun ibraz edilmesi
- Konşimentoda navlunla ilgili şerhin bulunmaması veya yanlış navlun şerhi bulunması
- Belgelerde değişiklik, kazıntı, silinti yapıldığı halde bu işlemlerin söz konusu belgeleri düzenleyenlerce onaylanmış olmaması
- Sigorta poliçesinin akreditif koşullarına uymaması
- Sigorta poliçesinin tarihinin en geç yükleme tarihi veya daha önceki bir tarih olmaması
- Sigorta poliçesi yerine kuvertür notu / mektubu ibraz edilmesi
- Poliçenin akreditifte öngörüldüğü şekilde düzenlenmemesi
- Poliçenin akreditifte istenilen taraf üzerine keşide edilmemesi
- Konşimento, poliçe ve sigorta poliçesinin doğru bir şekilde ciro edilmemesi

5. BÖLÜM • KABUL KREDİLİ ÖDEME

- Gözetim belgesinde gösterilen mal kalitesi ve ağırlığının akreditifte öngörülen özelliklerden daha düşük olması
- Menşe ispat belgesi üzerinde özellikle belirtilmesi gereken beyan ve deklarasyonların tam yazılmaması
- Menşe ispat belgesine konsolosluk tasdiki istenmesine rağmen bu tasdiğin sağlanmaması
- Vize ve tasdik istenen belgelerde, daha sonradan yapılan düzeltmeler nedeniyle vize ve tasdik eden makamdan teyit alınmaması
- Fatura üzerine teslim şeklinin yazılmaması veya istenilen şekilde yazılmaması (Örneğin CIF Haydarpaşa Incoterms 2010 olarak istenmiş ise CIF Haydarpaşa olarak yazılması hatalıdır.)
- İbrahim edilen tüm belgeler arasındaki uyumsuzluklar
- Akreditifte izin verilmese bile kısmi yükleme yapılması. (Birden fazla kamyon ile yapılan yüklemeler aynı tarihte yapılsa bile kısmi yüklemedir.)

5. KABUL KREDİLİ ÖDEME (ACCEPTANCE CREDIT)

Kabule dayalı bir ödeme yöntemidir. Kabul kredi şeklinde adlandırılma nedeni banka üzerine keşide edilmiş bir poliçenin banka tarafından kabul edilmesi yani riskinin üstlenilmesi banka tarafından bir kredi tahsisini gerektirir. Bankanın tahsis ettiği bu krediye kabul kredisi denir. Kabul kredili ödeme yönteminde ödeme aracı olarak kullanılan kıymetli evrak POLİÇE'dir. Dış ticaret işlemi ile ilgili keşide edilen poliçeyi düzenleyen ihracatçıdır. Poliçe bir kıymetli evraktır. Türk Ticaret Kanununun 671-775 maddeleri poliçe ile ilgili hukuki düzenlemelerin ne şekilde olduğunu bize tanımlamaktadır. Poliçe şekil şartlarını kanundan alan yürütülmesi uluslararası alanlarda yine bu yasal temele dayanan belgedir. Kabul kredisi yoluyla dış ticaret; Akreditifli, Vesaik ve Mal Mukabili ödeme şekillerine göre yapılabilir. Aşağıda uluslararası ticarete kullanılan bir poliçe örneği görülmektedir.

DRAFT/BILL OF EXCHANGE

İstanbul, 14/4/2014 (Tanzim Yeri/Tarihi)

(Poliçe vadesi)..... against this Bill of Exchange pay to the order of (Lehtar-Alacaklı-Payee) for the amount of SAY /

TO: Poliçe Borçlusunu-Muhatab-Drawee

ACCEPTED (Kabul): Poliçe Borçlusunu-Muhatab-Drawee
İthalatçı-akreditifli işlemlerde amir/teyit bankası
(İmza-Tarih)

AVAL PER: Kime aval verildiği
BANKA (İmza-Tarih)

Keşideci-İhracatçı-Drawer(İmza)

ŞEKİL: 5 Poliçe

Poliçe'nin Unsurları:

TTK/MADDE 671;

- a. Senet metninde "poliçe" kelimesini, senet Türkçe'den başka bir dille yazılmışsa, o dilde poliçe karşılığı olarak kullanılan kelimeyi,
- b. Belirli bir bedelin ödenmesi hususunda kayıtsız ve şartsız havaleyi,
- c. Ödeyecek olan kişinin, "muhatabın" adını,
- d. Vadeyi,
- e. Ödeme yerini,
- f. Kime veya kimin emrine ödenecek ise onun adını,
- g. Düzenlenme tarihini ve yerini,
- h. Düzenleyenin imzasını, içerir.

2. Unsurların bulunmaması

1. TTK/MADDE 672- (1) 671 inci maddede yazılı unsurlardan birini içermeyen senet ikinci ilâ dördüncü fıkralarda yazılı hâller dışında poliçe sayılmaz.
2. Vadesi gösterilmeyen poliçenin görüldüğünde ödenmesi şart edilmiş sayılır.
3. Ayrıca belirtilmiş olmadıkça muhatabın adı yanında gösterilen yer, ödeme yeri ve aynı zaman da muhatabın yerleşim yeri sayılır.

Ödeme zamanı;

Bir poliçe; TTK/ MADDE 703

- a. Görüldüğünde,
 - b. Görüldükten belirli bir süre sonra,
 - c. Düzenlenme gününden belirli bir süre sonra,
 - d. Belirli bir günde,
- ödenmek üzere düzenlenebilir.

Vadesi başka şekilde yazılan veya birbirini takip eden çeşitli vadeleri gösteren poliçeler batıldır.

a. Görüldüğünde ödemeli poliçeler (At sight)

Uluslararası ticarete sunulan poliçe görüldüğünde ödemeli olarak ibraz edilebilir. Diğer evrakların uygun olması koşulu ile görüldüğünde ödeme poliçe hamilinin iradesine bağlıdır. Poliçenin keşide tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenmesi gerekir. Keşideci bu süreyi uzatabilir, kısaltabilir aynı şekilde cirantalarında bu yetkisi vardır. (TTK,704)

b. Görüldüğünden belli bir süre sonra ödeme kaydı taşıyan poliçeler. (pay (x) days sight drafts)

Görüldüğünden belli bir süre sonra örneğin 30 gün sonra ödemeli gibi görülüp kabul edildiği anlamındadır. Burada dikkat edilecek husus bu tarihlerin yani başlangıç tarihlerinin doğru saptanmasıdır. Bu yüzden poliçe kabul tarihinden itibaren denildiğinde kabul şerhi verildiğinde bu tarihte aynı şekilde poliçe üzerine yazılması gerekir. Kabul şerhine tarih belirtilmemesi halinde, hamil cirantalarla keşideciye karşı başvuru hakkını korumak için, bu eksikliği zamanında düzenlenecek bir protesto ile tespit ettirmek zorundadır. (TTK, 695) Tarih gösterilmemiş, protesto çekilmemiş olması halinde, poliçe kabul eden hakkında, kabule ibraz için öngörülmüş sürenin son günü kabul edilmiş sayılır. (TTK,705)

c. Düzenlenme tarihinden belirli bir süre sonra ödeme kaydı taşıyan poliçeler, (pay (x) days date drafts)

Sözü edilen "tarih" daima poliçenin düzenlendiği tarihten itibaren başlamaktadır. (TTK, 753) Poliçe vadesi "GÜN" olarak ifade edildi ise vade kabul tarihi ertesi günden işlemeye başlar. (10.08 - 11.08 gibi), poliçe vadesi "AY" olarak ifade edildi ise vade kabul tarihine tekabül eden gündür. (10.08 - 10.09 gibi), o ayın işlem tarihi yoksa ayın son günü vade sonu olarak alınır. Poliçe vadesi resmi tatile veya Cumartesi - Pazar'a rastlarsa ödeme ilk iş gününde yapılır.

d. Bellirli bir günde ödeme kaydı taşıyan poliçeler, (pay at a date)

Uluslararası ticarete alıcı ve satıcı arasında saptanan ve poliçe üzerinde gösterilen tarih ödeme tarihi olarak kabul edilir. Bir poliçenin ödeme yeri ile keşide yeri arasında takvim farkı varsa, vade, ödeme yerinin takvimine göre belirlenir. (TTK, 707)

Keşideci- İhracatçı- Drawer; Poliçeyi düzenleyen, keşide eden, çeken taraftır. Keşidecinin imzası poliçenin zorunlu şekil şartlarından birisidir. Poliçe keşidecisinin ıslak imza ile poliçeyi imzalaması gereklidir.

Muhatap- Poliçe borçlusu- İthalatçı- Amir Banka- Görevli Banka-Drawee; Poliçede ödeme yapacak tarafı tanımlar mal ve saik mukabili işlemlerde ithalatçıdır. Akreditifli işlemlerde Amir Banka-Görevli banka üzerine keşide edilir. Muhatabın adresinin bulunduğu yer aynı zamanda ödeme yeri olarak da kabul edilir. (TTK, 672) Yine kabul kredili akreditiflerle ilgili olarak bir akreditif amir (applicant) üzerine çekilmiş bir poliçe ile kullanımda olacak şekilde açılmamalıdır (UCP 600/Madde 6) ifadesinde de amir üzerine poliçe çekilmemesi vurgulanmaktadır.

Lehtar- Poliçe alacaklısı- Payee; Kendisine ödeme yapılacak olan taraftır. Uluslararası ticarete ihracatçı aynı zamanda alacaklı olarak poliçeyi düzenlemekte ithalatçı borçlu olarak yerini almaktadır. Vesaik ve Mal Mukabili işlemlerde bu duruma sıkça rastlanmaktadır. Poliçe alacaklısı emrine ödenmesi gerektiği poliçede yabancı dilde eşanlamlı olacak şekilde belirtilir. Lehtarın adı gösterilmemiş ya da hamiline olarak gösterilen bir poliçe geçerli değildir. (TTK, 785)

5. BÖLÜM • KABUL KREDİLİ ÖDEME

Polİçe Meblağı: Polİçede ödeme yapılacak tutar döviz olarak rakam ve yazı ile belirtilir.

Polİçede Kabul; Polİçe de kabul şerhi poliçenin ön yüzüne ACCEPTED ifadesi yazılmak tarih ve imza ile gösterilir. Muhatap, poliçeyi kabul etmekle bedelini vadede ödemeyi taahhüt etmiş olur. (TTK, 698) Muhatap kişi/şirket ise kabul şerhini firma veya şahıs olarak poliçeye imzalamak sureti ile yapıyorsa bu işleme (Trade acceptance) yani ticari kabul şeklinde ifade edilmektedir. Ancak kabul şerhi firma adına banka tarafından gerçekleştiriliyorsa buna (Banker's acceptance) yani banka kabulü adı verilir. Yani bu şerhe imza atan taraf poliçe bedelini ödemeyi kabul etmiştir. (TTK, 724/726)

Polİçede Aval; Aval müteselsil kefalet demektir.Aval şerhi poliçenin ön yüzü veya alonjun üzerine düşülür.Kimin için aval verilecekse AVAL PER..... ifadesi altına kendi ticaret unvanı/kişi adı ile imza atılmak sureti ile tesis edilir. Aval veren kimse veya banka kimin için taahhüt altına girmişse onun gibi ödemeden sorumludur. Bu nedenle bir bankanın bir kişi ya da şirkete aval vermesi ya da kabul şerhi koyması için o kişi/şirket ile banka arasında bir kredi ilişkisinin bulunması, bankanın o kişi/şirkete kabul kredisi tesisi etmesi bunun için de gerekli teminatları alıp, kredi sözleşmesi imzalaması gerekmektedir. Bankalar kişi/firmalar dışında başka bir banka adına da aval vermektedir. O durumda iki banka arasında muhabirlik ilişkisinin ötesinde bir kredi line'nı yani limitinin bulunması gerekmektedir.

ICC 522 ve Polİçe; Belgelerin teslimine ilişkin şartlar:

Madde 4: Ödeme ve/veya kabul karşılığında teslim

Belgelerin teslimine ilişkin şartların açık ve net biçimde ifade edilmesini sağlamak tahsil talimatını hazırlayan tarafın sorumluluğundadır, aksi halde bundan kaynaklanan sonuçlardan banka sorumlu olmayacaktır.

- a. Tahsil edilecek masraf ve komisyonlar ve bunlardan vazgeçilip geçilmeyeceğinin belirtilmesi.
- b. Faiz söz konusu ise,
 - i. Faiz oranı
 - ii. Faiz dönemi
 - iii. Hesaplama esası (Örneğın bir yılda 360 veya 365 gün) dahil tahsil edilecek faizin tutarı ve bundan vazgeçilip geçilmeyeceğinin belirtilmesi.
- c. Ödeme yöntemi ve ödeme bildiriminin biçimi
- d. Ödememe, kabul etmeme ve/veya diğer şartları yerine getirmeme hallerinde izlenecek yola ilişkin talimat.

Madde 6: Görüldüğünde Ödeme / Kabul

Belgelerin görüldüğünde ödeme yapılması öngörülüyorsa ibraz bankası ödeme için ibrazı gecikmeden yapmalıdır. Belgelerin ödenmesi için görüldüğünde ödeme dışında başka bir şart öngörülüyorsa, kabul şartında ibraz bankası kabul için ibrazı gecikmeden, ödeme şartında da ilgili vade tarihinden geç olmamak üzere yapmalıdır.

Madde 7: Ticari Belgelerin Serbest Bırakılması

Kabul Karşılığı Teslim (D/A) vs.- Ödeme Karşılığı Teslim (D/P)

- Tahsil talimatında ticari belgelerin ödeme karşılığında teslimi öngörülen tahsiller ilerideki bir tarihte ödemeli poliçeleri içermemelidir.
- Bir tahsil, ilerideki bir tarihte ödemeli bir poliçeyi içeriyorsa tahsil talimatı ticari belgelerin muhataba kabul (D/A) veya ödeme (D/P) yöntemlerinden hangisi karşılığında serbest bırakılacağını bildirmelidir. Böyle bir bildirimin yer almaması halinde ticari belgeler sadece ödeme karşılığında serbest bırakılacak ve tahsil bankası belgelerin teslimindeki herhangi bir gecikmeden doğacak sonuçlardan sorumlu olmayacaktır.
- Bir tahsil, ilerideki bir tarihte ödemeli bir poliçeyi içeriyor ve tahsil talimatı ticari belgelerin ödeme karşılığında serbest bırakılmasını belirtiyorsa belgeler sadece ödeme karşılığı serbest bırakılacak ve tahsil bankası belgelerin teslimindeki herhangi bir gecikmeden doğacak sonuçlardan sorumlu olmayacaktır.

Madde 19: Kısmi Ödemeler

- Temiz tahsiller çerçevesinde kısmi ödemeler, ödeme yerinde geçerli olan yasanın yetki verdiği hal, şart ve oranlarda kabul edilebilir. Mali belge(ler) muhataba sadece ilgili ödemenin tamamı sağlandığında serbest bırakılacaktır.
- Belgeli tahsiller çerçevesinde kısmi ödemeler sadece tahsil talimatında özel yetki varsa kabul edilecektir. Bununla beraber, aksine bir talimat bulunmadığı sürece ibraz bankası belgeleri muhataba sadece ödemenin tamamı sağlandıktan sonra serbest bırakacak ve belgelerin teslimindeki herhangi bir gecikmeden doğacak sonuçlardan sorumlu olmayacaktır.

Madde 20: Faiz

- Tahsil talimatı faiz tahsil edilebileceğini belirtiyor ve muhatap bu faizi ödemeyi reddediyorsa ibraz bankası 20c alt-Maddesi uygulanmadığı sürece, faizi tahsil etmeden duruma göre ödeme, kabul veya diğer şartlar karşılığında belgeleri teslim edebilir.
- Faiz tahsili söz konusu olduğunda tahsil talimatı faiz oranını, faiz dönemini ve hesaplama esasını belirtmelidir.
- Tahsil talimatı faizden vazgeçilmeyeceğini açıkça bildirdiği halde muhatap bu faizi ödemeyi reddederse ibraz bankası belgeleri teslim etmeyecek ve belgelerin teslimindeki herhangi bir gecikmeden doğacak sonuçlardan sorumlu olmayacaktır. Faizin ödenmesi reddedildiğinde ibraz bankası tahsil talimatını aldığı bankayı tel haberleşmesi veya bu mümkün değilse diğer süratli araçlarla gecikmeksizin bilgilendirmelidir.

Madde 22: Kabul

İbraz bankası bir poliçenin kabulünün şekil yönünden tam ve doğru olarak gözüktüğünü denetlemekten sorumludur; fakat kabule imza koyanların yetkili olup olmadıklarından ya da imzaların gerçek olup olmadıklarından sorumlu değildir.

Madde 24: Protesto

Tahsil talimatı, ödememe veya kabul etmeme hallerinde protestoya (veya onun yerine başka bir yasal işleme) ilişkin belirli talimat vermelidir.

Bu yolda belirli talimat bulunmadığı taktirde tahsil işlemiyle ilgili bankaların, ödememe veya kabul etmeme hallerinde belgeleri protesto ettirmek (veya onun yerine başka bir yasal işleme tabi tutturmak) yükümlülüğü yoktur. Protesto veya başka bir yasal işlem dolayısıyla bankaların yaptığı masraflar tahsil talimatının alındığı tarafa ait olacaktır.

6. KARŞILIKLI TİCARET (COUNTER TRADE)

Malın malla değişimidir. Dünyanın en eski ödeme yöntemidir. İlkçağlardan bu yana ödeme yöntemi olarak kullanılmaktadır. Zaman içerisinde karşılıklı ticaret yöntemleri geliştirilmiş, döviz açıkları, finansal krizlerde tekrar gündeme gelmiş, günümüzde gelişerek uygulanmaktadır.

66

- a. Takas (Barter);** İki ülkede karşılıklı iki firma arasında yapılan değiş tokuş işlemidir. Belirlenen para birimi üzerinden yine belirlenen miktarda aynı iki firma karşılıklı alış veriş yapar. Para ödemesi yoktur. Malların karşılıklı el değiştirmesi söz konusudur. İşlemler sözleşmeye dayalı olarak yapılır, sözleşme şartlarında taraflardan birisinin edimini yerine getirmemesi halinde ortaya çıkacak zararın ne şekilde tazmin edileceği açıklanmalıdır. Zarar iki şekilde tazmin edilir. Parasal olarak, mala dayalı olarak. Bu yöntemlerden birisi seçilmelidir. Özellikle kriz dönemlerinde kullanılmayan kaynakları harekete geçirmek, stokları eritmek, alternatif ticaret yöntemi olarak kullanılmaktadır.
- b. Kliring (Clearing agreements);** Karşılıklı iki ülkenin birbirleri ile serbest dövizle alışveriş yapmanın yanı sıra imzaladıkları kliring anlaşmaları serbestçe mal alıp vermelerini kolaylaştırmaktadır. Burada firmalar yani ihracatçı (satıcı) ve ithalatçı (alıcı) farklı firmalardır. Devletlerarasında imzalanan kliring anlaşması ile her iki ülkenin yetkilendirilmiş bankaları vardır. Bunlar merkez bankaları ya da ticari bankaları olabilir. Bu bankalar anlaşmada belirlenen limitler çerçevesinde yapılan ihracat karşılığını, ihracatçıya bu hesaptan yerel para cinsinden öderken, ithalatçı da yaptığı ithalatın bedelini yine yerel para cinsinden bu hesaba yatırır. Yani karşılıklı iki ülke arasında bir para transferi olmamaktadır. Sadece hesap hareketleri yolu ile taraflar işlemlerinin karşılıklarını almaktadırlar.
- c. Üçlü Ticaret (Switch Trading);** Karşılıklı ticaret anlaşmalarında dengesizliğin ortaya çıkması sık karşılaşılan durumlardandır. Bu yüzden taraf ülkelerden birisinde kullanılmamış para veya mal fazlası ortaya çıkmaktadır. Bu açıklardan yararlanmak amacı ile yaratılan bir diğer yöntem araya üçüncü bir tarafın girerek satın alma hakkını devralmasıdır. Bu alanda uzmanlaşmış switch şirketleri bu fazlayı komisyon ya da iskonto yolu ile alır ve bu yöntemle aldığı malları yine karşılığında diğer bir malla değiş tokuş ederek ihtiyacı olan tarafa satar. İhtiyacından daha fazla mal satın alarak bunlarda değişiklik yaparak tekrar ihraç etme yöntemine re-export adı verilir.
- d. Karşı Alım (Counter-purchase);** İhracatçının satış sözleşmesinde belirlediği malların bir bölümünü karşı taraftan satın alması veya satışın yine anlaşıldığı üzere üçüncü bir tarafça sağlanması anlamındadır. Burada satıcı malını satmasına karşılık, karşı ülkeden mal ve hizmet satın alma sorumluluğuna girmektedir. Bu arada

7. BÖLÜM • BANKA ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

satıcı malını satmak için bir satım sözleşmesi yaparken, üçüncü tarafla da ayrı bir sözleşme yaparak satın alma taahhüdünü üçüncü bir tarafa devredebilecektir. Satıcı firma sattığı mala karşılık, alıcı firmanın satacağı mallardan kendisine uygun bir mal bulamazsa yani malı satın almak istemezse bu hakkını sözleşme ile bu malı isteyen bir başka tarafa devredebilmektedir.

- e. **Dengeleme (Compensation);** Genellikle teknoloji, hizmet ve mal ticaretinde karşımıza çıkan bu yöntemde ihracatçı ihraç ettiği teknoloji, hizmet ve mal ticaretinin bedelinin tümünü yada bir kısmı karşılığında mal almasıdır. Tam (full compensation) ya da kısmi (partial compensation) olarak iki şekilde görülen bu durumda ya malın karşılığı malla ya da bir miktar mal ve hizmet bir miktar para ile yapılır.
- f. **Geri Satın Alma (Buy-Back);** Teknoloji transferi olarak karşımıza çıkan bu sistemde bir ülke üreteceği ürünle ilgili olarak bir bölgede daha güçlü konuma gelmek daha ucuza mal etmek, ürünü kontrol altına almak gibi güdülerle bir ülkeye üretim teknolojisini buna bağlı olarak üretim tesisini ihraç eder. Bu üretim tesisinde kendi markası ile ürünü üretir. Bazı hammaddelerini geldiği ülkeden temin edebilir. Elde ettiği çıktıları yani kendi markası ile üretilen ürünleri geri alma sözleşmeleri ile geri alır. Yani teknolojisini bir başka ülkeye ihraç edip, malları üretirip, geri alma şeklindeki ticari ilişkisine geri satın alma denir.
- g. **Offset İşlemleri (Offset Transactions);** Geri satın alım ile karşı alımın karışımı proje bazlı üretim ve satım modelidir. Büyük ölçekli kamu yatırımlarının özellikle savunma sanayi projelerinde karşımıza çıkmaktadır. Üretim yaparak ihracatı gerçekleştiren firmalar yaptığı üretim ile ilgili hammadde, yarı mamul ve ara maddeleri, teknoloji transferi gerçekleştirdiği ülkeden yapacak, ürettiği mamul maddeyi yani malı da tekrar bu ülkeler ya da bu ülkeler tarafından bulunan pazarlara aktaracaktır. İki şekilde uygulanmaktadır: doğrudan ve dolaylı off set. Doğrudan off set: Bir sözleşme ile kararlaştırılan bir ürünün üretiminin yurt içinde gerçekleştirilmesi sonucu üretilen ürünün projeyi getiren yabancı ülkeye satılmasıdır. Dolaylı off set'de ise teknolojiyi getiren yabancı firma, üretim yapılan ülkede üretilen malla ilgili olmayan başka ürünleri alma ve bunları satma konusunda sözleşme yapmasıdır.

7. BANKA ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ (BANK PAYMENT OBLIGATION)

Teknoloji tabanlı ödeme taahhüdüdür. Burada geleneksel ödeme yöntemlerinin firmaların yararına olan bölümleri alınıp, teknolojik altyapı ile harmanlayarak yeni bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. Bankacılık işlemlerinde teknolojik altyapının kullanılmasını ilk kez SWIFT sistemi ile karşılayan uluslararası ticaret yaşamı, banka ödeme yükümlülüğü ile yeni bir sayfa açmaktadır. Risk, ödeme güvencesi açısından akreditife benzemekle birlikte taraflara getirdiği kolaylık, hız açısından mal ve vesaik mukabili yöntemini de çağrıştırmaktadır. Banka ödeme yükümlülüğü, tüm bu yöntemlerden farklı ve yeni bir finansal ve ticari çözüm şeklidir. Amacı dünya ticaretine daha basit, kolay, anlaşılabilir, hızlı alternatif güvence sistemi ile katkıda bulunmaktadır. Öylece diğer ödeme şekillerinde en fazla şikayet edilen konular ortadan kalkmış olacaktır. Aslında bu sistem son beş yılda dış ticaretin paydaşları tarafından hazırlanan bir dizi elektronik ortamda veri paylaşımı sistemlerinin banka sektörünü de içine alacak şekilde genişlemesidir. Bir süredir uygulamada yer alan E-Gümrük projesi ile başlayan, BİLGE sistemi ile gümrük beyannamelerinin elektronik ortamda iletilmesi süreci, beyanname kapanış tarihlerinin vergi daireleri ile ilişkilendirilmesi ile geliştirilmiş, VEDOP (vergi dairesi otomasyon projesi) ile firma kullanıcıları, bankalar tarafından beyanname kapanış tarihleri izlenebilir hale gelmiştir. Halen DİR-Otomasyon projesi ile Ekonomi Bakanlığı, dahilinde işleme

izin belgesi talebi ve belgenin üretiminin elektronik ortamda oluşmasını sağlamıştır. Artık e-imza sahibi yetkililer, firmalarını Dahilde İşleme Rejimi kapsamında talep edecekleri Dahilde işleme izin belgelerini elektronik ortamda sağlayabilmektedirler. Halen elektronik veri transferi ve e-belge oluşturulmasına yönelik alt yapı çalışmaları hızla sürmekte olup, bankaların sistem entegrasyonuna katılımının sağlanması amaçlanmaktadır. E-belge projesi ile de uluslararası ticarete kullanılan tüm belgelerin veri transferi yolu ile elektronik ortama aktarılarak gerekli onaylarında tüm paydaşlar tarafından elektronik ortamda sağlanması ile Banka Ödeme Yükümlülüğü yöntemi kullanılabilir hale gelecektir.

A. DAYANAĞI

ICC (International Chamber and Commerce)- URBPO (Uniform Rules of Bank Payment Obligations) Milletlerarası Ticaret Odası- Banka Ödeme Yükümlülüklerine İlişkin Yeknesak Kurallar 750E'a dayanmaktadır. Ayrıca ISO 20022 Ticari Hizmetler Yönetimi- Trade Services management- TSMT mesaj tiplerinin kullanımının dayandığı sistemdir. ICC SWIFT işbirliği ile hazırlanmıştır. SWIFT'in TSU (Trade Services Utility) İşlem eşleştirme Uygulaması (TMA-Transaction matching application) uygulanabilir. SWIFT'in TSU aracı elektronik ortamda gönderilen verileri yine elektronik ortamda karşılamaya yönelik bir sistemdir. Bankalar buna benzer başka sistemler de kurabilirler.

B. BANKA ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜNDE TARAFLAR

- a. **Alıcı (buyer);** malın alıcısı olan taraftır. Yani ithalatçıdır. Satıcı aralarında yazılı bir sözleşme vardır. Sözleşmede ödeme şekli BÖY olarak belirtilmiştir. Alıcı işlemin başlatılması için Yükümlü Banka'dan talepte bulunur, teminat ve talimat verir.
- b. **Alıcının Bankası (buyer's bank);** Alıcının (ithalatçının) bankasıdır, yükümlü banka da olabilir.
- c. **Satıcı (Seller);** İhracatçıdır. İthalatçı ile sözleşme yapar, malı anlaşmadaki koşullara uygun olarak yükler, yükleme belgelerinde bulunan verileri Lehtar bankaya gönderir. Lehtar banka tarafından İşlem eşleştirme uygulaması(TMA)'na gönderilen veriler uygun bulunduktan sonra Yükümlü banka tarafından ödenen mal bedelini Lehtar banka aracılığı ile alır.
- d. **Satıcının Bankası (Seller's bank);** Established Baseline'nın 'Payment Obligation Segment) kısmında (Recipient Bank) olarak gösterilen bankadır. Banka Ödeme Yükümlülüğü sisteminde yükümlü bankanın muhatabı olan bankadır. Yükümlü banka mesajları bu bankaya gönderir, ödeme bu banka tarafından yapılır.
- e. **Taraf Banka (Involved bank);** Satıcının bankası, aldığı role göre 'Recipient Bank', Alıcının bankası, Yükümlü banka veya 'Submitting bank' anlamına gelir.
- f. **Yükümlü Banka (Obligor bank);**Banka ödeme yükümlülüğünü düzenleyen banka anlamına gelir. Bu işlemde geri dönülemez bir şekilde taahhüde giren bankadır.
- g. **Lehtar Banka(Recipient bank);** Banka ödeme yükümlülüğünün lehtarı olan bankadır. Yani ihracatçının bankasıdır.
- h. **Sunan Banka (Submitting Bank);** Established Baseline gereğince bir veya birden fazla veri setini sunmak görevinde olan bir taraf bankadır.

C. İŞLEYİŞİ

Alıcı ve satıcı aralarında sözleşme yaparak ödeme yöntemini Banka Ödeme Yükümlülüğü (BÖY) olarak belirlerler.

Yükümlü banka olmayı kabul eden bir banka ile gerekli ilişkiye girmeleri başvurularını yapmaları gerekir. Bir Banka Ödeme Yükümlülüğü (BÖY) dosyası açtırmaları gerekir.

Alıcı ve satıcının bankalarının;

Banka Ödeme Yükümlülüğüne (BÖY) destek vereceklerini, Banka Ödeme Yükümlülüğü (BÖY) ile ilgili işlemleri yapabileceklerini, İşlem Eşleştirme Uygulamasını ve ISO 20022 mesajlarını kabul ettiklerini bildirmeleri gerekmektedir.

Bir BÖY satıcının değil, lehtar banka (Recipient bank)'ın lehine açılır. Bir BÖY işin dayandığı satım sözleşmesinden bağımsızdır. Sunulmuş Veri Tabanı (Baseline) içerisindeki bilgiler, şartlar yani veriler alıcı ve satıcı arasındaki sözleşmeye göre belirlenir. Yani İşlem Eşleştirme Uygulaması TMA nezdinde yer alan bilgilerin neler olacağına alıcı ve satıcı aralarında karar verir.

Bu bilgiler, ham veridir ilk data yada veri olarak ifade edilir. Daha sonra Alıcı ve Satıcı'nın kendi bankalarını araya sokarak İşlem Eşleştirme Uygulamasına (TMA) verilerin gönderilmesini sağlamaları sonucu oluşan yeni veri setine Baseline-yani Sunulmuş Veri denir. Bu verilerin içerisinde BÖY'den bahsetmeyebilir. Değişikliklerin ya da bazı bilgilerin ilavesi ile Sunulmuş veri tabanından- Oluşturulmuş Veri tabanına (Established Baseline) evrilebilir. Burada BÖY'den bahsedilebilir. Ya da sonradan eklenir. BÖY varsa gerekli detaylar tanımlanır Alıcının Bankası Yükümlü Banka olarak gösterilir.

İşlem eşleştirme Uygulaması (TMA) Satıcının Bankasına Öneri Raporu (Full Push Through Report) gönderir. Bu Başlangıç Veritabanı Sunusu (Initial Baseline Submission)'dur.

Alıcının Bankası (Yükümlü Banka) tarafından gönderilen bilgileri alan Satıcının Bankası satıcıdan aldığı Alternatif Sunulmuş Bilgileri (Baseline) İşlem Eşleştirme Uygulaması- TMA'ya gönderir.

İşlem Eşleştirme Uygulaması- TMA Alıcının Bankasına Öneri Raporu (Full Push Through Report) gönderir.

İşlem Eşleştirme Uygulaması- TMA iki veriyi karşılaştırır.

Alıcı ve satıcının bankalarının gönderdiği bilgiler elektronik ortamda otomatik eşleştirmeye girer eşleşme sağlanırsa raporla bu düzenlenir yani Oluşturulmuş Veri tabanı (Established Baseline) kurulmuş olur. İçinde BÖY ifadesi varsa işlem başlamış, BÖY geri dönülemez şekilde açılmış olur. Alıcının Bankası yükümlü banka olarak görünecektir. Satıcının bankası da lehtar banka olacaktır.

Eğer eşleşme olmasaydı, İşlem Eşleştirme Uygulaması- TMA taraflara eşleşmedeki uyumsuzları içeren bir Sunulmuş Veritabanı Eşleşme Raporu (Baseline Match Report) gönderecekti. Bu noktada alıcı ve satıcının bankaları eşleşme sağlanıncaya kadar kendi verilerini göndermeye devam edeceklerdir.

7. BÖLÜM • BANKA ÖDEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Bu veriler;

Mal tanımı, sigorta yükümlülükleri son yükleme tarihi, kalite belgeleri, analiz belgeleri gibi belgeler ile BÖY kapsamında, yükümlü banka adı, meblağ, döviz cinsi, vade tarihi, veri tabanı ile yükleme verilerinin gönderilme yöntemi.

Bundan sonra satıcı malı hazırlar ve sözleşmedeki usulüne uygun olarak sevk eder, sevk tamamlandıktan sonra gerekli verileri "Established Baseline" da belirtildiği şekilde bankasına gönderir.

Belge orijinaleri banka ve alıcı arası belirlenen şartlar dahilinde ya banka aracılığı ile yada alıcıya direkt olarak veya malla birlikte gönderir. Alıcının bankası belgeleri kontrol eder, veriler karşılaştırılır. Belgelerin uygun olduğu ve kabul edilmesini takiben, Alıcının Bankası (Yükümlü Banka- Obligor Bank) sunulan verilerin eşleşmesi halinde geri dönülemez biçimde ödeme yapacağını veya vadeli ödeme taahhüdüne gireceğini taahhüt eden banka olduğu için gereğini yapar.

Bunun dışında sistemde alıcının bankası dışında bir yükümlü banka ya da birden fazla yükümlü banka olabilir.

D. ÖZELLİKLERİ

Basit, kolay ve hızlıdır. Belgeler yerini verilere bırakmıştır. Kağıt belgelerin incelenmesi, yoktur, kağıt belgelere özgü rezerv konuları yoktur, işlemler hızlıdır, finansman imkanı kolay ve fazladır, uluslar arası mevzuatı URBPO gibi sade kolay anlaşılabilir.

Tekniği Sunu+TMA (elektronik eşleştirme)+ Raporlara dayanır, fiziki belgelerin kaybolma riski yoktur. Belge inceleme yoktur sistem verileri otomatik olarak eşleştirir. İhtiyaç halinde işlem başlar (yani önce established baseline sonra BYÖ), operasyon riski azdır maliyeti düşüktür, banka ödeme güvencesine sahiptir, teminat kabiliyeti vardır, ödeme aracıdır, işin yapılmasına bağlıdır. Şartlı bir ödeme taahhüdüdür, şart verilerin eşleşmesidir.

AVRUPA İŞLETMELER AĞI İSTANBUL

Avrupa İŞletmeler Ağı Avrupa Komisyonu tarafından iŐletmelere AB mevzuatı, dış ticaret ve teknoloji alanın da hizmet vermek üzere kurulan merkezlerden oluŐuyor. 54 ũlkede, 600 kuruluş bũnyesinde faaliyet gŕsteren merkezlerde 3000'e yakın uzman; AB mevzuatı, politikaları, hibeleri, kredileri ve ihalelerine ilişkin bilgi sağlıyor, firmalara yeni pazarlar ve ticari işbirliği fırsatları bulmalarına yardımcı oluyor ve yeni teknolojilere ulaŐmaları ve kendi teknolojilerini geliŐtirmeleri konusunda destek veriyor.

KOSGEB İstanbula Boğaziçi Hizmet Merkez Mũdũrlũđũ, İstanbula Sanayi Odası, KOSGEB İstanbula Anadolu Yakası Hizmet Merkez Mũdũrlũđũ ve Sabancı ũniversitesi ortaklığı ile kurulan Avrupa İŞletmeler Ağı İstanbula Merkezi başta KOBİ'ler olmak üzere tũm iŐletmelere ũcretsiz danıŐmanlık hizmeti sunuyor ve yıl boyunca çeşitli etkinlikler dũzenleniyor.

Avrupa İŞletmeler Ağı İstanbula Merkezi iŐletmeleri, AB mevzuatı, mali yardım ve kredileri, AB'ye ihracatta uyulması gereken kurallar ve merkezlerin faaliyet gŕsterdiđi 54 ũlkede ortak arayıŐı konusunda bilgilendirirken, diğer yandan AB'nin AR-GE destekleri, Horizon 2020 Programı ve teknoloji transferi konularında iŐletmelere destek sağlıyor.

Avrupa İŞletmeler Ağı İstanbula Merkezi'nin ũcretsiz danıŐmanlık hizmetlerinden faydalanmak ve etkinliklerinde www.aia-istanbul.org adresine ũye olabilirsiniz.

KAYNAKÇA

- AKGÜÇ, Öztin, Dış Ticaret Finansmanı, Arayış Basım ve Yayıncılık, İstanbul, 2009.
- BAĞRIAÇIK, Atila, Etkin İhracat Yönetimi, (3. Baskı), Yaklaşım Yayıncılık, Ankara, 2007.
- BOZKURT, Sevgi, Akreditifin Uygulaması, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2006.
- COLLYER, Gary, The Guide to Documentary Credits 3rd edition (revised to include 2010 Incoterms), Institute of Financial Services BATF-IFSA, 2011.
- ÇANCI Metin-ERDAL Murat, Uluslararası Taşımacılık Yönetimi, Utikad, İstanbul, Mart, 2013 4. Baskı
- DEMİR, Musa, İhracat ve İhracat Teşvikleri, Detay Kitap ve Yayıncılık, Ankara, 2003.
- DOĞAN, Vahit, Uluslararası Ticarete Ödeme Aracı Olarak Akreditif, (2. Baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2005.
- DÖLEK, Ali, AB Uyum Süreci Çerçevesinde Uygulamalı İthalat İşlemleri ve Örnekler, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2000.
- DÖLEK, Ali, Dış Ticaret İşlemleri, Umut Kitap Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2013.
- Dış Ticarete İlk Adım, İnterbank Eğitim Bölümü Yayınları No: 26.
- DURUKANOĞLU Nihayet- EKİCİ Akın, Forfaiting (ICC KURALLARI IŞIĞINDA), Legal Hukuk Kitapları Dizisi, 274, İstanbul, 2014
- EKİNCİ, Yılmaz, Dış Ticaret İşlemleri ve İhracatçının El Kitabı, Ak-bil Yayıncılık, Bursa, 1997.
- ERDEMOL, Haluk, Bankalarda Dış Ticaret İşlemleri ve Uygulama, Akbank Ekonomi Yayınları, İstanbul, 4. Baskı, 2014
- ERYILMAZ, Ahmet A., Bankacılar İçin Hukuk Bilgisi, İnterbank Eğitim Müdürlüğü Yayınları 3.
- Kısa Süreli Finansman Temel İlkeler, İnterbank Uluslararası Eğitim Müdürlüğü Yayınları, 9.
- KOBAN, Emine, Dış Ticaret Eğitimi, Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti., İstanbul, 2002.
- KOBAN, Emine – Hilal YILDIRIR KESER, Dış Ticarete Lojistik, Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 2007.
- NELSON, Carl A., Import Export How to Get Started in International Trade, McGraw-Hill, Inc., U.S.A.
- NOMER, Cahit, Sigortanın Genel Prensipleri ve Reasürans, İstanbul, 1977.
- NOMER, Cahit - Hüseyin YUNAK, Sigortanın Genel Prensipleri, Ceyma Matbaacılık, İstanbul, 2000.
- ONAT, Nuray, İktisat Bankası-İhracat, İktisat Bankası, Eğitim Yayınları No: 10, İstanbul, 1988.
- ONAT, Nuray, İktisat Bankası Türk A.Ş. İthalat, Eğitim Bölümü Yayın No 2, 1987.
- ONAT, Nuray, A'dan Z'ye Dış Ticaret, Yayınlanmamış Seminer Notu, TAYSAD, İstanbul, 2013
- ONAT, Nuray, Dış Ticaret, Yayınlanmamış Seminer Notu, ZİRAAT BANKASI, Ankara, 2012
- ONAT, Nuray, Dış Ticaret, Yayınlanmamış Seminer Notu, A BANK, İstanbul, 2012

- ONURSAL, Erkut, Ulusal ve Uluslararası Ticari Kurallar ve Uygulama, Üysen Gümrük Müşavirliği ve Ticaret Limited Şirketi, İstanbul, 2000.
- OY, Osman, Bankacılık Uygulamasında Plazman Yönetimi, İnterbank Eğitim Bölümü Yayınları, No: 25.
- OY, Osman – Seçkin KÖSE – Süleyman Yahya ALKİM, Factoring, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 2008.
- ÖNCÜ, Beratiye, Karşılıklı Ticaretin Dünya Ticaretindeki Önemi ve Yeri, İGEME, Ankara, 1986.
- ÖZALP, Abdurrahman, Akreditif ve Standby L/c Rezerv Konuları (Uygulama ve Testler), Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2012.
- ÖZALP, Abdurrahman, Dış Ticarete Akreditif Riskler ve UCP Tüm Sorular ve Cevaplar, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2010.
- ÖZALP, Abdurrahman, Dış Ticaret'te Yeni Kurallar-UCP 600'in Kullanılması ve Akreditif (3. Baskı), Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2009.
- ÖZALP, Abdurrahman, Dış Ticarete Yeni Ödeme Yöntemi BPO'nun Kullanılması, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2014.
- ÖZALP, Abdurrahman, Uluslararası Yeni Kurallar Işığında "Dış Ticaret'te Teslim ve Ödeme Şekilleri" Genel ve Bankalar Uygulaması, Türkmen Kitabevi, İstanbul, 2004.
- REİSOĞLU, Seza, Banka Teminat Mektupları ve Kontrgarantiler, (Genişletilmiş 2. Baskı), Ayyıldız Matbaası A. Ş., Ankara, 1990.
- REİSOĞLU, Seza, Türk Hukukunda ve Bankacılık Uygulamasında Akreditif, Ayyıldız Matbaası A.Ş., Ankara, 1995.
- ŞANLI, Cemal, Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları, (3. Baskı), Beta Basım Yayım Dağıtım A. Ş., İstanbul, 2005.
- ŞENTÜRK, Didem, Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, Garanti Bankası, Eğitim Merkezi Yayınları, NO. 21.
- ŞENVER, Bülent, Uluslararası Ticaret Kuralları, Pamukbank Yayını, İstanbul, 1993.
- TOPÇUOĞLU Ayşenur, Ödeme ve Teslim Şekilleri Bankacılık İşlemleri, Yayınlanmamış Seminer Notu, KOSGEB; İstanbul, 2014
- TOPÇUOĞLU Ayşenur, Her Yönü İle Akreditif İşlemleri, Yayınlanmamış Seminer Notu, İSO; İstanbul, 2014
- TOPÇUOĞLU Ayşenur, Ödeme ve Teslim Şekilleri Bankacılık İşlemleri, Yayınlanmamış Seminer Notu, AKİB; Adana, 2014
- TUMAY, Turhan, Dış Ticaret Banka Tekniği, (2. Baskı), Kambiyo Yayınları, 1987.
- TURHAN, Mustafa, Türkiye'nin Büyüme Dinamikleri, Marki Matbaa, İstanbul, 2011.
- YILMAZ, Mutlu – Ahmet Özken, Dış Ticarete Giriş, (2. Baskı), Gazi Kitabevi, Ankara, 2013.
- YILMAZ, Mutlu – Ahmet Özken, 111 Soruda Incoterms, Optimist Yayınları, İstanbul, 2013.

KANUN-KARAR-TÜZÜK-TEBLİĞ-YÖNETMELİKLER

- 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetinin Korunması Hakkında Kanun
- 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu
- 6102 Türk Ticaret Kanunu
- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu
- 1567 TPKK 32 Sayılı Türk Parasının Kıymetinin Korunması Hakkında Karar
- TCMB 2002/YB-1 Sayılı Sermaye Hareketleri Genelgesi
- TCMB 8.2.2013 tarih ,2013/YB-4 Sayılı Genelgesi
- 2008/8 Türk Parasının Kıymetinin Korunması Hakkında Tebliğ
- 2009/GNL-1 Hazine Müsteşarlığı,Mali Sektörle İlişkiler ve Kambiyo Genel Müdürlüğü, İthalat-İhracat Genelgesi
- INCOTERMS 2010,İç ve Dış Ticarete İlişkin Terimlerin Kullanımı İçin ICC Kuralları(Teslim Şekilleri)
- INCOTERMS 2010,ICC Publication No:715E
- UCP 600 Akreditiflere İlişkin Birörnek Usuller ve Uygulama Kuralları
- ISBP 745 Uluslararası Standart Bankacılık Uygulamaları
- URC 522 Tahsiller için Birörnek Kurallar
- URR 725 Bankalararası Rambursman Kuralları
- ISP98 Uluslararası Teminat Akreditifi Uygulamaları(International Standby Practices-ISP 98)
- URDG 758 Garantilere İlişkin Birörnek Kurallar

WEB SİTELERİ

- www.istekobi.com.tr/kobi-bilgi-merkezi/sizin-icin-arastirdik/cmr-nedir-s145.aspx
- www.tcmb.gov.tr
- www.gib.gov.tr
- www.ekonomi.gov.tr
- www.gtb.gov.tr
- www.icc.org
- www.hazine.gov.tr
- www.tobb.org.tr
- www.tbb.org.tr

www.aia-istanbul.org

network

enterprise europe

www.aia-istanbul.org

**KOSGEB İstanbul Boğaziçi
Hizmet Merkezi Müdürlüğü**
Gürsel Mh. Erzincan Sk. No:18
Kat :1 Kağıthane - İstanbul
T : +90 212 287 45 86 (dahili:1114)
F : +90 212 287 45 93
www.kosgeb.gov.tr

**KOSGEB İstanbul Anadolu Yakası
Hizmet Merkezi**
İMES San. Sit. C Blok 308. Sok. No. 46
Y.Dudullu - 34776 İstanbul
T : +90 216 528 21 00
F : +90 216 528 21 21
www.imes.kosgeb.gov.tr

İSTANBUL SANAYİ ODASI
Meşrutiyet Caddesi No. 62
Tepebaşı - 34430 İstanbul
T : +90 212 292 21 57
F : +90 212 293 55 65
www.iso.org.tr

SABANCI ÜNİVERSİTESİ
Orhanlı Tuzla
34956 İstanbul
T : +90 216 483 96 48
F : +90 216 483 91 18
www.sabanciuniv.edu

